

ཉཱ་བའི་དཀའ་གནད་གསལ་ལྟོན།



མཆོད་དེ་ལྟེ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་

ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་ ལྟོན་མཁུ་

༡༡། ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐུལ་བའི་

ཉལ་བྱེད་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཉལ་བའི་དཀའ་གནད་

གསལ་སྟོན་བཞུགས་སོ། །



མཇེད་བ་པོ། ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྲིན་ཁང་།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་ཡང་།

SJRB-0154

ནུམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་གི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལྷ་ ༩ པར་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ལྷ་ ༤ པར་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

འགོང་ས་འཕྲུབ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ཚུལ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་ཁག །རང་རིགས་
སྤུང་ཆེ་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྟོན་ཐུབ་ཆེད་རྒྱལ་འགྲེལ་བསྐྱར་དང་། དེབ་གཟུགས་གསར་བསྤྲིགས་བྱས་
པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལྷ་སྤྲིག་པ་སོགས་ཕྱག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

༡༡། །ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤེལ་བའི་

ལྷ་ཁྱིད་ཕྱོགས་བསྐྱས་ལྷ་བའི་དཀའ་གནད་

གསལ་སྟོན་བཞུགས་སོ།།

ཡིག་ཐོག་པབ་བཤུ་བ། རྣམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

སྐྱབ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆོང་པན་བདེ་ལེགས་བཤའ་གླིང་གི་

ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་དབར་འགྲེམས་ཞུས།

ལྷ་བའི་དཀའ་གནད་གསལ་སྟོན།

སྐྱེ་བཅར་ནས་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤིང་བྲུ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་
དཔར་བསྐྱོན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༩ གྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར་པར་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ དཔར།

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།	a
ཀཉེ་བལྟན་སྲིད་མྱི་རིམ་བརྒྱུ་བྱ་གལ་ཆེ་ཚུལ།	༡
ཁཉེ་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ།	༣
དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་དྲན་པ་བཞི་ལྟན་གྱི་མགུར་དབྱངས།	༡༣
ཀཉེ་ལྷ་མ་དྲན་པ།	༡༣
ཁཉེ་སྒྲིང་རྗེ་དྲན་པ།	༡༣
གཉེ་ལྷ་དྲན་པ།	༣༣
དེ་ལྷ་བ་དྲན་པ།	༣༤
༡༽མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིམ་པ།	༣༤
༢༽རྗེས་སོབ་རྒྱུ་མ་ལྷ་བུའི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིམ་པ།	༣༥
རྗེས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བའི་སྒྲིང་།	༣༠
ལྷ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་བཀའ་བྲིད།	༤༣
རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱོར་དགོས་པའི་སྒྲིང་།	༡༠༥

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

ལྷ་བའི་དཀའ་གནད་མ་ལུས་སྤྲུགས་སུ་ཅུང་། །
འགྲོ་ཀུན་བྱ་སྤྲུག་བཞིན་དུ་བཅེ་བས་བསྐྱེད་ས། །
བྱམས་དང་སྦྱིང་རྩེ་སྤྲུགས་དམ་མཐིལ་དུ་མཛད། །
སྦྲིགས་དུས་འཕྲེན་པ་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་འདུད། །

ཅེས་བསྟོད་པུག་ཐོན་དུ་བཏང་སྟེ། ས་སྦྱིང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཛམ་
གླིང་ཞི་བདེའི་ལམ་སྟོན། གཞིས་བྱེས་པོད་མའི་སྒྲན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མ་འདིས་
པའི་མཛད་པ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་པུག་
དུ་མའི་རིང་འཛམ་གླིང་གི་ཤར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་ཁྲི་འབུམ་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཁམས་དང་
མོས་པ། དགའ་བ་དང་དད་པ། རེ་བ་དང་འདུན་པ། དབང་པོ་རྩལ་སོགས་རང་རང་གི་སྐལ་བར་
འཆམ་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་བདེན་དོན་ཆེན་རིག་དང་མཐུན་ཞིང་།
དོན་གྱི་གནས་སྤྲུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་བཅས་པ།

ལྷག་པར་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་ལྷ་བྱུབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལུང་རིགས་བརྒྱ་པུག་
གིས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། མདུ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་སྤྱར་བྱུར་གཏམས་པ། ཡང་སྒྲོས་ཁ་
གསལ་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་། རྒྱུ་རིག་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་གྱིས་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བདེ་བ་སོགས་ཁྱད་
ཡོན་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་བདུན་ཅི་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྤུལ་བའི་ཁྲིད་ནས། ད་
ལན་བྱེ་ལོ་༢༠༠༦ལོའི་ཟླ་༡༢ཆེས་༡༩ནས་༢༡བར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ནས་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་སྤྲུག་པའི་དབང་པོས་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་གནས་མཆོག་ལྷ་

མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་། བང་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱལ། བང་ཆོས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་བཅས་སྡེ་ཆོན་གསུམ་དུ་སྡེ་སྟོལ་གཏོད་དེ་བང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ཆོན་རིག་
 དང་། བང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་སྤྱལ་གྱི་སྡེ་ཆོན་གཉིས་པོ་ཆོས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་སྤང་བར་
 འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཆོན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་ནང་པ་ཡིན་མིན་དང་། ཆོས་ཁས་
 ལེན་མིན་གྱི་སྡེ་པོ་ཀུན་ནས་སྟོབ་གཉིང་མཛད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་སོགས་ཁྲིན་མེད་
 པའི་བཞེད་དགོངས་དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་ཅམ་སྦྱབ་སྤྲང་ལྷ་ཁྱིད་ཀྱི་བཀའ་སྟོབ་ཁག་གཅིག་ཡིག་ཐོག་
 བས་བཤུ་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་ཁྱིད་ཐུན་པ་བཞི་ལྟར་དང་། ལྷ་མགྲང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་
 བཅས་ཀྱི་རྩ་ཆོག་རྣམས་མཛོན་གསལ་དོད་ཕྱིར་ནག་ཤས་ཆེ་བ་འབྱུང་འདོན་འདི་ལྷ་བུ་ཞུས་ཡོད།

ལྷག་དེབ་འདིར་རྣམ་ལཱ་འདི་དག་པ་ལེས་ཆེ་འི་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་། དག་པ་ལེས་ལྷག་
 བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས། དག་པ་ལེས་འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་ལགས་བཅས་ནས་ཞུ་དག་གི་
 འོགས་མགོན་ལཱ་དང་བ་དང་། ལྷ་བཅར་རྣམ་ལྷུ་ལ་ལྷ་ཆར་གི་ལེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་ལྷག་དེབ་
 འདིས་མཆོན་ད་བར་སྤྱིར་བཀའ་སློབ་པོ་དེ་སྤེད་ཆར་མའི་བར་ལྷན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་
 ཆོགས་ནས་ལཱ་དོར་མཇུག་པ་བཅས་ལ་ལྷས་པས་བཅོས་མེན་སྤྱིར་དབྱུས་ནས་ལྷགས་ཆེ་བཀའ་

འིན་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་དང་། སྤྱག་དེབ་འདི་ཉིད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཐབ་བསྟ་དང་དཔར་བསྟན་
ཞུས་པའི་དགེ་བས་དཔེ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་བདག་གཞན་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་
དང་། ཡལོང་ས་ཡསྟུབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
མཐའ་གྲས་སྤྱི་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དཔ་པར་སྤྱི་ཆེ་ཡཞབས་བད་བསྟལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། མ་ན་
མེད་པའི་སྤྱགས་བཞེད་ནམ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་རྒྱལ་ས་ཆེན་ཀྱི་སྤྱགས་བཞེད་མཐའ་དག་ལྟན་
གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། གཉིས་སྟན་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་རྟགས་ནས་ཐོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་
དུ་གསལ་ཏེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྟལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ།
འཕགས་མཆོག་མི་ཡི་རྣམ་འཁོར་གང་ཉིད་རི་བོ་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་
པོ་པོ་ཏེ་ལའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཡཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སྟོན་འདུན་ལྷགས་དྲག་དང་བཅས། གྲུས་རྣམ་གྱའི་དྲང་ཆེའི་མིང་འཛིན་བ་སྤྱབ་བསྟན་
ཡང་འཕེལ་བས་བྱི་ལོ་༡༠༡༥༣་ཆེས་༡༥དགེ་བར་བཞུགས་སྐར་ཆོས་ཀྱི་མགོན་ས་ནས་སྤེལ།

༡༥ བསྟན་པའི་ཕྱི་རིམ་བསྐྱབ་ཐུག་པ་ཆེ་ཆུང་།

འདི་ག་སེར་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཙོ་བོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་རིང་ལྟ་བུར་འདིར་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགའི་དབང་འདུལ་རྒྱ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་ཡི་དམ་པར་དབང་ཆེན་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པའི་ལྷ་མཆོག་ཡིན་པས། ར་རང་ཆོ་བམས་སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དག་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གཉིས་ནས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་དམིགས་བསལ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བོད་ཀྱི་མཐའ་འདུལ་དང་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་པལ་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞི་ཁྲིའི་སྐུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་དང་རྟ་མགིན་གཉིས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེར་སྐབས་དུས་ཆོད་གཉན་འཕང་སྟེ། ཐུག་ས་ནས་བརྗོད་ན་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པ་དཔལ་ལྷ་ལེན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་རྟ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཆགས་འདིག་གི་མཆམས་སུ་སྤེབས་ཡོད། དེ་ཡང་བསྟན་པར་གོད་ཆགས་སྤར་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བར་དེད་སྐབས་གནས་ཆུང་གསང་བ་ཞིག་ལ་བོད་མི་

རིགས་དེ་ཉིད་རང་གི་ལུང་བའི་ནང་དུ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཆགས་ཏེ། རང་གི་སྐད་
ཡིག་ཚུན་ཆད་རིམ་བཞིན་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེས་ན་བསྟན་པའི་གོད་ཆགས་སྤར་བྱུང་བ་དང་མི་འབྲ་བར། ད་ཆ་ཅ་བ་ནས་
ཡལ་ལ་ཉེ་བའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་དུས་མཚམས་ཤིག་ལ་སྤྱིར་
སློབ་དཔོན་ལྷན་མེ་ཅན་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱ་རྒྱ་དང་། ཡང་སློབ་ཡི་དམ་པ་སྤྱི་
དབང་ཆེན་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱས་ནས་རྟ་མགིན་གྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་བསྟར་རྒྱ་དེ་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ར་རང་ཆོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ནམས་
ནས་རྟ་མགིན་གྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་སྤར་ནས་གངས་གསོག་གྲེད་བཞིན་ཡོད་ལ། ད་
དུང་ཡང་དུང་ལྷུང་དང་དུང་ལྷུང་ལྟ་བུ་འགྲོ་གང་ཆེ་གངས་གསོག་གྲེད་བྱེད་པ་
གྱི་བསྟན་སྤྱི་སྤྱི་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་
བུའི་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་རིང་འདིར་ཐད་ཀར་ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཁྲེས་པ་ལྷ་ཆང་གི་དགེ་འདུན་པ་ནམས་ནས་རི་ལྷར་སྤྱུལ་བ་ལྷར་རྟ་
མགིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་དང་། བརྒྱད་ནས་བོད་བསྟན་སྤྱི་དེ་དོན་ལ་སྤྱི་
རིམ་སྤྱི་བྱ་གྱི་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་དེ་ལྷན་གྱི་སློན་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་
པ་དང་། རའི་རོས་ནས་ཀྱང་ཁ་སྐྱབས་ཏེ་ཅང་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་གི་ལས་སློན་
བསོད་ནམས་གྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་དཀའ་ཆེགས་ཅན་གྱི་དུས་འདིར་ལྗུལ་བ་རིན་
པོ་ཆེའི་མིང་ཐོགས་ཤིང་། བོད་ལ་བདེན་པ་ཡོད། ར་ཆོས་འཐབ་ཚུད་གྲེད་བཞིན་པ་
འདི་ཡང་རང་རྒྱལ་གཞན་པས་གྱི་འཐབ་ཚུད་ཅིག་མིན་པར་ཀུན་ལ་པན་པའི་འཐབ་
ཚུད་ཅིག་ཡིན།

ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་འབད་བཅོན་གྱིང་
བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་པན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྒོང་
བའི་བྱང་བདེན་གྱི་འཐབ་ཅོད་ཅིག་གྱིང་གྱི་ཡོད་སྐབས། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ལྟ་
བུ་ཐུགས་རྗེས་སྐུལ་ནས་ང་ཆོ་འདི་བདེན་མཐའ་རྗེ་ཐུང་བྱ་གསལ་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱིང་
དགོས།

གཞི་རྒྱ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཐུང་
སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠དང་༡༩༩༡འདྲ་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་འབྱོ་བཞིན་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་དུང་གང་ཐུང་བདེན་མཐའ་གསལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ཆོ། འདི་གཉིན་
གྱི་ཁ་དཔེར། སངས་རྒྱས་ཁྱོན་ཁྱོན་བཅ་ཟེ་ཆས། །ཞེས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་བདེན་
མཐའ་གསལ་བའི་མཆོམས་སུ་སྤྱིབས་སྐབས་ང་ཆོ་པལ་མོ་ཆེ་འདས་ནས་བྱུང་བའི་
ཡུལ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཆགས་སྤྱིའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མིན། དེས་ན་དུས་ཆོད་གཉན་
འཕྲང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་སྤྱིབས་ཡོད་པས། དེ་ཐུགས་ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་
བྱས་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན།

ཁ་དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ།

དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྒོམ་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྱིད་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་
དེར་བརྒྱུད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁྱིད་ཐུགས་ཀྱང་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་
རེ་ཡང་མེད་དམ་སྙམ། གང་ལྟར་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་གིས།

གང་གིས་སྤྱོད་དང་འཛིག་པ་དག །

ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྲུར་བ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་གསུངས་པའི། །

སྤྱབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྷ་བ་རང་དབང་གིས་སྒོ་ནས་འདོམས་
བར་མཛད་པའི་སྒོན་པ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་སྒོན་པ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོར་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་
ཀྱིས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་སྐབས་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་
བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་རྒྱུད་
གྱི་ལྷ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འཛིག་རྟེན་བཞོད་པ་
པོ་འདོད་མིན་གྱི་ཕྱགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་བཞོད་པ་པོ་མི་འདོད་
མཁན་ནང་པ་གཅིག་ཕྱ་མིན་པར་ཆོས་ཕྱགས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་
ཐར་པ་འདོད་མཁན་ཡང་ནང་པ་ཁོ་ན་མིན་པར་ཆོས་ཕྱགས་གཞན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་
ཡིན། ཆོས་ཕྱགས་གཞན་སྤྱ་གཅིག་དང་མི་འདྲ་བའི་ནང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བྱུང་ཆོས་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཡིན། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཆན་གཙོ་བོ་ཕྱགས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།
དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཤིག་
བཟོད་དགོས་བྱུང་ཆེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་དེ་ཆགས་ཡོད།

རྟེན་འབྱུང་གི་ལྷ་བ་དེར་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་འདུས་བྲས་རྟེན་

འབྱུང་ངམ་རྒྱ་ལྟམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དང་། དབྱ་མ་པ་ཁོ་ནས་བཞེད་པའི་ཆ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་འབྱུང་། ཡང་དབྱ་མ་པ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པར་འདོད་པའི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་
གྱི་རྟེན་འབྱུང་ངམ། མདོར་ན་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྟེ། མིང་གི་
དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པའི་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་སྤོ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་ནང་གི་རྟེན་འབྱུང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་པ་ནི། རྟེན་འབྱུང་སྤོ་མོ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་སྤོ་མོ་དེ་གསུང་སྐབས། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་གོ་
དོན་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེ་གསུང་གི་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཀྱི་ཅ་བ་དེ་ལ་ཐུག་
ཡོད། དེར་བརྟེན་པའི་འདི་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་ཆང་མའི་ནང་དུ་བདག་མེད་པ་
གསུང་གི་ཡོད་ལ། ལྟག་པར་དུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་ནང་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་།
འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ་སོགས་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བལ་བའི་
ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་
ཐབས་མེད། གང་ལགས་ཤེས་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་ན། རྟོན་མོངས་
པའི་ཅ་བ་གཉི་ཐུག་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྦྱངས་འགལ་བའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
གཞན་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོན་མོངས་སྟོང་དགོས་པ་དང་། རྟོན་
མོངས་སྦངས་པ་ལ་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་དགོས་ཤིང་། དེའི་གཉེན་

སོ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ངེས་པའི་ལྷ་བ་ཉག་ཅིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངེས་ལེགས་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན། མངོན་མཐོ་ཐར་པ་ཙམ་སྤྱབ་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ཐབ་མོ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱིད་སྐབས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ལྷ་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲགས་ཀྱི་
ནལ་འབྱོར་ལ་མི་འགོ་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྲུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་མ་
ཐད་ཙམ་སྤྲུང་ཐིག་ལའི་ཉམས་ལེན་སྤྲུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་སྐད་འདྲག་ཅིང་། རྟོར་
བརྒྱས་མེད་པ་ལས་དེ་མིན་བྱམ་ཙན་ཡང་སྤྲུ་སྟེགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། རོས་
ནས་རོ་ཤེས་པའི་སྤྲུ་སྟེགས་པའི་སྤྲགས་པ་ཞིག་སྤར་མྱོ་རག་སྤྱར་དུ་འབྱུག་ཙམ་
སྤྲག་འཕྲད་བྱུང་བས། སྐབས་དེར་སྐད་ཆ་བྱུང་གསལ་ལ་སྤྲུ་སྟེགས་པ་ལ་འཕོ་བ་
དང་གྲོངས་འབྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག་དེ་དག་ནི་སྤྲུང་
ལ་བརྟེན་པའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པས་སྤྲུ་སྟེགས་པ་སྤྲགས་ཉམས་ལེན་གྱིད་མཁན་ལ་
འཕོ་བ་དང་གྲོངས་འབྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ཆོད་སྤང་།

དཔེར་ན། ང་ཆོས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཀུམ་གྱི་ཆོང་འདུས་སྐབས། སྤྲུ་སྟེགས་
པའི་སྤྲགས་པ་ལ་ལ་འདོམས་ཁེབས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དམར་ཉེད་དུ་སྟོང་མཁན་
དེ་འདྲ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཉི་མ་ལ་ཡའི་གངས་རིའི་མཆོམས་ལྟ་བུར་ལོ་འཁོར་
མར་གྲོན་གོས་གཏན་ནས་མེད་པར་ལུས་གཅེར་བྱར་སྟོང་གི་ཡོད་ཚུལ་བརྟོན་གྱི་
འདུག་དེ་དག་ལ་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་མེད་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་མི་བྱུག་
དེ་བཞིན་འཆོ་བ་དཀའ་བྱུང་ལ་བརྟེན་མཁན་ཁ་ཤིས་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ལྟ་བུ་

པལ་ཆེར་མེད་དམ་སྟེ། དེས་ན་ང་རང་ཚོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་བསམ་གཟུགས་སྒོམ་
མཁན་གྱི་སྤྱི་སྟེགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་ལའང་། སྤྱི་སྟེགས་པ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་འཆོས་པ་ཡོད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་མདོན་ཤེས་ཐན་བྱུང་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ཅ་ཚུང་ཐིག་ལའི་ཉམས་ལེན་
ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྟ་སྟེ་བསྒོམ་པ་དང་། ཅ་ཚུང་ཐིག་ལའི་བསྒོམ་པ་
སོགས་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གསང་སྤྱགས་རྩི་རྩེ་ཐིག་པའི་ཆོས་ལ་འགྲོ་བ་ནི།
ཅ་ཚུང་ཐིག་ལའི་དཔེ་གསལ་ནམ་དེ་གའི་ངོས་ནས་མིན་པར་དེ་ཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་སྒོར་
གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལྟ་སྟེ་བསྒོམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
གཟུང་ནས་ལྟར་ཤར་བ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ལྟ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཅ་ཚུང་ཐིག་ལའི་ནལ་འཁྱོར་གསུང་གི་ཡོད།

ཅ་ཚུང་ཐིག་ལའི་ནལ་འཁྱོར་ནམས་ནལ་འཁྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོས་དོན་དང་བསྐྱབ་བྱ་ནི། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་འཆར་
ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་གཉུག་སེམས་སྤྲ་མོ་
སོགས་སེམས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་སྟེ་གསུངས་མེད་ཀྱང་། སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ནི་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་སེམས་སྤྲ་རགས་བྱེ་ནས་གཉུག་སེམས་སྤྲ་མོས་
ནལ་འཁྱོར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཔེ་གསལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒོ་འདྲིས་ཤིང་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱ་
རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་སྟེ་བསྒོམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

གཟུང་ནས་ལྷ་པ་ཤར་བ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། དེ་མིན་གནས་སོ་སོར་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སོགས་ནི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་སའི་གནས་ཅམ་ལས་དེ་དག་ལ་ཙུ་འཁོར་གསུངས་མེད་ལ། རྒྱུད་སེམས་བསྐྱུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་གསུངས་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ལེ་དང་། ས་བོན། རྒྱག་མཆན་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ཙུ་གསལ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ནས་རྟོག་རགས་པ་འགོག་པའི་རྒྱུད་གི་ནལ་འབྱོར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་འཁྲིད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། དེའི་དོན་དུ་ཙུ་རྒྱུད་ཐེག་ལེའི་ནལ་འབྱོར་དེ་དག་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་དགའ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གསུངས་པ་ནས་ཀྱང་ཀྱང་། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་སུ་གསུང་གི་ཡོད། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་རྟོག་པ་བསྐྱོས་པའི་སྤྱོད་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་གསུངས་པ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་འགག་མཐར་ཐུག་ནི། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་སྤྲགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཐབས་མེད། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ན་སྤྲགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆད་ལྟན་ཞིག་ཡོངས་ཐབས་མེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་མདོ་སྤྲགས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བ་ལ། སྒོ་སྤྱོད་ཞེས་མིང་བྱུང་དུ་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམིགས་སུ་བསལ་

ནས་སྒྲོམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱིར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ནང་ནས་ལྷ་བ་སྒྲོམ་པ་དེ་དམིགས་བསལ་བྱུང་བཀོལ་
ལྷར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ལྷ་ཁྲིད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ལྷ་ཁྲིད་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་དེ་ལ། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་ཁྲིད་ཅིག་དང་། དེར་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།
ལྷ་བ་སྒྲོམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་དབེན་སའི་བརྒྱུད་པ་ནས་ཡོང་གི་
མེད་དམ་སྟེ། དཔེར་ན། དབེན་ས་སྟན་རྒྱུད་ནས་བཤད་ན། བལ་ཆེར་མཐར་
གཏུག་སྐབས་བྱག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཡོད། མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱུ་གྱའི་ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དང་། བདག་གི་སྤྱིར་གི་ཆོས་ཉིད་
བསྒྲོམ་པ་ལྷ་བྱ་མིན་པར་གང་ཟག་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ལྱང་པོ་དང་། ལྱང་པོའི་
ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལྱང་པོ། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་སེམས་དེའི་སྤྱིར་གི་ཆོས་
ཉིད་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཡིན། དག་འཕྲན་བྱག་ཆེན་ཡང་། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམ་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྤྱིར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་གསུང་གི་ཡོད།

ཡང་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱི་ནས་ལྷ་བ་སྒྲོམ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲིད་ཅིག་གསུངས་
ཡོད། ཁ་སང་རགས་ཅམ་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱི་
བརྒྱུད་པའི་ལྷ་ཁྲིད་སྒྲོམ་སྤངས་ནི། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་
གཏན་ལ་པབ་པ་ནི་ཏ་ཅང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རགས་པ་དེ་ལྱང་པོ་བཞེན་ནས་གང་ཟག་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ལུ་ཐུག་ནས་གང་

ཟག་གི་མཆན་གཞི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མེད་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདྲིལ་མེ་
ཤེས་པའི་རིང་དེར། སྤང་པོའི་གསེབ་ནས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ཞིག་རྟེན་དགོས་
པས་ན། སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་རམ་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ལྷ་བྱ་དང་། ལུ་ཐུག་སྐབས་
ཀུན་གཞིའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་གསུངས་པའི་ཐོག་ནས་མཆན་གཞི་
འདྲིལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་བཏགས་ཡོད་རེད་ཅེས་
གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པའི་སྟེང་ནས་འབྲིང་ཅིང་། དེ་
ནས་གང་ཟག་དེའི་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་སྐབས་སྤང་པོའི་གསེབ་ནས་འདྲིལ་ཀྱང་།
གང་ཟག་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་སྤང་
པོ་ལྷར་མཆན་གཞི་དང་། རོ་མོ་འདི་རེད་ཅེས་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པའི་གོ་བ་ཞིག་
སྐྱབས་གྱི་ཡོད། དེ་དཔེ་ལ་བཀོད་ནས་རིམ་བཞིན་སྤང་པོ་གསུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
དོན་གྱི་ངོས་ནས་མེད་པར། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རེད་ཅེས་འདི་ལྷར་གྱིས་བདག་མེད་ལྷ་མོའི་ཐོག་ཏུ་བྲིད་
ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐབས་མཁས་ཤིག་ཡིན།

མདོར་ན་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེམྱེ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་བྲིད་དེ་ལ་ལྷ་བྲིད་བྲན་པ་
བཞི་ལྟ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། ད་ལྷ་འབྲིད་རྒྱའི་ལྷ་བྲིད་ནི། ཡགོང་ས་སྐྱ་ཐེང་བདུན་
པ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཆོག་བཅད་དུ་བསྐྱབས་གནང་མཛད་པ་
དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་བྲིད་བྲིད་ཡིག་འགའ་ཞིག་ཡོད། ལྷ་བྲིད་བྲན་པ་བཞི་ལྟ་གྱི་ཁྲ་མའི་
རྣམ་འབྲེལ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྲན་པ་བཞི་སྟེ། ཁྲ་མ་བྲན་པ་དང་། སྟེང་རྗེ་བྲན་པ། ལྷ་

སྐྱབས་པ། ལྷ་བ་བྲན་པ་བཅས་བྲན་པ་བཞི་ལས། ལྷ་ཁྱིད་ཡིན་སྐབས་ལྷ་བ་བྲན་པ་
ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་གསུངས་ཏེ། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱའི་སྦྱང་ཚུལ་དང་། རྗེས་
ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་སྦྱང་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་བཅས་བྲན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤོ་
ལོ་ཀ་རེ་དང་། ལྷ་བ་བྲན་པ་དེར་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བཅས་ཆོག་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པ་
འདི་ངོས་ཀྱིས་གྲིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་མདུན་ནས་ཁྱེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱིད་རྒྱན་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་གཞུང་ཆོག་ཅུང་དུ་ལས་མེད་སྐབས་སྤར་རྒྱད་སྤྲད་དུ་འདོན་པ་
ཡིན་ལ། ནམ་རྒྱན་སྤོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་འདོན་གྱི་ཡོད། ད་ལན་ཡང་སེར་གྲེས་དག་
བཤེས་ཐུབ་བསྐྱར་དོ་རྗེས་ལྷ་ཁྱིད་བྲན་པ་བཞི་ལྷན་འདི་ཉིད་འདོན་རོགས་ཀྱིས་ཞེས་
བརྗོད་གྱི་འདུག་ལ། འདི་ནི་མ་བསྐྱིགས་ལྷན་འབྲུབ་དང་བཅས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་
སོང་། ལྷ་ཁྱིད་བྲན་པ་བཞི་ལྷན་འདི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

༡༡། འདྲུ་མའི་རྩ་ཁྱིད་བྲན་པ་བཞི་ལྷན་གྱི་མཁུར་དབྱངས་
དངོས་བྱུང་ཆར་འབེབས་བཞུགས་སོ། །

གཤམ་མ་བྲན་པ།

ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་འཁྱུར་མེད་གྱི་གདན་སྟེང་ན། །

སྐབས་ཀྱན་ངོ་པོ་ཐེན་ཅན་གྱི་མ་མ་བཞུགས། །

སྤངས་རྟོགས་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་དེ་ན་གདལ། །

སྟོན་རྟོག་སྤངས་ནས་དག་སྤང་གིས་གསོལ་བ་ཐོབ། །

རང་མེས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འདྲོག་མོས་གུས་གྱི་རང་དུ་ཞོག། །

བྲན་པ་བརྗེད་མེད་དུ་བྱས་ནས་མོས་གུས་གྱི་རང་དུ་ཟུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་མ་བྲན་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་གཤམ་དུ་ཡི་དམ་བྲན་པ་ཞེས་
བ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་པས་འདི་ནི་སྤྲུགས་དང་འབྲེལ་བ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་
ན་སྦྱིར་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་སྐབས་ནས་གནས་གྱི་མ་མ་བསྟེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པའི་སྟོན་མོག་མར་ལམ་གྱི་སྟོར་
ཉན་པ་དང་། དེ་ནས་ལམ་ལ་སྟོན་སྤངས། དེ་རྗེས་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་
འགྲོ་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
སྤྲུག་པར་སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་གྱི་དམའ་ཞིག་གིས་མ་མ་མོས་གུས་རྩེ་གཅིག་པ་

འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་བཅོམ་ར་ན། །
བདེ་བས་ཐོངས་བའི་རིགས་ཏུག་གི་སེམས་ཅན་འབྱུངས། །
འིན་གྱིས་བསྐྱངས་བའི་བ་མ་ཆུངས་དེ་ན་གངལ། །
ཆགས་སྤང་སྤངས་ནས་གཅེས་འཛིན་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམས། །
རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་ཏུ་མ་འཛོག་སྤྱིང་རྩེ་ཡི་ངང་ཏུ་ཞོག། །
བན་བ་བརྟེན་མེད་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་ཡི་ངང་ཏུ་བྱངས། །

73

སྒྲིང་སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་མིང་སྟོགས་སའི་སྒྲིང་རྗེ་ནི། འྲུག་ས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་བར་
ཀུན་ལ་སྟོམས་པར་བྱའུ་བའི་སེམས་ཤིག་པལ་ཆེར་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན། ཀུན་གྱི་
དོན་སྦྱུང་བའི་སྟུག་བསམ་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཡོད་མེད་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།
དཔེར་ན། ཉན་རང་ལྷ་བྱུང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ང་རང་གིས་སེལ་སྟུང་
བའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་མེད་པ་ལས། གང་དྲག་ཅི་དྲག་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་བྱལ་ན་དགོངས་
བའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡོང་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དགྲ་ལ་དམིགས་བའི་སྒྲིང་རྗེ་ཉན་ཉན་ཡོད།

དེ་ལྷ་བྱུང་སྒྲིང་རྗེ་ཡོང་བའི་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་ནི། ང་རང་ཚོ་ཆང་མར་རང་བཞིན་གྱི་
བཙེ་བའི་སྒོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་བཙེ་བའི་སྒོ་
དེ་ནི་འྲུག་ས་རེ་བ་ཡིན། རང་གི་གཉེན་དང་། རང་ཉིད་ལ་མཐུན་སྦྲེན་སྦྱུང་མཁན།
རང་ཉིད་འཆོ་བ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་ཉི་བའི་བསམ་བ་དེ་པལ་ཆེར་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་པལ་ཆེར་ལུས་གྱི་འབྱུང་བའི་གནས་སྐྱངས་གྱི་ཆ་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད། བཅ་རྒྱུན་ནས་ངས་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རུས་སྐལ་གྱི་སྒྲུ་གུ་ལྷ་
བྱ་བ་མས་སྒོ་ང་བཅུང་ནས་ཐོན་རྗེས་སྒྲུ་གུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་མགོ་བརྟོན་ནས་འགྲོ་
དགོས་པ་ལས་སྒྲུ་གུ་དེ་ཉིད་མ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྷ་བྱུང་རུས་སྐལ་གྱི་
སྒྲུ་གུ་དེ་ཉིད་རང་གི་མ་དང་ལྷན་བྱ་བཞག་ན་པལ་ཆེར་སྒྲུ་གུ་དེས་མ་ལ་བཙེ་བ་བྱེད་
པ་དང་། མས་ཀྱང་སྒྲུ་གུ་དེར་བཙེ་བ་པལ་ཆེར་བྱེད་མི་ཤེས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་
ན། ཁོ་རང་གི་གནས་སྐྱངས་གྱི་ཐོག་ནས་རང་མགོ་རང་གིས་བརྟོན་ནས་འགྲོ་བ་
ལས་སྒྲུ་གུ་དེ་མ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་མིན་བྱ་བྱིས་དང་། རི་དྲགས། འྲུལ་སོང་། མཐར་གཏུགས་ན་མི་དང་བཙས་

པ་ང་ཆོ་ཆང་མ་ཨ་མ་དང་ཨ་མའི་འོ་མར་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན། འུ་དང་བྱི་ཕུ་ལྷ་བུ་
མ་ཡི་འོ་མ་མེད་ཀྱང་ཨ་མས་གསོ་དགོས་པས། རང་ཉིད་འཆོ་བ་དེ་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆོ་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས། བརྟེན་ས་དེ་དང་བརྟེན་མཁན་གཉིས་པོ་དེ་པན་
ཚུན་བརྟེན་བ་དེ་ལུས་པོའི་ཆ་ནས་སྐྱེས་ཡོང་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡིན། དེ་ལྷ་ར་མིན་ན་
པན་ཚུན་རོགས་རམ་མི་བྱེད་ལ། རོགས་རམ་མ་བྱས་ན་འཆོ་མི་བྱལ་བ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་སྤྱང་རྗེ་དང་བརྟེན་བའི་བསམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་
སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྷ་བུ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡོད་པ་དང་།
ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སྤྲུགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་དགོས་པ་
དང་། པན་ཡོན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་དེ་ལྷ་བུའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་
དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བུ་དང་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེར་བཏང་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་
ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་བ་དང་། མིག་རྒྱུང་བྱུང་བྱུང་། འཕྲུལ་གྱི་དགོས་
མཁོར་དམིགས་པའི་བརྟེན་བའི་བསམ་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་དང་།
རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་། སྤྲུགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁེ་པན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་
ནས་གོང་དུ་སྤེལ་སྐྱབས་དེ་ནས་སྤྱང་རྗེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོས་བྱལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱང་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་དེ་ཡིན། དེ་ལྷ་
བུའི་སྤྱང་རྗེའི་བསམ་པ་དེ་ཡོང་བ་ལ། སྤྱང་རྗེ་གང་ལ་དམིགས་པའི་གང་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ལས་འབྲུལ་འདྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེ་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི། བདེ་བས་པོངས་པའི་རིགས་སྤྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་

བ་ནས་རིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དེས་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྒོ་དེ་སྐྱབ་ཡོང་གི་ཡོད།
ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ་ཞིག་སྟེ། བ་མ་ཅམ་མིན་པར་བ་མ་མ་བྱས་
པའི་གནས་སྐབས་སུའང་རིན་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་སྒོ་བཅང་བའི་ཐོག་ནས་
རིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱབས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད།
དེའི་ཐོག་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གང་གིས་མནར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི།

འཁོར་བ་མཐའ་མེད་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་བཙོན་རན། །

ཞེས་པ་དེས་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་རོ་སྒྲོད་གནང་གི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་ནི་
འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་ལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་བཤ་ཆེན་གྱི་བཟང་ཆོས་རྒྱན་
གྱིས།

འཁོར་བའི་ཉེས་བརྒྱ་སེམས་པའི་ཚུལ། །

མང་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས། །

འདིགས་ནས་ཐར་འདོད་སྐྱགས་ལའང་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱགས་
ལའང་ཡོང་བ་དང་། ཡང་།

ཐག་བཅས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས། །

ངས་འབྱུང་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་མཆིས། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་ན་
འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་འདི། །སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་དང་སྤྱག་
བའི་སྒྲིབ། །ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་ཏུ་ལྟར། །དམིགས་ནས་སྒྲིབ་ན་བྱིང་གཡོ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་པ་ནི་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ལུགས་གཙོ་བོ་འདི་ཉིད་ཡིན།

དེས་ན་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོས་དོན་ནི། བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་མ་བཏང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་པ་ཤེས་དགའ་བ་ཡིན། ཟག་བཙས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་
པ་བྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཏང་ན་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་ན།
བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཆན་འདི་ལྟར་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་དགོས་དོན་མེད། དེ་ནི་དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་གིས་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་
ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་སྐྱབས་ངེས་འབྱུང་རོ་མ་དེ་ཡིན། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་
པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་དོན་མིན་ལ། དེ་བཞིན་འབྲས་དུ་པ་མ་སྤྱན་
ཉེ་གྲོངས་པ་དང་ཁ་ཆག་སྤྱ་རལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་སྟེ་ངེས་འབྱུང་སྤྱ་སྤྱེས་པ་དེ་
ལ་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་

བཅང་ནས་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་ཡིད་བསུན་བ་དང་། དེ་ལ་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་
དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་སྟེ།
རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་དུ་སྒྲངས།
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་
འབྲལ་བཞིན་མངོན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་མིད་དུ་བྱུགས་སུ་བདེ་
བ་ཞིག་མེད་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་
མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་དགོས་པ་ཡིན།

ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་སེམས་སུ་ཉོན་མོངས་ཞེས་བ་དེའི་
གཞན་དབང་ལས་ནམ་ཞིག་ཐར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱམ་པའི་འདོད་བ་ཞིག་སྒྲེ་དགོས་
པ་ཡིན། ང་རང་ཚོར་ཆགས་སྤང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་འཆར་ཅན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ལས། དེ་ལ་སུན་སྤང་དེ་ཅམ་མེད་པར་ད་དུང་དང་དུ་ལེན་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད།
འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ཚྭ་གྲ་ཏུ་ཅང་ཆ་པོ་ཡོང་བ་ནམས་ཆགས་སྤང་དང་དུ་སྒྲངས་
པའི་དབང་ལས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཙ་བ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་བ་དེ་དབང་པོ་མ་ཡིན་
པ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། དབང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ང་ལ་སྤྱག་པོ་གཏོང་
མཁན་དེ་པ་གིར་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཞོར་འབྲལ་ཡིན། ང་ལ་སྤྱག་པོ་གཏོང་མཁན་
དེ་ངའི་སྤྱིང་གི་དབྱས་སུ་འདུག་ཅེས། སྐབས་དེར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་

གྲིས་བྱས་འདུག་ཅེས་དེ་ལ་ཞེན་ལོག་གི་སྒོ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་
སྐྱེས་སྐབས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་
སྐྱེས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་བ་དེ་ལ་ཡིད་དང་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས། དེ་ཐོབ་ན་
སྙམ་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེས་ན་དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། དེ་ནས་རང་སྤྱོད་ལ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས་དེ་ལས་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་
སྙམ་པའི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེས་སྐབས། དེ་འབྲ་དེ་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཁ་
སྐྱོས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་སྤྱིར་རྗེས་སྒོ་དེ་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས།

འུགས་དག་ཚུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲེ། །

ལྷོག་དགའ་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས། །

བདག་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་ཚུད། །

མ་རིག་ལུན་པའི་སྒྲིག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས། །

ཕྱ་མེད་མིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རྒྱ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར། །

ཞེས་གསུངས་བ་རང་སྤྱོད་ཏུ་བསམ་སྐབས་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་སྐྱེས་བ་དང་།
གཞན་སྤྱོད་ཏུ་ཁ་སྐྱོས་སྐབས་སྤྱིར་རྗེས་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན།

མ་རིག་ལུན་པའི་སྒྲིག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་གསུངས་ཡོད། སེམས་ལ་
འབད་བཅོམ་མ་བྱས་ན་རང་གར་ལས་སྤྲོ་པོའི་ཐོག་ནས་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་མིན། བདག་
འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྤྱབས་སུ་ཚུད། །ཅེས་པའི་བདག་འཛིན་ནི་འཛིག་ལྷ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་སྤང་པོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རའོ་སྦྱམ་པ་སྦྱེ་བའི་ང་དེ་
བདེན་པར་བྱུབ་པ་འཛིན་ཅིང་། གཞི་རྩ་དེའི་དབང་གིས་གཡས་གཡོན་གང་དུ་
བལྟས་པ་དང་། སྤང་ཞིང་སྤིང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་སུ་དབང་པོའི་སྒྲོར་སྤང་བ་
དང་། ཡིད་ལ་བྲན་པ། ཡིད་སྒྲོར་སྤང་བའམ་འཆར་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་
ཅད་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ང་ཆོའི་སྒྲོར་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དོན་གྱི་ངོས་
ནས་སྤང་ཆད་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྤང་
བ་ན་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། སྤང་བའི་དོན་དེ་ལ་སྒོ་རྗེ་ཉེར་འབྲོ་བ་
དང་གལ་ཆེན་དུ་ལྷ་སྐབས་པལ་ཆེར་བདེན་འཛིན་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན།

མ་རིག་སྤུན་པའི་སྤྲལ་ཆེན་ཀྱན་ནས་འཐེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེས་མ་རིག་པའི་སྤྲལ་རུམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འཐེབས་པ་ལྷ་
བྱ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཡུན་བསྐངས་ནས་འབད་བཅོམ་ཆེན་
པོ་ཞིག་མ་བྱས་ན། རང་གར་ལས་སྤྲོ་པོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་སྤྲལ་ཁ་ཤས་བཟང་
བ་དང་། ལོ་གསུམ་སྤྲལ་གསུམ་བསྐྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱི་རེད་
བསམ་པ་བྲན་ན་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལྷ་བྱ་སྒྲོན་གྱི་མཁས་བྱུབ་ཆེན་
པོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲོན་གནང་མཛད་འདུག་ལ། དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན།

སྒོ་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོའི་ནང་དུ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ཐིགས་པ་
གཅིག་གིས་ཉིག་ཉའི་སྒོར་པོའི་རོ་ཁ་བ་དེ་ཉིད་སེལ་མི་སྟབ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་
བདེན་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་མི་ཆེ་སྟངས་ཀྱི་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོན་བུ་འཆར་
བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁ་གཏད་གཅིག་སྟབ་
རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། གཟབ་ནན་བྱས་ཏེ་རིག་པ་མ་བསྐྱེམས་ན་ཁག་པོ་ཡིན།

འཁོར་བ་མཐའ་མེད་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བཅོན་ར་ན། །

བདེ་བས་པོངས་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་འབྱུངས། །

དེན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་པ་མ་རྣམས་དེ་ན་གདལ། །

ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ནས་གཅེས་འཛིན་དང་སྟོང་རྩེ་སྟོམས། །

ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་གཞན་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ལ་སྒྲོ་སྒྲོངས་ཤིག་དེའི་ཅ་བ་སྟོང་རྩེ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོངས་ཤིག་
ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འཛོག་སྟོང་རྩེ་ཡི་རང་དུ་ཞོག། །

དན་པ་བརྟེན་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་རྩེ་ཡི་རང་དུ་བྱུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་རྩེ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན།
ཡང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྟངས་པ་ལས།

ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟོང་རྩེ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན།

གཤམ་བྱ་བ་

སྤྱིད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ན།
ལུང་ཁམས་དག་པ་རང་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུ་བཞུགས།
སྒྲུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཡི་དམ་ཞིག་དེ་ན་གདལ།
པལ་བར་མ་འཛིན་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྲང་སྤྲོངས།
རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འཛོག་ཟབ་གསལ་གྱི་རང་དུ་ཞོག།
བྱ་བ་བརྟེན་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཟབ་གསལ་གྱི་རང་དུ་བྱངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་
ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ན། ཞེས་པས་སྤྱིད་སྤྲང་དང་ལྷན་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་
གསུངས་པ་ཅམ་མིན་པར། འདི་ནི་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱེས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲང་ཉིད་དེས་པའི་བདེ་སྤྲང་དབྱེར་མེད་དམ།

ལྷན་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཁྱེས་ལྷན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
པར་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ནམ་སྤྱེས། དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་གང་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་
ཡོད་ཅེ་ན། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལམ་རགས་པ་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་
བཅོན་ཐབས་སུ་འགོག་པ་དེ་བདེ་ཆེན་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རགས་པ་སྒྲོ་བྱར་བའི་
རྒྱང་སེམས་དེ་རྣམས་བཅོན་ཐབས་སུ་འགོག་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་བདེ་ཆེན་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས། སྐྱབ་བྱེད་བདེ་ཆེན་དེས་བསྐྱབ་བྱ་རགས་པ་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྒྱང་སེམས་
དེ་རྣམས་བཀག་ནས་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་སྒྲོ་དེ་ཡུལ་འཇལ་རྒྱང་གི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་
བར་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་གསང་སྔགས་གསར་མ་ལྟར་ན། གཏུག་མའི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི།
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཁོ་ན་ཤར་བའི་གནས་
སྐབས་སུ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་ཆེན་དེས་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་དེ་
འཆར་ཐབས་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྱར་ནས་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ཁྲུང་པར་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་
རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། མོས་ངོར་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་
ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་དང་མི་འབྲ་བ་
ནི། བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་སློབ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། བདེ་ཆེན་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པས་བྱངས་པའི་སློབ་དེས་སྤྱང་ཉིད་དེས་པའི་སློབ་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་
པར་ཤར་བ་སྟོམ་སྐབས་སུ་ལུས་སླིན་ཁྲེད་ལའང་འགྲོ་གི་ཡོད། མ་འོངས་པར་སྐྱེ་
ལུས་དེ་གཏུག་མ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་
པའི་ལུས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ད་ལྟ་བུ་སྤྱིད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱ་སྟོམ་པའི་གནས་སྐབས་ནས་
བདེ་སྤྱང་དེ་ཁྲེད་མེད་ལྷ་ལམ་ཡངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གནད་འགག་
ཅིག་ལ་བྱུག་གི་ཡོད། དེས་ན་འདིར།

སྤྱིད་དུ་ཆོར་བ་བདེ་ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ན། །

ཞེས་པ་ནི། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་ཅམ་ལ་བཞག་ན།
རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཆར་དང་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ལ། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྤྱང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་ནི་སྔགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་
ཡིན། དེ་ཡང་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་ལ་བསམ་སྟོབ་བྱང་ན། སལ་ཆེར་བྱང་འཇུག་སླིན་

བྱེད་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཞིག་མེད་དམ་སྙམ།

སྦྱིད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ན། །

ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་ཙམ་མིན་
པར་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བྱེད་པར་བ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཡང་སྦྱང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རགས་པ་སྒྲོ་བུར་བའི་སྒྲོ་མིན་པར། སྤ་བ་གཉུག་
མའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཕུང་ཁམས་དག་པ་རང་ལུས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱ་བཞུགས། །

ཞེས་པ་ནི་རྣམ་འགྲུབ་པས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྦྱ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན། གསང་འདུས་
ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་དགོས་དོན་ནི། ང་རང་ཚོར་ཕུང་ཁམས་བསྐྱེད་མཆེད་དམ།
ཁམས་དང་། དབང་པོ། ཡན་ལག་སོགས་རྣམ་གངས་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དང་
བརྟུན་ནས་ལྷ་གངས་སོ་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་
བསལ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་རྩ་ཉར་བཞི་ཡོད་པས་ན། དཔལ་པོ་དཔལ་མོ་ཉར་བཞི་དང་།
སྒྲོ་མཆོས་མ་བརྒྱད་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གནད་ལག་ཅིག་ཡོད།

སྦྱིར་ལྷ་པལ་མོ་ཆེ་ལྷ་ལྷར་འཛོག་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་
ལྷས་མ་བསྐྱས་པ་ཞིག་མེད། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་སུ་བཏང་ན་ཁམས་སྟོན་མ་རྒྱག་
པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་བཏང་ན་དེའི་ཐོག་སྟོན་མ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན། ཕུང་ཁམས་དག་པ་རང་ལུས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱ་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

སྦྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཡི་དམ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །

ཞེས་པ་ནི། གསང་གསུམ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། གཞན་དོན་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡོང་བ་ལ། གསང་གསུམ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞིག་སྐབས་ཐུབ་ན་
ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་གསང་བ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐུགས། ཐུགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གསུང་། གསུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་
སྐྱ་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་གསང་གསུམ་རོ་གཅིག་པ་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པས་ན། སྐྱ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་ཅེས་དེ་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། སྐབས་སུ་བབས་པ་ལྷ་མེད་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་
ཆང་མའི་ནང་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
ཁ་སྐྱོན་གསང་འདུས་གྱི་ཁྲིད་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་
འབྱེར་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེར། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་འབྱེར་བཅས་སྐྱ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་ལ་མོས་གྱི་ཡོད་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཡི་དམ་ཞིག་དེ་ན་གདལ།

པལ་པར་མ་འདྲིན་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་སྦྱོངས།

ཞེས་གསུངས་པ་སྤང་ང་རྒྱལ་གཙོ་བོ་དང་། གསལ་སྤང་དེའི་འཁོར་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན། འོན་ཀྱང་སྦྱོར་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་གསལ་སྤང་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། གཞི་
ནས་ང་རྒྱལ་ཡོང་སྐྱ་བ་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་ཡང་གང་ཟག་མོས་པའི་བྱད་པར་ཡང་སྤང་
ཆོགས་ཡོད་ལས་ཆེ།

རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འདྲིག་ཟབ་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཞོག།

ཅེས་པའི་ཟབ་གསལ་ནི། རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་སྐྱེ་དོན་གྱི་ཟབ་
གསལ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ལྷ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་གསལ་ཏེ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་ཟབ་གསལ་དང་། ཡང་རྫོགས་རིམ་པ་བརྒྱད་ཁོ་ནའི་
ཟབ་གསལ་ལའང་སྦྲར་རྒྱ་ཡོད།

འཛམ་བོ་བཞེད་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཟབ་གསལ་གྱི་རང་དུ་བྱུངས། །

ཞེས་པ་འདི་ཡན་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྲོ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བ་སྒྲོམ་
པའི་སྒྲོན་འགྲོ་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྷ་བ་སྒྲོམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ།

ངེལ་བ་འཛམ་བོ།

༡ རྣམ་ཉམས་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ།

སྒྲུང་ཞིང་མིད་པ་ཤེས་བྱ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ན། །

ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ནམ་མཁའ་བྲབ། །

བརྗོད་བྲལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་དེ་ན་གདལ། །

སྒྲོམ་བྱས་སྤངས་ནས་སྒྲོང་སངས་གྱི་ངོ་བོར་ལྷོས། །

རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འཛོག་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་དུ་ཞོག། །

འཛམ་བོ་བཞེད་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་དུ་བྱུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིན་
ལ། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབས། བརྗོད་བྲལ་ཞེས་པ་
སྦྱེ་འགག་གནས་གསུམ་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། མདོར་ན་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་བའི་སྒྲོས་པ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངེས་འོར་སྒྲོས་

བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། སློས་བ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཤུལ་དུ་གང་ཞིག་ལྷག་ཡོད་ཅེ་
ན། སྟོང་སངས་ཤིག་གས།

སྟོས་བྱས་སྤངས་ནས་སྟོང་སངས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷོས། །

ཞེས་བ་ལྷར་སྟོང་སངས་ཤིག་སྟེ། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཅེས་བ་
དེ་ཡིན། དེས་ན་སྟོས་བྱས་སྤངས་ནས་ཞེས་གསུངས་བ་དེ་གནད་དགག་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན།

སྤྱིར་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མིན་པར་རྣམ་རྟོག་གིས་སྟོས་བའི་སྟོས་བྱས་
ཀྱི་ལྷ་བ་ཞེས་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། ཡང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གནས་ཀྱང་
ཤེས་བྱ་སྤྱོད་ཅེ་ཙམ་ལས་མ་ཁུབ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཉེ་ཆེ་བའི་ལྷ་བ་ཞེས་གསུངས་
བ་ལྷ་བྱ་ཡོང་བས་ན། སྟོས་བྱས་ཉེ་ཆེ་བའི་ལྷ་བ་རྣམས་སྤངས་ནས། ཆོས་ཀྱན་གདོད་
ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་བ་ལྷ་བ། ཆོས་ཀྱན་ཞེས་རྟོག་འབྱུང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་ཆོས་ཀྱན་དང་། མདོར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་འབྱུང་གི་
དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱན་ཞེས་གསུངས། སྟོ་དེའི་ངེས་ངོར་དགག་བྱ་བཀག་
ཙམ་གྱི་སྟོང་སངས་ཤིག་ལས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སངས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

༡ ་ རྟོག་ཐོབ་སྤྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ།

དེ་ནས་རྟོག་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟེ།

སྒྲིབ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བཞི་མདོ་ན། །
གཞི་རྩ་བའི་གཉིས་ཚས་ཀྱི་ཐ་བྱེ་མཐོང་། །
བསྐྱེད་སྐྱེ་མའི་ལྷ་མོ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །
བདེན་ནོ་མ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་སྒྲོས། །

ཞེས་སྒྲིབ་སངས་ཀྱི་རོ་བོར་སྒྲོས་ཞེས་མ་གསུངས་པར་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་
སྒྲོས་ཞེས་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྒྲིབ་
སངས་མིན་པར་སྒྲིབ་བ་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་གྱི་ཡོད་པས་མ་ཡིན་དགག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། སྒྲིབ་བ་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོན་མེད་དུ་ཡོང་བ་དེ་ནམས་རྩེ་ལྷ་ར་འཆར་མིན་བལྟས་ན་
དོན་ཀྱི་རོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་གྱི་ཡོད། དོན་ཀྱི་རོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤར་
བ་ལྷ་ར་དོན་ཀྱི་རོས་ནས་བྱུང་ཡོད་ན། གོང་དུ་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཅན་
དེ་དང་དེའི་རོ་བོ་རང་མཆོན་པ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་ནས་མ་རྟོག་
པ་ཡིན། སྐབས་དེར་རང་མཆོན་ཡོད་མེད་བཅའ་ནས་རང་མཆོན་མ་རྟོག་པའི་
སྐབས་རང་མཆོན་དེ་ཁྲིགས་པ་ཡིན། རང་མཆོན་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་དེས་རང་
མཆོན་ཁྲིགས་པ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་ཅིང་དེ་ཁྲིགས་པ་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་
གྲགས་ཅིང་དེ་བཅའ་བ་མིན། ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་ཅིང་དེ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་གསལ་འཆོལ་
པར་བྱས་ཏེ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲིབ་ཅིང་དེས་མ་འཆོལ་པར་དོན་ཀྱི་
སྒྲིབ་ལྷགས་ཤིག་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པ་དེས་དོན་ཀྱི་སྒྲིབ་ལྷགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་
ཁྲིགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་རང་ཆོལ་སྒྲོར་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་ཀྱི་རོས་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲིབ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ངས་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པ་དེས་དོན་ཀྱི་

ངོས་ནས་མེད་པ་ཐག་ཚད་སོང་བས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་དོན་གྱི་
ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྤང་བ་དེ་ནི་སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསམ་པ་
སྒྲོ་ལ་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

སྤང་བ་སྦྱ་ཆོགས་ཆོགས་དུག་གི་བཞི་མདོན། །

ཞེས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ། སྦྱ་ཡིས་བྲི་ཆོར་བ་
སོགས་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་གྱི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དཔྱད་པ་དང་། མ་འོངས་
འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བྱེད་འཆར་སོགས་སྒྲོ་ལ་རྣམ་རྟོག་འདུ་མེན་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་
མིང་འབྲུག་སའི་དོན་པར་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ང་ཆོའི་སྒྲོ་ལ་ཤར་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
ཤར་བ་ལྟར་མེད་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྤང་
བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དེས་ང་ཆོ་བསྒྲུ་བྱེད་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེས་ན།

བསྒྲུ་བྱེད་སྦྱ་མའི་ལྟར་མོ་ཞིག་དེ་ན་གངཤ། །

བདེན་ཅོ་མ་སྦྱས་སྤྲོད་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་ལྟོས། །

རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འཛོག་སྤང་སྤྲོད་གི་རང་དུ་ཞོག། །

ཅེས་སྤྲོད་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས། སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྤྲོད་བའམ།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཞིག་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྤང་བའི་སྤང་སྤྲོད་གི་རང་དུ་ཞོག་ཅེས་གསུངས།

རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་འཛོག་སྤང་སྤྲོད་གི་རང་དུ་ཞོག། །

དཔྱད་པ་བརྗེད་མེད་དུ་བྲས་ནས་སྤང་སྤྲོད་གི་རང་དུ་ཟུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་གནང་བའི་གདམས་ངག་བྱུང་བར་ཅན་
པན་པ་བཞི་ལྟན་གྱི་ལྷ་ཁྱིད་དང་སྦྱར་བའི་མགྱར་དབྱངས་འདི་ཡང་རང་གཞན་ལ་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཆེད་དུ་ཤུགས་དགེ་སྒོར་སྒོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱེད་པས་བཤོ། །

དེ་ནི་དབང་གི་སྒྲོན་འགྲེལ་སྒྲོན་མོང་ལས་སྦྱང་གི་ཆ་བ་དེ་ཡིན།

རྩོགས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བའི་སྒྲོན།

དེ་ནས་དེ་རིང་ཁྱུ་རྒྱ་ནི་རྩ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་དབང་ཡིན་ཞིང་། རྩ་མགྲིན་
ཡང་གསང་གི་རྩ་བའི་ཡོང་ཁུངས་སྦྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་
ཡང་དག་སྤྱགས་དང་། བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷ་བའི་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷ་ཆོགས་དང་། རིག་འཛིན་ནམ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་རིག་
འཛིན། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྦྱབ་ནས་བརྒྱད་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་པོད་ལ་
བརྟན་པ་དར་སྤྱིའི་བྱུང་བར་ལས་སྤྱི་འགྱུར་དང་། གསར་མ་གཉིས་ལས་འདི་ཉིད་
སྤྱི་འགྱུར་ཆགས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འགྱུར་དེ་སྒྲོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མདོར་བསྐྱས་ཁྱུས་ན། ང་རང་ཆོས་
སྐྱེས་ཀྱི་གསར་མ་དང་རྩིང་མ་ཞེས་བརྗོད་སྐྱབས། བྱུང་བར་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་

ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། རོན་དངོས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
འགྲིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རོན་དངོས་འདི་ལྟར་མིན།

ཐོག་མར་སྤྱི་འགྲུལ་གྱི་ཆོས་སྐད་དུ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།
དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། བཀའ་བསྟུ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ། དབང་
རྒྱུར་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ལས། ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་བཅས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། བཀའ་བསྟུ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་ནི།
གསང་སྤགས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཞེས་གྱི་ཡ་དང་། ལྷ་པ། ཡོ་གསྟེ་མདོར་ན་བྱ་རྒྱུད་དང་།
སྟོང་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་དང་། གསང་སྤགས་ནང་མའ་དབང་རྒྱུར་ཐབས་
གྱི་ཐེག་པ་ལའང་གསུམ་དུ་བྱེ་ཞིང་། དེ་ནི་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་
མནུ། ཨ་རུ། ཨ་ཉི་བཅས་གསུམ་གསུངས་ཡོད།

ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་གསུམ་དང་།
གསང་སྤགས་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་བྱ་རྒྱུད་དང་། སྟོང་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་
རྣམས་ནི་གསང་སྤགས་གསང་མའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་
ཡིན། གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་དབང་རྒྱུར་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
ལས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་མནུ་ཡོ་ག་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐེག་
ལའི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་དེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་
ཡོ་ག་བཅས་གསུམ་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་གསང་སྤགས་གསང་མའི་འགྲོ་སྐྱེད་དེ་ཉིད་ཚུར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་

བཏང་སྟེ་དོད་ཐུབ་ལྟར་བར་རིམ་བསྐྱེགས་ནས་སྦྱར་ན། གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ལ་
བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟེ་ཆོན་གཅིག་དང་། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སོ་
སྦྱེའི་རྫོགས་རིམ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ཞིང་། སོ་སྦྱེའི་
རྫོགས་རིམ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེའི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་དང་། མདོར་ན་གཉུག་
སེམས་བླ་མོས་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་འཇལ་བྱང་གི་རྣམ་པ་ལ་
གསལ་བར་མ་བསྐྱེད་བར་སོ་སྦྱེའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེའི་
ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་སྟེབས་པ་དང་། དེ་ཡང་གཉུག་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལུས་
ཆེན། རྩོམ་བཟླས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་དང་། དགའ་བཞིའི་
གནས་ཚུལ་སོགས་ཆང་མ་འདིའི་ནང་དུ་སྟེབས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ལུང་ཨ་བུ་ཡོ་
ག་སྟེ་སོ་སྦྱེའི་རྫོགས་རིམ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་གསང་འདུས་གྱི་ཆོས་སྐྱད་ལྟར་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྦྱ་ལུས་མན་
ཆད་སྦྱབ་སྟེ། དེ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་འཕགས་
རྒྱུད་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། རྫོགས་པ་
ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་ལ། བསྐྱེད་པ། རྫོགས་པ། རྫོགས་ཆེན་གསུམ་མཐ། ཡང་ན་
བསྐྱེད་པ་མན་ཡོ་ག་དང་། ལུང་ཨ་བུ་ཡོ་ག་ཨ་ཉི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་དུ་
འཛིག་སྐབས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་པལ་ཆེར་གཉུག་མ་སྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་འོད་
གསལ་མདོན་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་
གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་འཛིག་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟུམ། འདི་ཡན་ཆད་ནི་པལ་ཆེར་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་གསང་འདུས་གྱི་ཆོས་

སྐད་ལྟར་བྱས་ན། རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། དབྱེར་མེད་ཟུང་
འབྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཅས་གཉིས་ཡོད།

ཡང་ན། སྟོང་ཕྱོགས་རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། སྟངས་ཕྱོགས་
ཀྱན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ལ་ཆུར་
སྦྲར་ན། རྫོགས་ཆེན་ཁྱེད་ཆོད་ཀྱི་སྟོར་ནི་རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་
གྱི་དོད་ཐུབ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་འགྲོ་གི་ཡོད། སྟངས་ཕྱོགས་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་ནི་ཐོད་
ཀལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་འགྲོ་སྦྲངས་དང་མཐུན་པ་ཡིན།

དུས་འཁོར་གྱི་འགྲོས་ལྟར་སྦྲར་ན། རྫོགས་ཆེན་ཁྱེད་ཆོད་ཀྱི་ཆོད་དེ་མཆོག་
ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དང་། ཐོད་ཀལ་གྱི་ཆབ་དེ་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་
ཡིན། འོན་ཀྱང་རྫོགས་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོད་ཀལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་གསུངས་སྐབས།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་
འདུག་ཡིན་ན་ཡང་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྦྲངས་དང་འདྲ་མཆུངས་སུ་
ཡོད་པ་སྟེ། དུས་འཁོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་གསུངས་སྐབས། བཞེད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་སྒོས་སྒོ་བསྐྱུ་བ་སྐྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཐོད་ཀལ་དང་སྟོང་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཐོད་ཀལ་ནི་རང་བཞིན་ལྟན་སྟེས་ཏེ་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟངས་པ་འཆར་བ་ཞིག་
ལས། སྒོས་བཅོས་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོང་
གཟུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་བྱས་ན།

སྒྲོང་གཟུགས་དེ་སྒོས་བཅོས་བ་མིན་ལ། དེ་ལ་སྒོ་བསྟུ་བྱ་རྒྱ་མེད། རྒྱང་སེམས་ཐེམ་
ནས་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་འོད་གསལ་གྱི་རང་མདངས་ལ་རང་གི་རང་གིས་ཤར་
བའི་གཟུགས་ཤིག་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་རང་དུ་སོགས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲོང་
གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

ཐོད་ཀླལ་གྱི་སྤང་བ་སྒོམ་སྐབས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ། ཉམས་གོང་འཕེལ་
གསུང་སྐབས་སྤང་བ་དེ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྤེལ་ས་ཡོང་གི་ཡོད། སྤང་བ་འཆར་
ཚུལ་ཐེ་ཟེབ་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་བ་ཞིག་ཡིན། རོད་སྟབ་ཅིས་ན་དེ་ལྟར་སྤྱར་རྒྱ་པལ་
ཆར་ཡོད་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཐེག་བ་རིམ་བ་དགུ་ཞེས་གསུངས་བའི་ནང་ནས་ལུང་ཨ་ཏུ་ཡོ་ག་མན་
ཆད་ལ་ཐེག་བརྒྱད་སྒོ་ཡི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སེམས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་གྱི་ཡོད་པས་ན། སེམས་ལམ་གྱེད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དགུ་
བ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ལ་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་གནད་ལག་གི་གོང་
དུ་ཁྱས་བ་ལྟར་གཉུག་སེམས་གྱི་ཐོག་ཏུ་དགོངས་བ་བཞེས་གྱི་ཡོད་བ་གསལ་པོ་
ཡིན། གཉུག་སེམས་གྱི་ཐོག་ཏུ་དགོངས་བ་བཞེས་གྱི་ཡོད་པ་ནི་སྤྱ་འགྲུར་མཁས་
པའི་གཞུང་ལག་འཛིན་ཏུ། གསར་མའི་གཞུང་རོ་སྒྲོད་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་
མེད་པར་སྤྱ་འགྲུར་རང་ཉིད་གྱི་རང་སྒྲིབ་རྒྱུ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་
གཅིག་དང་། ཡང་གསར་མའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་ནས་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་
ཡོད།

ངོས་ནས་མཐོང་བ་ནི་༡གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་
ནང་མདོར་བསྡུས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ནི། ངོས་ནས་ཉག་ཏུ་
བརྗོད་ལུས་ལྟར་རྟོག་བསྟུ་ཐེང་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་
པོད་ལྷ་ཅམ་ལས་མེད་པས་མང་པོ་མིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཉིད་མཁས་ཤིང་བྱུང་པའི་
དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད་འདུག་དཔེར་ན། ཁོང་གི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
སྒྲིར་དེ་དག་གཞན་ས་ཁག་ནས་ངེས་པར་ལྟ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་གཟུངས་ཀྱི་
རྣམ་བཤད་དེ་ལས་རྒྱས་པ་ཏ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། བར་
ཕྱིན་ལྟ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བལྟ་བུར་ཏ་ཅང་
ཡག་པོ་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་ནང་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིར་ལེ་ཆོན་འགའ་ཞིག་དང་། ཅུང་
རྒྱས་པ་རྒྱད་གསང་བ་སྟོང་པོའི་སྤྱི་དོན་ཀྱི་ནང་དུ་འང་གསང་སྟགས་གསལ་མའི་
གནད་དང་འབྲེལ་ནས་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཁོང་གི་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་པོ་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་འཕམ་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཚུལ་
སྒྲོ་ནི་ང་ཆོའི་མི་རབས་དང་ཐག་ཉེ་པོ་ཡིན། སྤར་འབྲས་སྤྱངས་སྒྲོ་མང་གྲ་ཆང་དུ་ཞེ་
ཆེན་སློན་གྲོལ་ཁྱེ་བའི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་གསུང་ནང་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ངོས་ནས་གོང་དུ་ཁྱས་པ་དེ་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་དུ་སྒྲུང་ན་བཤད་
རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ལམ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཐེག་
བརྒྱད་སྒྲོ་ཡི་བྱུང་མཐའ་ཞེས་སེམས་ལམ་བྱེད་གསུངས་པས་ན། གཉུག་མའི་ཡེ་
ཤེས་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྱེས་མ་བྱུང་པའི་རིང་ལ་རགས་པ་སྒྲོ་བུར་བའི་སེམས་ལ་ལས་
བཅོལ་བྱ་རྒྱ་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་མེད། ཡེ་ཤེས་ལམ་བྱེད་ཅེས་པ་གཉུག་མ་ལྟར་

ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་པར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཆམས་ནས་དང་། ཡང་ན་གསལ་ཅམ་ལ་སྤྱར་ཆོག་
གི་མེད་དམ་སྟུམ།

ཁྱད་པར་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐབ་ཁྱད་ལའང་སྤྱར་ཆོག་ཅིང་། གསར་
སྤྲུགས་གསར་མའི་སྐབས་ནས་ཡིན་ན། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་
གཅིག་ལུ་ཡུལ་འངས་རུང་གི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་བར་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་འོད་གསལ་
གྱི་ཉམས་ལེན་ཅལ་འདོན་བྱ་རྒྱ་ཞིག་ལས། དེའི་སྟོན་ལ་རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་
སེམས་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་
མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་གསུང་གི་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་གཉུག་མའི་སེམས་རྗེན་
པར་མངོན་པ་ནི། རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སྒྲུང་སེམས་རྣམས་བག་ལ་ཞ་བའི་
མཆམས་སུ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
གྱི་རིག་ཆས་ཁབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་དབང་ཤེས་ཤིག་སྐྱེས་
པ་ལ། དཔེགས་སྟེན་དང་། བདག་སྟེན། དེ་མ་ཐག་སྟེན་བཅས་བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་
ཡང་དེ་མ་ཐག་སྟེན་ལ་བསམ་སྒོ་རིམ་པར་བཏང་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེབས་ཤིང་།
ཡི་ཤེས་ལའང་སྤྱར་གསལ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་སྟེང་དུ་བསམ་
སྒོ་གཏོང་དགོས།

དེ་བཞིན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགགས་ནས་ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། འབྱུང་བ་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གཉིས་
ལས། འབྱུང་བ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཐོབ་པ་དང་། མཆེད་པ། སྤང་བ་བཅས། མདོར་ན་སྤྱོད་

རགས་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་གཉེན་མེད་གསལ་ལས་མཆེད་ཅིང་། གཉེན་མེད་གསལ་གྱི་རང་དབྱེ་བསྐྱུས་འགྲོ་བ་བཅས། སྤྱི་རགས་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་གཉེན་མེད་གསལ་ལ་འཆར་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་གཉེན་མེད་གསལ་དེའི་རང་བཞིན་ནས་འོད་གསལ་དེའི་རིག་ཆ་ཞིག་ཤེས་པ་ཀློན་ལ་བྱུང་ནས་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཁ་ཁྱོད་འོ་སྤྱོད་ཞུས་པ་ལྟར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ནང་འོད་གསལ་ལ་སྤྱི་བ་མཐུག་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འོད་གསལ་སྤྱི་བ་མེད་ཀན་ས་སྐབས་ཤིག་དང་། འོད་གསལ་མཐུག་པོའི་ཀན་ས་སྐབས་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྗེ་གསལ་ཆེན་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཤད་འདི་བརྒྱབ་ན་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། གཉེན་མེད་གསལ་ལ་རྗེ་གསལ་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་ན། སེམས་དང་རིག་པ་ཤན་འབྱེད་ནས་རིག་པ་རྒྱུང་བ་བརྗོད་སྐབས། སེམས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་འདས་པའི་རིག་པ་ཞིག་འོ་སྤྱོད་གནང་གི་ཡོད། དེས་ན་རིག་ཆ་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་ཡོད་པས་ན། རྗེ་གསལ་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལྟར་ན། རྗེ་བྱུང་གི་གསུང་ནང་འོ་སྤྱོད་རིག་པ་དང་། གཞི་ཡི་རིག་པ། གཞི་སྤང་གི་རིག་པ། ཅུལ་གྱི་རིག་པ་སོགས་རིག་པའི་ནམ་གངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུག

དེས་ན་གསུང་སྤྱི་གསུང་གསུང་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་གཉེན་མེད་ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་ཉམས་གཅིག་ཤིང་བའི་རིག་པ་དེ་ལ་གཞི་ཡི་རིག་པ་དང་། དེ་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཆེད་ཐུན་ཆད་ལ་རིག་

ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྩལ་གྱི་རིག་པ། རིག་པ་དེ་ལས་རྩལ་སྤང་ཤར་ཟེས་དེ་ནས་རྩལ་
དང་། རོལ་པ། རྒྱལ་སོགས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད།

དེས་ན་རྩལ་མཆེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རིག་པའི་རིག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རོ་
པོའི་རིག་པ་དང་། གཞི་ཡི་རིག་པ་མིན་ལ། དེ་ནི་གཞི་སྤང་གི་རིག་པའམ་རྩལ་གྱི་
རིག་པ་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་ཆ་ཡོད་པས་ན། རྩོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲ་མས་
སྟོབ་མ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་མོས་གྲུས་ཤུགས་དྲག་གིས་དྲངས་ཐོག་བསོད་ནམས་
བསགས་རྒྱབ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྟེང་ཐོག་ནས་རིག་པ་རྩོད་སྐབས། རིག་པ་གང་དུ་
རོ་སྤྱད་དམ་ཞེ་ན། རྩལ་གྱི་རིག་པ་རོ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩལ་གྱི་རིག་པ་ཆོགས་དྲག་
གི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞེན་
འཛིན་ཡོད་པའི་སྟོའི་ཆ་གཅིག་དང་། ཡང་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རོ་པོ།
ག་ཤིས་ལུགས་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་སྟེང་ཆའི་ཆ་གཅིག་བཙས་ཡོད་པའི་ནང་
ནས། ཤེས་པ་ཡུལ་ཟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་དེ་ལ་བསམ་སྟོ་མི་གཏོང་བར། ཤེས་པ་རང་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་རོ་སྤྱད་པའམ། མདོར་ན་རྩལ་གྱི་རིག་པ་ལ་རོ་སྤྱད་
པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རོ་འཁྲོད་ན། རྩལ་རིག་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡུལ་ཟེས་སུ་མི་གཏོང་
བར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟེན་ལ་སྤྱད་ནས་དེ་གའི་སྟེང་དུ་སྟོ་གནས་པ་ཞིག་
རིས་པས་གོམས་ན་མཉམ་ཟེས་མེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འགོག་མི་
དགོས་བར། རྣམ་རྟོག་ཡོད་བཞིན་པའི་སུ་ལ་རྣམ་རྟོག་དེའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་
བར་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་རིག་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་ཚུགས་བཟུང་ནས་

བསྐྱད་ན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ངོ་མ་འདི་ཉིད་ཡིན།

ངོས་རང་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ལ། ཡག་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་མེད།
ཆོད་དཔག་བྱས་ནས་ཞུ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་
ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། ཁ་སང་བདེན་ཅིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་བྱུང་བར། ཡིད་བཞིན་
མཛོད་ཐུན་བྱ་རེ་བྱས་ཏེ་རྟག་པར་ཆད་མེད་འདོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཁྱིད་ཞུས་
ཡོད་པ་མ་ཟད་སློན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཆོད་དཔག་
བྱས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི། རྫོགས་ཆེན་པོས་མཛོད་པའི་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཞུང་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་འགྲེལ་བ་མཁས་བླ་བ་
ཁོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛོད་པའི་གཞུང་ནང་། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་ཁྱེར་གྱི་
སྐབས་སུ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་བྱེད་པ་ནི། གསང་སྔགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙམ་འདོན་བྱེད་ས་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་ལ་མ་རྒྱད་ནས་
དགའ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་བྱེད་པ་གཅིག་
དང་། གསང་འདུས་སོགས་ནས་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་
འཆར་ཐབས་བྱེད་པ་གཅིག་དེ་ནས་ཆོག་ཅི་མ་ཅི་བཞིན་འགྲོ་གི་མི་འདུག་ཀྱང་།
སློམ་སྤྱིང་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་བྲག་རྫོགས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། སློམ་སྤྱིང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་སློམ་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནས་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་
ཤིག་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན།

རྫོགས་ཆེན་རོ་མ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཟུག་རྒྱ་མ་བསྟེན་མི་
དགོས་ལ། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ཉམས་ལེན་ཡང་མི་དགོས། མོས་གྲུས་གྲིས་བྲངས་
ནས་འབྲུམ་ལྷ་སོགས་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་པའི་འོག་ནས་སྒོ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་སོགས་སྟོན་
དུ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས། རིག་པ་རྗེན་ལ་ཕྱད་བའམ་རིག་པ་ལ་དམར་འཇུས་བྲུས་
ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་རྒྱུན་བསྐྱུངས་སྐབས་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
དགའ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྲིས་རགས་
པའི་རྒྱུད་སེམས་འཁྱགས་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་སྟེ་རགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ལྷུས་ཀ་མི་
བསྐྱལ་བར་བྱས་མེད་དུ་བཞག་གི་ཡོད། རགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་མེད་དུ་
བཞག་ཅིང་། དེ་ལ་སྤང་རྒྱུད་བྱེད་གི་ཡོད། དེས་ན་རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་རྒྱུད་སེམས་
རྣམས་འཁྱགས་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སོང་ནས་མཐར་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་
ཉག་ཅིག་འཆར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གནད་
འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དགོས་སམ་མི་དགོས་
ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་རྫོགས་པ་ཀྱི་གསུང་ནང་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་ལ། ཅ་བ་རྫོགས་ཆེན་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷ་བ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབྱུ་མ་
ཐལ་འཇུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་དགོས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་
འབྲུམས་པའི་གསུང་ནང་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་
མེད་སྤྱིང་པའི་གསུང་གི་ནང་དུ་འང་གསལ་པོ་ཡོད། རོང་ཐོམ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་གི་
ནང་སྐབས་རེ་འགའ་ཞིག་གིས། རོང་ཐོམ་པཎཌི་ཉའི་ལྷ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་

ཤས་ཆེ་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སྒོལ་ཡོད། དེ་ལས་རྒྱ་མཚན་ཡོད། སྤྱེད་ལྷ་
ཉིང་མའི་ལྷ་བ་དེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་ལྷ་བ་དེ་གཙོ་བོ་གནང་དགོས་པའི་གསུང་
རྒྱན་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གདན་འདྲེས་པའི་སྐབས་
ནས་གཏན་ལ་པབ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ཅེད་ཅིག་ཞུས་ན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྲོང་ལྷེ་འཕེལ་བཅན་ཆངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཉྒྱག་གི་
མདུན་དུ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་མ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གསུངས་
སྐབས། སློབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་མེད་ཅེས་
དགག་པ་ཞིག་བསྐྱོན་དགོས་བྱུང་ན། གང་མཚམས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་ཤིན་ཅན་
ཀྱིས། ཁྱེད་རང་གཉིས་རང་མཚན་དེ་གཡུགས་བཞག་ན་ཞེས་གསུངས་དགོས་པའི་
མཚམས་སུ་སྐྱབས་ཉིན་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་རིགས་ལས་ལྷ་རྒྱུས་ན།
མ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་འགོག་རྒྱུ་འོག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་པའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་དེ་ཆགས་ཡོད།
དེའི་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྐབས་དེ་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད་
ཀྱང་། དགོངས་པ་བཞེས་ས་དེ་ག་རང་ཡིན། གཞི་མེད་ཅ་བཤམ་ཞེས་གསུངས་པའི་མ་
སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་བཀའ་མོལ་དེ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྤྱེད་ལྷ་ཉིང་མའི་རྡོ་རྗེ་མེད་པ་ཉི་ཉེ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཁ་ཤས་དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་ལྷ་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་ཞུས་
ལྷ་རྒྱུན་མཁྱེན་སྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དང་། གུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤིང་བ།
ཕྱིས་ཀྱི་མི་མམ་བ། དེ་བཞིན་དོ་བྱུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ནང་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་

ཡོད། འོན་ཏྲ་བ་ག་དུས་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་བཟང་ཐལ་སྒྲོམ་
བཤམ་ཁྲིགས་ཆོད་སྒྲོམ་པའི་སྡོན་འགྲོ་ལའང་ཐུན་མོང་བ་སྒོ་ལྡོག་ནམ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲོམ་སྐབས་སྡོན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐབས་པ་དང་།
དེ་ནས་སེམས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཆོང་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད།

བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཆོང་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། རྫོགས་པ་རྒྱད་སྟོན་པ་
ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་
ཁྲིད་ཡིག་མང་པོ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། རས་
པ་ཞིག་ལུག་རྩེ་གནང་སྐབས། ལུག་འཆོ་བའི་ཞོར་ལ་རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞུགས་
གནས་ཐག་ལུག་དུ་བཅར་ནས། རྩེ་བཙུན་ལ་ཆོས་གསུངས་རོགས་ཞེས་ཞུས་པར།
རྩེ་བཙུན་མི་ལས། ཁྲིད་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ར་ཞེས་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་
འཆོལ་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པར། ལུག་རྩེ་གྱིས་པ་དེས་ཕྱི་ངོ་ནང་དུ་སྟེབས་རྩེས་ར་
གང་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་ཉེ་སང་ཉིན་རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་བྱང་དུ་བཅར་སྐབས། ར་ཞེས་
པ་དེ་རྩེ་ལྷར་བཅའ་ཀྱང་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་ཞུས་པའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད།
པ་རོལ་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱད་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐབས་དེར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་
ན་འགྲིག་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་སེམས་སྡེ་ཨ་དོན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་མས་
སྐྱུག་མའི་བྱ་གའི་ནང་ནས་གདམས་པ་གནང་སྟེ། ལྷོ་བྱར་དུ་བཅད་གཅོད་གནང་
ནས། དཔེར་ན། སེམས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ། ལྷོ་བྱར་བ་ཞིག་གང་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་དང་། ཆོག་གསུམ་གནད་དོན་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། མས་

རྟོག་སྒོ་བྱར་དུ་བཅན་ཐབས་སུ་འགོག་གེད་ཀྱི་པར་སྤྲེལ་རྟོག་བྱར་དུ་རྣམ་རྟོག་
བཅན་ཐབས་སུ་བཅད་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་སྤྲོད་སངས་ལྟ་བུ་འཆར་
སྐབས། སྤྱིའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ཞིག་སྒོ་བྱར་དུ་བཅད་པའི་
ཡུལ་དེར་གསལ་ཅན་རིག་ཅན་ཞིག་ལྟ་བུ་པ་ནི་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་མོས་གུས་
ཅན་ལ་དེའི་ཐོག་ནས་རོ་སྤོད་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཉད་དེ་པ་ལ་བཟང་ཐལ་
ལེ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཉད་དེ་ཅན་འཛོག་པ་མིན་པར། སེམས་ཉད་དེ་དེའི་སྤྱིང་ནས་
བཟང་ཐལ་དེ་ཉིད་རོ་སྤོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་རོ་མ་སྤྲད་པའི་སྤྱོད་དུ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མཐེལ་བྱིན་པ་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་མཁའ་པོང་ག་བྱུང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཡིག་ནང་གཅིག་
དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་བཞེད་ཡོད། ལུང་གི་མཆོད་བརྗོད་གསུངས་སྐབས་ནས་
བཟུང་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། མདོར་ན་དབྱ་མའི་རིག་ས་
པ་རྣམས་སེམས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཆོང་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་དགོས་པ་
ཡིན། དཔེར་ན། ས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤྲང་གསུམ་སྐབས་སུ་ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མདོ་སྤྲུག་སུན་མོང་གི་ལྟ་བ་དེ་སྐབས་དེར་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་སྒོ་ཆེན་གྱི་
ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྒོ་ལ་འགྲོ་ལ་དབྱ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱིའི་སྤྱོད་པ་གཏན་ལ་པབ་དགོས་
ཤིང་། མོས་གུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྤོབ་མ་རྒྱུད་སྤོབ་པ་ཞིག་ལ་ཆོག་ཅུང་དུ་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གསུང་སྐབས་དེ་གའི་སྤྱིང་ནས་ང་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་།
ངའི་སེམས་དེ་མི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་ལ་རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། སྤྱིར་
བཏང་དོ་བྱུང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། སྤོད་ལྟ་བུ་རྒྱུད་མ་སྤོབ་པ་

ཞིག་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་
བབ་བ་རྣམས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྷར་མིན་ན་
གཞུག་མའི་འོད་གསལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤིང་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་
པོར་མི་འགོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཆད་ལྷན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་། སྒོ་བ་མ་དེ་ཡང་རྒྱད་སྟེན་པ་ཞིག་ལ་འོད་
གསལ་གཞུག་མ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བདག་དང་གང་ཟག་ཅེས་
པ་དེ་གཞི་མེད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞི་
མེད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་གསར་མའི་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་
གསུང་རྒྱན་ལའང་། གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
སྟོར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་བ་དང་སྦྱར་བ་ཡོད་ཅེས་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་གསུང་ནང་ཡོད།

གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རགས་པ་དེ་ཙམ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱར་བའི་གཞུང་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་
པའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྷ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་ཆེན་གྱི་
གཞུང་ཡོད། ཅེས་དབུ་སེམས་གང་རུང་གི་ལྷ་བ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་
སེམས་ཙམ་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་
སྤེལས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་བ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་སྦྱར་བའི་ལྷ་བར་འཕོས་འགོ་གི་
ཡོད།

རྒྱུ་གང་གིས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་བཞོད་ནས་འཕྲོས་
 པ་མིན་པར། གཉུག་མའི་ཡོད་གསལ་ངོ་འཕྲོད་སྐབས། གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་མིང་གི་
 དབང་གིས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་སྟོ་ལ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུལ་ཅན་
 རེ་སྤ་ནས་རེ་སྤར་སོང་སྟེ། ལུལ་ཅན་སྤ་ཤོས་ཤིག་མཛོལ་དུ་སྐྱར་པའི་ཉམས་སྲོང་
 རྩེས་སྐབས། ལྟ་བའི་གོ་བ་དེ་ཉིད་འཕྲོས་ནས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལས་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བའོ། ལུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་པ་དེ་སལ་
 ཆེར་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད། གསང་འདུས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ལྟར་བྱས་ན། མེས་པ་དཔེན་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཆོམས་ནས་ལྟ་བ་འཕྲོས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་ལོ་མང་སྟོན་ནས་བཞ་
 ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ནང་མཐོང་བྱུང་། ཁྱེད་རང་ཆོས་ཞིབ་འདུག་བྱ་
 རྒྱུ་ཡོད།

དེས་ན་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། སེམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་གྱི་ཡོད། ཟྱོང་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་རགས་པ་རྣམས་ཐིམ་སྟེ།
 སེམས་བྲམ་མོ་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་བྱུང་གྱི་ཡོད་སྟབས། དེའི་ཉམས་ཟྱོང་གི་
 རྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་མཆོག་བཞག་ན་པའི་པོ་མེད་པ་དང་། མདོར་ན་དོན་
 ཀྱི་ངོས་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་འཛོལ་བར་ཕྱིན་ན་ཉམས་ཟྱོང་དེ་དང་
 འགལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ས་ཤིང་། དེས་ན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་རིག་སྟེ་
 བས་རིག་པའི་རོ་ཆ་ཡག་པོ་འཛོད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། རྟོག་པ་ཀྱིས་འདི་ལྟར་
 གསུངས་ཡོད། མིག་འབྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས། མིག་སྟེ་པའི་
 མཆོམས་སུ་གཟུགས་བརྟན་བརྟན་གྱི་དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་།

མིག་གི་མིང་རྟོག་བསལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་རིག་པའི་རང་
ཞལ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རྣམ་ཐོལ་ཙམ་
མམ་རིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། རིག་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཙམ་མམ་རིག་པའི་
རྩལ་ཙམ་ཡིན་པ་རང་གིས་ཤེས་ཡོང་བས་ན། རིག་པས་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་
ངོས་ནས་མེད་པ་སེམས་གཏིང་ནས་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོན་འགྲོ་ལའང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་དེ་
སྒྲོམ་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྤྲིན་པ་ཞིག་ལ་ནི་རིག་པ་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་རང་མཆོན་མེད་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་ལུགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་གཉུག་
མའི་འོད་གསལ་ལམ་གཉུག་མའི་རིག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ལས་
དང་པོ་བའམ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐབས་རེ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སེམས་འཛོག་པ་
དེའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། མ་ཡིན་དགག་ཅིག་སྒྲོམ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། རིག་པ་དེ་སྤྲོན་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་
དང་སེམས་རིག་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་རིག་པ་ངོ་འཕྲོད་སྐབས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རིག་
པ་མ་ཡིན་དགག་ཅིག་སྒྲོ་ལ་སྤྱེབས་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་མིན་པར། སྐབས་རེ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོགས་ལའང་སྒྲོ་དེ་པལ་ཆེར་འགྲོ་གི་མེད་དམ་སྙམ། དེ་ནི་
ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ལས། རང་དགར་ཤེས་དཀའ་བ་ཡིན།
དཔེར་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་སུ། རེ་ཞིག་

སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་པར་བདེ་ཆེན་སྟོམ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། བདེ་ཆེན་སྟོམ་པ་དེ་
མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་མིན་ནའང་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་སྟོ་བྱང་པར་བ་ཞིག་སྐབས་པའི་
ཆེད་དུ། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་པར་བདེ་བ་ཅམ་དུ་བརྟོན་ནས་སྟོམ་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད།

དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ལོས་ཡིན། རང་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སེལ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱབ་བརྟེན་
བཅོལ་དགོས། འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ནམ་མཁུལ་གྱི་རྒྱར་ཡུར་པ་ལ།
རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་པར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཙུག་པོར་སྟོམ་དགོས་པ་ཞིག་
ཡོང་བ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་
གཉེན་པོར་སྟེ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་
ལྟ་བུ་དེ་ཉོན་མྱི་བ་ཅམ་མིན་པར། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟེ་བུ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བྱེད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་ཆེད་དུ་
གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་དགོས་པས་ན། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་
སྟོམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟོམ་པ་སལ་ཆེད་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡོད། འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་རྟོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐེག་པ་རིས་
པ་དགྲའི་ནང་གི་ཐེག་པ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཆེད་མ་
ཡར་ལྗན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐེགས་ཆོད་དང་ཐོད་བརྟལ་གྱི་ཉམས་ལེན་
གྱི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྗན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནད་ཆེད་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། དེ་

ལྷ་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

དེས་ན་གཉན་མགོན་གསུང་རབ་པའི་གསུང་ནང་། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ཞེས་པ་
དེ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཞིག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གསུངས་པ་མེན་པར། གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྤྱི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་མཐའ་དག་ཉམས་
ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གུན་འབྱུང་
འཛེན་པའི་ཐེག་པའི་ནང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྒྲོམ་སྐབས། བདེན་བཞི་སྒྲོམ་པ་དེ་
གཙོ་བོ་ཡིན། རྩོམ་ལྷན་པ་ཞེ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ནང་དུ་སྐྱེའམ་ཡོད།

མདོར་ན་རྩོམ་ལྷན་པ་ཞེ་སྒྲོམ་པ་དེ་བདེན་བཞི་སྒྲོམ་པ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནས་
རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་ཚོད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་
པ་དེ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོན་ནས་སྒོ་
སྒྲོང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་མའི་སྒྲོན་ནས་སྒོ་སྒྲོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
སྒྲོང་གི་སྒྲོར་ནམས་ཡིན། མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཆ་ཆང་གུན་འབྱུང་
འཛེན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆང་ཡོད།

དེ་ནས་བྱ་རྒྱུད་དང་། རྩོད་རྒྱུད། ལྷ་འབྱོར་རྒྱུད་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་གཟུང་ནས་ལྷ་འཕྱར་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མཐུ་ཨ་བུ་
ཨ་ཉི་གསུམ་ལས། མཐུ་བསྐྱེད་པ་ཡོ་གའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་
ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་འབྱོར། དེ་ནས་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟོགས་རིམ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་མཛོད་ནང་

ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་ཅལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་ལྗས་ཉེན་འབྱུང་དང་།
ལས་དཀར་ནག་སྤྲིག་སྟོང་དགེ་སྐྱབ་རྣམས་མེད་ཅེས་ནས་ཡང་མི་སྦྲ་ཞེས་དང་། གླང་
དོར་བྱ་འཛོལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་སེམས་ལམ་བྱེད་ལས་འདས་
ནས། རིག་པ་ལམ་བྱེད་གི་ཉམས་ལེན་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉག་ཅིག་ལས།
སེམས་ལམ་བྱེད་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཙོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྐབ་པ་དེ་
གསུངས་མེད།

དེ་ནི་གསར་བ་འདུས་པའི་ནང་དུ་ཡང་། གླ་མེད་རྒྱད་གཅིག་གི་ཕྱང་ཡོད། དོན་
གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པའམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་སྟོང་མཛོན་དུ་
གྱུར་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱས་གྱི་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། རྟོར་བ་བྱེད་པ། དག་གི་
གཟུངས་སྤྲགས་འདོན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། མདོར་
བསྟུས་ན་དེ་ནི་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ལོ། །ཞེས་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་
ནང་ཕྱང་དེ་བྱངས་ཡོད། མདོར་ན་རང་གི་གླ་མ་ལས་གཞན་སྤྱོད་གསུང་སྤྲགས་ཉེན་ལ་
ཕྱག་མི་འཆོལ། རྟོར་བ་མི་བྱ། གཟུངས་སྤྲགས་མི་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གང་
ལགས་ཤེ་ན། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་
གསལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་འདི་གཅིག་ཕྱས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོད་
གཉིས་འདིས་རྫོགས་གྱི་འོད་པས་ན། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ།

རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་འགོག་ལས་སྟོང་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྫོང་ལྷོ་རྣམས་འབྱོར་ཐབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་

ནལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བའི་ཐོག་ནས་སྐྱ་
གཉིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བར་མེད་པ་མཉམ་བཞག་གཅིག་ལུང་སྟངས་ཡོང་བ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

གཞན་ཡང་གསང་སྤྲགས་གསང་མའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྫོགས་པ་མཐོན་པོའི་མཆམས་སུ་སྤེབས་སྐབས། མཉམ་བཞག་ཁོ་ནས་འགྲིགས་གྱི་
ཡོད། དེས་ན་ཁ་སྒྲོན་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱད་ནལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི།

བསྐལ་བ་བསྐལ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །

ཡེ་ཤེས་མངོན་སྟོར་གྱིས་གནས་བྱ། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་
སྟུ། སེམས་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བ་ཞིག་མེད་པས་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་
སྟོང་བར་མཛད། །ཅེས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་བསྐངས་ཞེས་དང་། རིམ་བ་ལྔ་བ་ལས།

ཞི་རང་ཉ་ནའི་རྩ་འགྲམ་དུ། །

མི་གཡོའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། །

དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དྲོ་རྗེ། །

ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་གང་བཞིན་བཞུགས། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ལ་སེ་གོལ་གཏོགས། །

ཞེས་དང་།

མཉམ་བཞག་དེ་ལས་བསྐྱངས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་བསྐྱངས་ནས་གདམས་ངག་གང་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། འོད་གསལ་སྒྲོམས་ཤིག་སྐྱུ་ལུས་སྒྲོམས་ཤིག་བྱུང་འདྲུག་སྒྲོམས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནམས་མ་བསྒྲོམ་ན་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་ཆགས་ཡོད། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ལམ་བྱུང་པར་བདེ་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་ལམ་བྱུང་པར་བདེ་ཐོབ་ཐེན་པའི་རྗེས་སུ།

བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་།

ཡེ་ཤེས་མངོན་སྟོར་གྱིས་གནས་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་ལྷ་བྱའི་ནང་གི་སེམས་ལམ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ནམས་བཀག་ནས་དེ་ནམས་ལ་ཙོལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་མཉམ་བཞག་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱངས་ན་འགྲིགས་པ་ཞིག་གསུངས་པའི་འགྲོ་ལུགས་དང་གནད་འགག་གཅིག་མཚུངས་རེད་འདྲུག་དེ་ལྷ་བྱའི་གཞུང་པན་ཚུན་བསྐྱིག་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་རྒྱས་མེད་པར་ཉོབ་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་ལྷ་བྱ་བལྟས་ན། ལྷག་ཉེས་ན་ཆད་ལྷ་ལྷ་བྱ་གསུང་གི་འདྲུག་སྟམ་པ་ཐོན་མི་དུ། གཞུང་པན་ཚུན་ཆ་ཆར་གྱུར་བསྐྱིགས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་དང་། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་གྱི་རང་འགྲེལ་གཉིས་སྒྲགས་ནས་ལྷ་བྱུབ་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་མིན་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་རྒྱུད་པ་ལྷོག་ན་སྐྱབས་རེ་ཉན་ཐོས་ལྷ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། རང་འགྲེལ་དང་སྒྲགས་ནས་ལྷོག་ན། རང་འགྲེལ་གྱིས་ས་བཅད་བྱེ་སྐྱབས། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་གྱི་དོན་གྱི་དོ་བོ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ནམས་གསལ་པོར་བྱེ་ནས་

གསུངས་ཡོད། དེ་རྣམས་གནད་ལག་གཞི་ལོ་ཞིག་རེད་འདུག

དེས་ན་སྤར་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཐེངས་གཅིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལན་ཡང་
ཐེངས་གཅིག་སྒྲོག་འདོད་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པས་སྤྱིར་མ་ལ་དགག་
གི་རེད་ཅེས་དང་། ལྷག་པར་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་སྤྱིར་མ་ལོག་གི་
རེད་ཅེས་གསུངས་སྒྲོལ་ཡོད། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལྟ་ངན་སྤྱན་སེལ་
ནང་། རྩོགས་ཆེན་ཨ་རོལ་མན་ངག་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞེས་ལུགས་བཀོད་ནས་བཀག་པ་
དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཀ་པའི་ལེ་ཆོན་དང་
པོ་ནི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལ། དེའི་རྩིས་སུ་གསན་ཡིག་ཁག་གཉིས་ཅིམ་དང་། དེ་རྩིས་
མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་ཐོར་བུའི་བྲས་རྣམས་སྤྱོད་གས་
གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞེས་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཀ་པའི་ནང་། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཙོ་བོ་ཆེ་བ་གསུམ་གནད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་བྱི་བ་
གཅིག་དང་། དེ་ནས་བྱི་བ་གཉིས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་། གསང་སྤྱགས་དོ་རྩེ་སྤྱག་
པའི་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་བྱི་བ་གཅིག་འདུག

དེ་ནས་བྱི་བ་གསུམ་པ། གསང་སྤྱགས་སྤྱིར་མ་བ་འདི་ལ་སྤར་བས་ཀྱི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་འདུག་ཅིང་། འབྲི་བྱུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྲི་བྱུང་དཔལ་འཛིན་
ཞུ་བ་ཁོང་གིས་སྤྱིར་མ་བཀག་པ་དེ་ཏ་ལས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བ་རང་རེད་འདུག་སྐྱབ་
པ་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཀག་འདུག་ལ། རྒྱ་གར་ནང་ངས་དཔེ་ཆ་མ་མཐོང་
ཡང་། སྤར་བོད་དུ་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱོད་གས་ནས་དཔར་བསྐྱབ་བྲས་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་
མཐོང་བའི་ནང་ཏ་ལས་པ་བཀག་འདུག་དེ་བཞིན་འགོས་ལོ་རྩེ་བའི་འཇམ་ཡིག་གི་

ཐོག་ནས་བཀག་ཡོད།

དེས་ན་སྤྱི་འཇུག་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་འདུག་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་སྤྱི་
བ་འདེབས་པ་མང་དུ་འདུག་པ་འདི་རིམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱི་བ་དེ་
ཡིན། དེའི་བཀའ་ལན་དུ། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱི་དང་གྱི་དུས་བསྐྱར་བ་ལ་
ཉིང་མ་དང་། བྱི་དར་ལ་བསྐྱར་བ་ལ་གསང་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན། ཉིང་མ་ལ་སྤྱི་
བ་འདེབས་པ་མང་བའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་སྒྲུང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ནས་བར་
སྟོར་བྱུང་དུས་གསང་སྤྱགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོར་སྟོལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་བྱིན་ཅི་
ལོག་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རིག་མའི་
མཆོད་པ་སྟེ་རིག་མ་དང་སྟོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དག་པོ་མངོན་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་
དག་བཤེགས་སྟོལ་བའི་སྟོར་སྟོལ་གྱི་མཆོད་པ་ཞེས་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོར་སྟོལ་གྱི་
རིགས་རྣམས་སྤྱི་བཞིན་བསྟན་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྟོར་སྟོལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དང་། དེང་
སང་ཡང་ཁྱི་བ་ལ་ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་མང་བས་གང་ཟག་གི་སྟོན་པ་ལ་དབགས་
བས་ཆོས་ལ་སྟོན་པ་འདི་བྱུང་བ་འདྲ། དེ་མིན་སྤྱགས་ཉིང་མ་འདི་དང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བེ་འོ་ཅ་ན་དང་། དམར་ཉག་གཉིས། དགེ་སྟོང་མི་ལྷ་ལ་སོགས་
པ་ཆོད་མའི་སྤྱི་བྱུང་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་གསེར་གྲེས་ཤར་བ་ཡོན་དུ་བསྐྱར་
ནས་རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱུངས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྱགས་སྤྱི་མེད་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པཎ་ཏི་ཏ་དང་། གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཅོད་མེད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལས་
ཁྱེས་ཤིང་བསྐྱར། གཞན་ཡང་བསྐྱར་འབྱུང་གནས་དང་། བེ་མ་ལ་མི་ཏ་དང་སངས་

རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་པ་པོད་དུ་སྤྱན་བྱངས་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་
ཆོས་ཐེག་པ་ལྷན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་སྒྲོན་དང་བལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་ཉམས་
སུ་ལྷངས་པས་གྲོལ་བ་དང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཆད་མས་གྲུབ་
བོ་ཞེས་ཐེག་བཅད་ནས་གསུངས་ཡོད།

བསམ་ཡས་ན་ཡང་ད་དུང་སྤྱེ་འགྲུར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་མང་དུ་ཡོད་པར་འདུག་ཅིང་།
པོད་པ་ལོ་རྒྱ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ལར་དུ་བྱོན་པས་ཡུལ་དབུས་གྲུར་ཆལ་ན་རྒྱད་གསང་
སྟོང་སྟེ་མར་ལོ་གའི་རྒྱད་གསང་བ་སྟོང་པོ་དང་། ཅན་ཕྱེ་བཅོ་བརྒྱད་ཅས་པའི་ནང་
གི་གསང་སྟོང་སྟེ་རྒྱད་སོགས་གསང་ཡུང་གི་མདོ་སྤགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དཔེ་
འདུག་ཟེར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་ལྷན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱར་བ་
འདེབས་པ་ནམས་དཔྱལ་བའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་བས་སོ། །ཞེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
འདི་ཆོས་ནམ་དག་དང་། སྤགས་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་
པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཆོས་འདི་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་ན་ངན་སོང་དུ་སྒྲིེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
ཐེག་བཅད་ནས་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། རྫོགས་ཆེན་ཨ་རོལ་མན་ངག་གི་རྗེས་འཇིན་
འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ཚུལ་འདི་ལྟར་འདུག་ཅེས་བཀག་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེས་
མཆོན་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་། ས་སྒྲའི་གསལ་སྟོང་བྱང་འདུག་དང་། དེ་
བཞིན་རྫོགས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་སྒྲོན་བརྗོད་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
དག་ནི་གོལ་དུ་དོགས་པའི་གནས་ཡོད་པ་ནམས་ལ་དོགས་དཔྱོད་དང་གོལ་ས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དངོས་དེ་ནི་དག་ཐེང་ཡིན་པ་ལས་དགག་པ་མིན།

དཔེར་ན། ལྷ་གྲུང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་ནང་། རོན་སྤྱི་ཤེ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷ་བ། རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་གྱིས་བདག་མེད་དམ་སྟོང་ཉིད་
གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན།
ཨ་མ་ཀན་མོ་ཆོས་ཉིད་དེ་ངོས་འཛིན་སྟངས་ནོར་འདུག་ཅེས་ཐག་བཅད་ཡོད། དེ་
རྗེས་ས་སྐྱ་དང་། བཀའ་བརྒྱད། རྫོགས་ཆེན་བཅས་རིམ་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ།
མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། །

ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་ནས་བཞག་གནང་བ་ལས། ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་སྟོར་འདུག་
ཅེས་གསུངས་མེད། དེས་ན་འདི་ནི་གོལ་སའི་གནས་ཡོད་པ་རྣམས་དོགས་སྟོང་ལྟ་
བུ་གནང་སྟེ་དེ་རྣམས་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གསལ་
པོ་ཡིན།

དེ་བཞིན་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་པའི་ནང་དུ་འང་
དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་དག་ལ་དགག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་མེད་ལ།
སྟོག་མཁན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེས་ཉིད་མ་བཀག་འདུག་ཅེས་དང་། འདིས་ས་སྐྱ་དང་
བཀའ་བརྒྱད་བཀག་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་མིན། ཁ་སང་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་
ལྟར་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཤེ་དོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞུང་ཁ་
ཤས་ནང་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་སྟངས་ནོར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་
ན། ཤེ་དོར་ལྟ་དགུ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དཀྱིལ་ལྟ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་བཅུང་བྱངས་དེ་རྣམས་
འགྲིགས་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག་དེ་ཉིད་ཚུར་རིགས་འབྲེ་བཏང་ན། ལྷག་
ལུ་རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས། ཅི་ཉཏ་མཆིའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནང་ལུས་

དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྩ་གནད་སོ་སོར་ལྷ་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་
ཡིན། དེས་ན་སྒྲོལ་མ་ཅི་ཏྲ་མཆི་ལྷ་གཅིག་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་
བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱུད་གངས་བཀོད་པ་དེར་མི་བདེ་བ་ཡོད།

ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཁ་སྒྲོན་ཞུས་པ་ལྟར། ཆོག་གི་བདག་པོས་ཆོག་གས་སུ་
བཅད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེད་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་ཆད་ལྷན་ཞིག་གྲུབ་ཆེན་ཆད་ལྷན་
ཞིག་གིས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཁོང་རང་གི་ཉམས་སྤོང་གི་སྒྲིག་ནས་རྟོགས་པ་
འབྱུངས་ཡོད་པས། རྟོགས་པ་འབྱུངས་པ་དེ་ཉིད་གཞི་ལ་བཞག་ནས་གསུང་གི་ཡོད།
དེ་ཡང་ཁམས་དང་མོས་པ་མ་སྟན་པའི་གདུལ་བྱ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱས་
ན། རྟོགས་པ་རྩི་བཞིན་པ་སྦྱེས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་འབྱུང་རྟེན་མའི་གཞུང་གི་སྐབས་
ནས་རྒྱལ་དགོངས་བརྒྱུད་དང་། རིག་འཛིན་བརྟུ་བརྒྱུད། ཀང་ཟག་སྟན་བརྒྱུད་
བཅས་དང་། ཡང་གཉེར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ནམས་པལ་ཆེ་བ་ཆོས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་མཐའ་
ཡས་དང་། འོངས་སྐྱུ་ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ། སྐྱུལ་སྐྱུ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་བཅས་ནས་
བརྒྱུད་སྟངས་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་
པ་ལྷ་བྱུང་ཆ་བཞག་ན། གཙོ་བོས་འཁོར་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ནམས་དང་བྱི་
བ་བྱིས་ལན་གནད་བའི་སྒྲིག་ནས་འཁོར་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེས་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ནམས་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨིན་པ་མོ་རྩི་དང་། ལྷ་
ལས་སྦྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་རིག་འཛིན་བརྟུ་བརྒྱུད།
རིག་འཛིན་བརྟུ་བརྒྱུད་ཆོས་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་

གཅིག་གིས་རིག་འཛིན་དེ་དག་གིས་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་པ་དང་། ཁོང་རང་གི་ཉམས་བཞེས་གནང་ལུགས་
ལྟར་རྟོགས་རིམ་སྒྲིམ་སྒྲུངས་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིམ་སྒྲུངས་གཅིག་བཅས་
རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་བཟུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་བདེ་
མཆོག་ལུ་མི་པ་དང་། བདེ་མཆོག་འི་ལ་བྱ་བ། བདེ་མཆོག་ནག་པོ་བ་བཅས་ཡོང་གི་
ཡོད།

དེས་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་གསུངས་པ་དེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཀྱི་
མི་འདུག་ཅེས་པ་དེ་ཙམ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་འགོག་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། ཆོད་ལྷན་
ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཆོད་ལྷན་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་དང་། རིག་འཛིན་
བན་བརྒྱད་བཅས་དང་། དེ་ནས་གང་ཟག་སྟན་བརྒྱད་ནི་དུས་བབས་ཀྱི་གཏེར་སྟོན་
པ་ཆོད་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དགོངས་
བརྒྱད་དང་། རིག་འཛིན་བན་བརྒྱད། གང་ཟག་སྟན་ཁུང་གི་བརྒྱད་པ་བཅས་གཅིག་
ནས་གཉིས་སུ་བརྒྱད་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་། ཅ་བ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་
མཐུན་པ་ཞིག་དང་། རིག་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་གཅིག་
གཞི་ལ་བཞག་པའི་གཏེར་ཆོས་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ནམ་རྒྱན་གསར་མའི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ། རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་
ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་དང་པོ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་
གསུངས། དེ་ནས་པཌ་བྱབ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ་རིགས་པས་དབྱུང་
ཅིང་ཆོད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་པབ། བྱབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་

ཉམས་བཞེས་གནང་ནས་ཉོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་དང་། རིག་ལཱིན་བཟླ་བརྒྱད།
གང་ཟག་སྟོན་ཁུང་གི་བརྒྱད་པ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡིན།

དགག་པ་རོ་མ་ནི་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པའི་ནང་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
དགག་པ་ཅུང་མང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དཔལ་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཏ་
ཅང་ཅ་ཆེན་དུ་བཅིས་གནང་གི་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གཅིག་གི་ནང་དུ། མདོ་
སྤྲུགས་ལེགས་བཤད་འབྱུང་གནས་ས་སྐྱ་ལ། །ཞེས་ཏ་ཅང་བསྤྲུགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་
གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསལ་འདུས་མི་བསྐྱོད་ལུགས་
དང་། གསུང་འདུས་འཇམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ནས། དེ་རྗེས་ཀྱི་
རྟོག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱེའམ་སྐབས། རྒྱད་ཕྱེ་འདིའི་སྐོར་ལ་བརྗོད་དགོས་དོན་མེད་
ཅིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལུགས་ཅོམ་
མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཉོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པས། རྒྱད་པའི་རིམ་པ་འདི་ལ་མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཉོགས་པ་སེལ་
དགོས་པ་མི་འདུག་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཤུག་མཆོག་ལྟ་བུར་། ཀུན་མཁུན་
གོ་རམས་པ་སོགས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་
འདུག་མཆོན་ཅོམ་དང་དགག་པ་དགག་ལན་གནང་བ་ཅོམ་ལ་མ་བལྟས་པར། མཁས་
པ་དེ་དག་གིས་མཛད་པའི་གཞུང་གིས་དགག་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་
བལྟས་ན། དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོ་བ་ཞིག་ཡོད། ཏ་ཅང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རེད་

འདུག་དེ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་
གྲགས་ཀྱི་གསུང་ནང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉོག་བཟོ་གནང་མཁན་ཞིག་རེད། རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་གསུང་ནང་རང་བཟོ་གནང་སྟེ་ཉོག་བཟོ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱར་ཟ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་སྐྱོར་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱབ་བ་གྲགས་པའི་ཆོག་
གསལ་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་
དབྱེད་པ་གནང་ནས་དེ་དག་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། མདོ་
སྐྱགས་གང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་
གསལ་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རང་བཟོའི་བྱར་བཀོལ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཏེ་ལམ་མེད། དེ་ནི་ཞིབ་ཆགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ཤེས་སྐབས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
དགག་པ་ཡོང་གི་ཡོད། རོས་ནས་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ས་
སྐྱ་པ་ལ་བསྟོད་བསྐྱགས་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ས་སྐྱའི་ཕྱོགས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་དགག་པ་བྱུང་ཟད་མང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པ་གཞི་མཁས་པ་མཁས་
པའི་ནང་དུ་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་རང་རང་ཆོས་གཞུང་གོང་འོག་ཆང་མ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་
ཆད་པའི་གཞུང་བལྟས་ནས་རྒྱས་ཡོད་བྱུང་ན། དག་སྤང་འོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་
ཞེས་པ་དེ་ཁ་ཅས་དང་ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོང་བུལ་པ་ལ་མན་ཐོག་ཏན་ཏན་ཡོང་
བ་ཡིན། དེ་ཅམ་མ་ཟད་རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ལུགས་སོལ་ལྟ་
བུ་གཅིག་གི་ནང་མ་གསལ་བ་དེ་ལུགས་གཞན་དུ་གསལ་བ་ནས་ཁ་སྐོང་དང་། མས་

རྒྱན་ནས་བརྗོད་མུས་ལྟར། དཔེར་ན། གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་
བརྒྱད་ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་དང་། དེ་ཡང་སྡེ་ཆེན་གསུམ་དུ་སྡེ་བ་རྣམས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་
རིག་པ་བཟང་ཐལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པར་པར་ཚུར་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རྫོགས་
བ་ཆེན་པོའི་ངོ་པོའི་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབྱེ་ཞིབ་ཆགས་པོས་དབྱེ་བ་སྡེ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་གཅེར་གྲོལ་དང་། རང་གྲོལ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཡང་གསང་
འདུས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཚུར་སྒྲུངས་ན་གོ་བ་ལྷག་པོ་ཡོང་བ་ལ་པན་ཐོག་ཏན་ཏན་ཡོང་བ་
ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་གཟིགས་ནས་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་
ནི། རྒྱ་འབྱུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཉེར་ཆོས་དང་། བཀའ་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་
སོ་སོའི་ཐོག་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་དང་། ས་སྐྱ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་གནང་
དགོས། འོན་ཀྱང་རྒྱས་ཡོད་ཆ་ཆང་ཞིག་བྱུང་ན། ཤེས་ལ་མ་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཅེ་
བསྟོགས་པ་དེ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཚུ་ཡི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ལ་ཏན་ཏན་པན་ཐོགས་
ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཞུང་ལ་རྒྱས་ཡོད་མ་ཆགས་ན། ས་སྐྱ་པས་དགེ་ལུགས་པ་
བཀའ་པ་ཁ་ཤས་དགེ་ལུགས་པའི་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་མ་གཟིགས་པར་གཞུང་
གཅིག་གཟིགས་ནས་དེའི་ཐད་ཀའི་ཆོག་གཅིག་བསྒྲུག་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བསྟོན་
པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དགེ་ལུགས་པ་ཞིག་གིས་རྟོང་མ་བཀའ་པའི་གསུ་སྤྱི་ཡང་ཐད་
ཀའི་ཆོག་གཅིག་བསྒྲུག་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་གཞུང་གོང་
འོག་ཆང་མ་འབྲེལ་ནས་རྒྱགས་རྟོགས་མ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག།

ནས་རྒྱན་ང་ཆོས་བརྗོད་མུས་ལྟར། ཕྱོགས་སྤའི་ནམ་མ་ལངས་གོང་། །དགག་

པའི་ཉི་མ་ཤར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཐོ་འདུག་པར་ཚུར་ཚོད་མཁན་གཉིས་
ཀར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཐོ་འདུག་དེ་དག་ནི་ཚོད་པ་ལྔ་དྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཐོག་
མར་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས། ཆ་ཆར་མཁྱེན་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་ཚོད་དགོས་མིན་
གཟིགས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནི་ངོས་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན། འདི་ཡན་གྱིས་
ཡི་དམ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་དབང་གི་སྡོན་འགྲེལ་ངོ་སློད་ཡིན།

དེ་ནས་ཐོག་པ་རིམ་པ་དགུའི་ནང་ནས་དཔལ་ཏྲ་མགྱིན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་འདི་ཉིད་
བསྐྱེད་པ་མཐུ་ཡོ་གའི་ཁོངས་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་མཐུ་ཡོ་ག་ལ་བརྒྱད་ཕྱེ་དང་སྐྱབ་
ཕྱེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་གི་སྐྱབ་ཕྱེའི་ཁོངས་དང་། སྐྱབ་པ་ལའང་སྐྱབ་པ་བཀའ་
བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ལ་འཛིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་དང་འབྲེལ་བ་
ལ་གཉིས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེ་མཆོག་དབུས་ལ་བཅིས་ནས་བཀའ་
བརྒྱད་ལ་བཅིས་ན། ཆེ་མཆོག་ནས་མ་མོའི་བར་གྱི་བཀའ་དབུག་པོ་མི་པམ་གྱི་
གསུང་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་
གསུངས་པའི་ནང་གི་བརྒྱ་གསུང་གི་ལྟ་ཆོགས་དང་། དེ་ལའང་ཏྲ་མགྱིན་གྱི་ཞལ་
ཕྱག་དང་ནམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་ཡང་
གསང་ལྟ་དགུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རིང་བརྒྱད་བཀའ་མ་དང་། ཉེ་བརྒྱད་གཏེར་མ། ཟབ་
མོ་དག་སྣང་གི་བརྒྱད་པ་བཅས་གསུམ་གསུངས་པའི་ནང་གི་འདི་ཉིད་ཟབ་མོ་དག་
སྣང་གི་ཁོངས་ཡིན།

ལ་གོང་ས་ལྟ་བུ་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་པ་ཡང་གསན་གནང་བའི་
ཐོག་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་གོང་ས་ལྟ་བུ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ལ་རིག་

འདྲིན་ནས་བརྒྱད་དུས་གཅིག་དང་། སོ་སོར་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་
བརྒྱད་སྤྱི་སྤེལ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་བཀའ་སོ་སོའི་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་
ནང་ནས་འདི་ཉིད་མགོན་སོ་སྤྱི་སྤེལ་ཞལ་གཟིགས་ནས་བརྒྱ་ཡང་གསང་གི་ཆོས་
སྐོར་འདི་ཉིད་བྱང་བ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ནི་བརྒྱད་པ་ཉི་བརྒྱད་ཡིན། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་
ཆེན་པོའི་སྤྱི་དུས་ནས་བྱང་བས་པལ་ཆེར་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་མ་ཐེན་ཅམ་ཕྱིན་ཡོད།
ངོས་ནས་སྤྲུག་བྲག་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་ནས་ཁྱེས་པ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
ལུས་ཏོ། །

ལྷ་མགྲུང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད།

ལྷ་མགྲུང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་ལྷ་བའི་གསུང་མགྲུང་ཐབ་མོ་འདི་ནི་ལྷ་རྒྱ་
དག་དབང་མཆོག་ལྷན་གྱི་ཡང་སྤྱིད་ལྷ་རྒྱ་ངོས་པའི་དོན་ཆེ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པའི་སྒྲ་མ་དེས་མང་དུ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་རྒྱ་སྤྱི་གོང་མ་ལྷ་རྒྱ་དག་དབང་
མཆོག་ལྷན་མཆོག་ནི་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དུས་སུ་ཕྱོན་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་
ངོས་པའི་དོན་ཆེ་མཆོག་ནི་ཡུལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་བྱ་མཆོ་མཆོག་གི་སྟོབ་མ་ཡིན་
ཞིང་། ལྷ་རྒྱ་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པ། དག་དབང་བཙོན་འབྱུང་། བར་སེམས་དཔའ་སོགས་ནི་སྤྲད་རྒྱུ་དོན་ཆེ་འཆང་གི་
འཁོར་གྱི་མཐའ་མ་མཆེད་བཞི་ཞེས་ཁྱེས་པའི་གསལ་ཡིན།

དེའི་ཡང་སྤྱིད་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས་ལོངས་ཀྱི་མཐའ་མ་རྟོ་རྟེ་མཆེད་
བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། གཅིག་གི་མཆོན་ཅམ་ཡང་མ་གྲགས་ཤིང་། ཡོངས་
གྲགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འདམ་དབྱངས་བཞད་པ་ལ་གསང་
འདུས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ་དང་། ཐང་སེམས་དཔའ་མཆོག་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
བཀའ་བབས་པ། ལྷང་སྐྱུང་ག་དབང་མཆོག་ལྟན་ལ་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས་
ཤིང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་ལྷང་སྐྱུང་ལ་བའི་རྟོ་རྟེ་ཡིན།

ལྷང་སྐྱུང་ལ་བའི་རྟོ་རྟེ་ལྷ་རྟུས་སུ་སྟག་སུ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཡིན་ནམ་
སྟག་སུ་གཅིག་ལ་སྟོལ་མའི་ཞལ་གཟིགས་རྒྱན་རྟུ་ཡོང་བ་དང་། སྟག་སུ་སྐྱེ་བའི་མ་
ཁྱོན་ལ་སྟོལ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་སྟོན་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྟག་
རྟུའི་ཡང་སྤྱིད་དེ་རོ་མཆོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་གཞིས་དབྱང་ལོ་གཞོན་
རྟུའི་རྟུས་སུ་སྐྱུག་ཤིགས་ཤིང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་ཅིག་ཁྱོན་པ་དེ་ཡང་གཤེགས་ཐེན་པ་
རེད། ད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། སྤར་གྱི་སྟག་སུ་དེ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཞིག་
བྱུང་བ་མ་ཟད། ཁོང་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་སྟབས། ཉན་ཞིག་ལྷང་སྐྱུང་ལ་བའི་རྟོ་རྟེ་
མཆོག་ལྷ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བྱང་རྟུ་གསུང་ཆོས་གསན་རྟུ་ཕེབས་
སྐབས་། ལྷང་སྐྱུང་ལ་བའི་རྟོ་རྟེ་སྤྱིད་རང་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྟོལ་
ཡོད། སྤྱིད་རང་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་ན། རའི་ཨམ་སྟག་ནང་རྟུ་གང་ཞིག་འདུག་གམ་
ཞེས་བཀའ་ཤི་ལྷས་པར། སྟག་སུ་མཆོག་གིས་དགོངས་པ་ཞིག་བཞེས་ནས། སྤྱིད་
རང་གི་སྐྱུང་བག་གི་ནང་རྟུ་ཐོད་པའི་སྤྱིད་བ་སྒྲ་རྒྱན་བཏབ་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ལྷས་
ཉི་དེ་ནི་ཉ་ཅང་གསལ་ཞིང་ཐིག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་ཅི་སྟར་མཁྱེན་གྱི་

འདུག་གས་ཞེས་ཞུས་པར། ཁོང་གིས་དོན་གང་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་
གཏད་པའི་སྐབས། ཇིས་བྱ་ཞིག་དམིགས་ལམ་དུ་ཤར་ཏེ། གང་ཞིག་ཤེས་དགོས་
པའི་དོན་དེ་དག་ཇིས་བྱའི་ཐོག་ཏུ་གསལ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཆོའི་
རིགས་རྣམས་ཏ་ཅང་ཡ་མཚན་གྱི་གནས་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་དེ་རྣམས་པལ་ཆེར་དངོས་
བྱུང་རེད་འདུག།

མ་གཞི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་སྟོན་མ་བརྒྱབ་སྟེ་སྟོ་བཏགས་
ཐན་བྱ་ཡོད་ཆོག་པ་ཡིན། དེས་ན། སྟོ་བ་མ་དད་པ་ཅན་གྱིས། །སྒྲ་མ་ཐོག་པོར་
བཏང་། །ཞེས་ནམ་རྒྱུན་ཤོད་རྒྱུན་ལའང་ཡོད། སྟོ་བ་མས་དད་པ་ཡིན་ལུས་དང་།
དོན་དངོས་དད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གཞན་མོས་པ་སྟེ་བའི་དོན་དུ། བྱང་ཐུན་
ཏང་གིས་ལུད་བཤད་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། གཞན་ལུད་ཤོབ་ཐན་བྱ་
བཤད་ན། སྟོ་བ་མ་དད་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་མ་ཐོག་པོར་བཏང་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཐམས་
ཅད་རྒྱན་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། ང་རང་ཆོའི་མི་ཐོག་འདི་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་།
ཏ་ཅང་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ཞེད་རང་ཆོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐེངས་མང་གོ་
སྟོང་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་གོ་མེད་པ་ཡོང་ངེས་རེད།

སྐག་ལུང་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་ཙམ་ལ་རྒྱའི་
བཙོན་ཁང་དུ་ཚུད་ནས་སྐྱེད་ལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་
བཙན་བྱོལ་དུ་ཐེབས་ཤིང་དམིགས་བསལ་འབྲས་ལྗོངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
ལྟར་འབྲས་ལྗོངས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་ཤིག་ངོས་དང་གསུང་སྟེང་ཞིག་བྱུང་
བར་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ནི་ཁ་མཁས་པོ་དང་སྟོན་པོ་གཏན་ནས་མི་གསུངས་པར་ཁ་རི་

ཁ་བྱག་རེད། སྐམ་ཤོར་བ་ལྷ་བྱ་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་ཉ་ཅང་ཉམ་ཚུང་ཞིག་ཡིན། དེར་
བརྟེན་རིན་པོ་ཆེས་ང་ལ་ཞལ་རྩལ་གསུང་དགོས་དོན་ཅ་བ་ནས་མེད། རིན་པོ་ཆེས་
ཞལ་རྩལ་གསུངས་ན་ཁོང་རང་མཐོང་ཆེ་རུ་འགོ་རྒྱ་མེད་ལ། ཁོང་ལ་ཁེ་བཟང་རག་
རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ནང་ཆགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གསུང་སྐབས། རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སྐྱལ་ལུང་གི་ཆོས་རྒྱུད་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཅིང་། དེ་དེལ་མགོ་
མཁུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕུལ་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་ཕུལ་བའི་སྐབས་སུ་གསུང་ཆོས་གནང་སའི་གཟུམ་ཚུང་དེའི་གདུང་
མའི་མཐའ་ལ་བཀའ་ཆོས་གནང་རྒྱའི་སྒྲ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བ་ཁྲ་ལམ་མེར་
གཟིགས་བྱང་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་གསུངས་བྱང་ལ། སྐབས་དེར་ཁོང་ནས་ཉ་
ལས་ལས་གང་ཡང་གནང་གི་མི་འདུག་དེ་ལྟར་ཡ་མཆན་པོ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་འདུག།

དེ་བཞིན་ཕྱོད་གནས་རྗེས་སུ་བློ་མཁན་ཡོད་ལ། ཁ་ཤས་ནི་སྐྱལ་རྩལ་མིན་
ནམ་སྐྱལ། ཁ་ཤས་ནི་དངོས་བདེན་རེད། དམིགས་བསལ་དེ་འབྲ་གསུང་རྒྱ་ཡོང་གི་
འདུག་དེས་ན་དངོས་ནས་བརྗོད་དོན། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡ་མཆན་ཅན་
དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དངོས་གནས་ཆད་ལྡན་ཁྲད་མཆར་པོ་དེ་འབྲ་ཡོང་རྒྱ་འདུག་
སྐམ་ས་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་རྒྱ་ཡོད། དེ་མིན་ཆོས་ནས་སྐད་ཆ་འབྲ་མིན་བཤད་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྐྱུང་རེད་བསམ་བ་དེ་འབྲ་བློ་སྤྲོད་ས་ཡིན།

དཔལ་ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས་གསུང་སྐབས་ལུང་ཆད་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆད་
མ། སྒྲ་མ་ཆད་མ། ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མ་བཅས་ཆད་མ་ནམ་བཞི་བྱང་བའི་རིམ་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ཆད་མ་
ཐོག་མར་བྱང་། དེ་རྗེས་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་ཆད་མ་བྱང་། དེ་ལྟར་
མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་གཞུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་བཞེས་གནང་
སྟེ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་འཆད་ཉན་གནང་མཁན་གྱི་སྒྲུབ་ཆད་མ་བྱང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེས་ནས་ཉམས་སྦྱོང་ཆད་མ་བྱང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཆད་མས་ངས་པ་འདྲེན་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་ང་
ཆོར་སྒྲུབ་མའི་གདམས་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉམས་སྦྱོང་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བྱུང་ཉམས་
སྦྱོང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྦྱེས། ཉམས་སྦྱོང་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་གོང་མ་ཆོའི་ལྷ་
ཐར་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་ཉམས་སྦྱོང་པའི་ཉམས་སྦྱོང་དེ་འདྲ་རྒྱུད་ལ་ཞག་པོ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ཉམས་སྦྱོང་པའི་པའི་རིགས་ང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་པའི་ཆེར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
ཆོག་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་དངས་སྤྱུག་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། ཆོས་ཅ་བ་
ནས་རྒྱས་མེད་པའི་མི་པའི་པ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོག་ལྟར་སྤངས་དང་མི་འདྲ་བར་ང་
ཆོའི་བལྟ་སྤངས་སྤྱུག་བྱ་བཟང་བ་ཞིག་ཡོད། དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་གདོང་ལེན་
བྱེད་རྒྱུར་ཏོག་ཅམ་བྱུང་བར་ཡོད། རྟེན་ངན་བྱང་ཚུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་སྤྱུབ་པ་མ་བྱུང་
ཡང་། སྤྱུག་བྱའི་བསམ་སྒྲོག་ལྟར་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད།
གང་ལྟར་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི། རྟེན་ངན་འཕྲད་སྐབས་སེམས་ཞི་སྟོང་ངང་གནས་སྤྱུབ་པ་
ཞིག་བྱུང་ན། དེ་བལྟ་རྒྱ་ཞིག་རེད།

དེས་ན། དེ་འདྲའི་ཉམས་སྦྱོང་པའི་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཆོད་དཔག་བྱས་
ན། ཉམས་སྦྱོང་བྱུང་བར་ཅན་དེ་རིགས་ཀྱང་ཡོང་སྟེད་པ་ཞིག་སྒྲོལ་ཤར་གྱི་ཡོད།

དེ་འདྲའི་ཉམས་སྤྱོད་དེས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན། ཉམས་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་
ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་དད་བ་སྐྱེ་བ་
ཞིག་དང་། ཡིད་ཆེས་སླེབས་པས་སྒྲ་མ་ཆད་མ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
སྒྲ་མ་ཆད་མ་དེ་འདྲའི་ཡོང་བ་དེ་ཡང་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་
གསུངས་པའི་ཐབས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ནས་སྒྲ་མ་ཆད་མ་དེ་
ལྷ་བྱ་བྱང་བ་རེད།

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་
སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་དེ་དག་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་བརྗོད་པ་ལྷ་བྱ་དང་། གསང་
སྤྱགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་བརྗོད་པ་ལྷ་བྱའི་ཙོད་པ་ལ་སྐྱེང་གཞི་མང་པོ་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ཆོག་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ནི། དངོས་
གནས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རིག་པའི་བླ་མཆོག་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་སྐྱབ་པ་ཡིན། རིག་པའི་
གནས་ལྷ་ལ་མཁས་ཤིང་དགོ་སྟོང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་
རྟུན་མི་གསུངས་པ་མ་ཟད། མ་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་ཐབས་མེད། རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་
ཐོག་ནས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་རྒྱན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་ཡོད། དེའི་ནང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་མང་པོའི་ལུང་བྱངས་ཡོད་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་
བཞེད་ནས་བྱངས་པ་རེད། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྐྱབ་ལ་ཡིད་ཆེས་
སླེབས་པ་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་

སྟེབས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ནང་པན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ཆོད་
མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྟབས་ཞིག་དང་། བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེའི་མཛད་པ་པོ་ཆོད་མ་
ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་སྟབས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས་དེ་དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། །

གང་གི་སྟགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིད། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

གོ་ཉམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྟོན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས་དེ་མི་འབྲ་བ་ཞིག་རེད་བསམ་
བ་ཞིག་སེམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

གོང་དུ་སྤངས་པའི་དོ་རྩེ་ལྷ་བ་ནི། ཡུལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོ་
དང་། ཡུལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་སྤྲོད་སྐྱེད་དང་པོ་ཁྱི་
ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་མ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ཡུལ་མཆོག་
བསྐྱེད་པ་བཟང་ཆུ་མཆོའི་སྟོབས་མ་གཙོ་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མ་ཟད། བདེ་མཆོག་གི་ནལ་འབྱོར་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ལྷ་མགུར་ཨ་མ་རོས་འཛིན་
ནི། ཨེ་མ་ཏོ།

ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ངོ་མཆར། །
རི་བཞིན་རྟེན་པ་རུ་སྟོན་པའི་གླ་མ། །
བཀའ་རིན་འཁོར་མེད་དེ་སྦྱིང་དབྱུས་བཞུགས་ཤིག །
གང་རུན་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་གསུམ་སྦྱོལ། །

ཞེས་ཟབ་མོ་ཞེས་གོང་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འབྱེལ་ནང་ཞུས་པ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་ཟབ་མོ་ལྟ་དཀའ་བ་རྟོགས་པ་དཀའ་བ། གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ཞེས་
བརྟུང་པའི་ཟབ་མོ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་རེད། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི།
རྟེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས།

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །

ཅེས་རྟེན་འབྱེལ་རྟོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། །དེ་ཕྱིར་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་མེད། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་
འབད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེས། སྦྱང་ཉིད་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་
གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཐལ་
འབྱུར་པའི་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་གོ་གི་མེད་དམ་སྟུམ། མ་གཞི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
ནང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རྟེན་འབྱུང་སྤྱི་མོའི་གོ་བ་དེ་ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མེད། དེས་ན་ཡུལ་
རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་སྤྱི་མོའི་གོ་བའི་སྦྱང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ན། ཐལ་འབྱུར་བ་རང་གི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་
རང་མཆོན་བཀག་པའི་ལྟ་བ་དེ་པལ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་གོ་ཡང་ཐུབ་ཀྱི་

ཡོད།

ཟབ་མེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཆར། །

ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོམ་ཆར་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་
སྟོང་འགལ་མེད་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ཡོད།

གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །

སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་ཤར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །

མཐར་འཇིག་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཟབ་མེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཆར། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

རི་བཞིན་བརྟེན་པ་རུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ། །

ཞེས་པ་ནི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཆོ།

བཀའ་ངེན་འཁོར་མེད་སྟིང་དབུས་སུ་བཞུགས་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་པ་ནི་སྟིང་སྒྲ་མ་སྟེ་འོར་བསྟོམ་པ་དང་། སྟིང་ཁར་བསྟོམ་པ།
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྟོམ་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད། སྒྲ་མ་དང་རང་སེམས་རྩོམ་
དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་སྟིང་གའི་མི་བཞིག་པའི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་གཉུག་མའི་རང་
བཞིན་གྱི་སྒྲ་མ། དཔེར་ན། སྤྲོ་བས་རྩེ་པ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་རྒྱང་།

འཛོད་ལས།

གཟུང་འཛིན་ལུན་པ་ལུད་པའི་གཏུག་མའི་རང་བཞིན་རྗེན་པ། །

གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་མཇལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་སྙིང་དབུས་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
པ་ནི། སྒྲ་མ་དང་རང་གི་གཏུག་མའི་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་སྒྲ་མ་
སྙིང་བཞུགས་ཀྱི་མོས་པའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་པ་མེན་ནམ་སྟེ། ལྟལ་
མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།

སྙིང་འདབ་བརྒྱད་ཨ་ཕ་རྩུ་ཉིད་དབུས། །

གཞི་འགྱུར་མེད་སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ཁར། །

ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་དོ་རྩི་འཆང་། །

པ་སྒྲ་མའི་ངོ་བོར་བྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ།

བཀའ་ངེན་འཁོར་མེད་དེ་སྙིང་དབུས་བཞུགས་ཤིག །

གང་བློ་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་གསུམ་སྤྲོད། །

གསུངས་པ་དེ་སྙིང་སྙིང་བྱས་ནས་ཚོམ་གཞི་ཞིག་ལ་སྲེག་བཅད་བཅར་གསུམ་
གནང་སྟེ། དང་དོད་བྱས་ནས་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་པར། ཐད་ཀར་ཐོལ་བྱུང་གིས་
གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། གང་བློ་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་གསུམ་སྤྲོད་ཞེས་ཆོག་
ཅུང་ཅུང་གིས་བཤད་པས་ན་ཆོག་གསུམ་སྤྲོད་ཞེས་དང་། བཀའ་ངེན་འཁོར་མེད་དེ་

སྒྲིང་དབུས་སུ་བཞུགས་ཤིག ། ཅེས་པ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དང་། གང་འབྲེལ་བྱུང་
གིས་ཆོག་གསུམ་སྒྲུའོ། ། ཞེས་པ་ནི་ཚུམ་བར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན། དེ་ནས་བརྗོད་བྱ་
དངོས་གཞི་ནི།

ཨ་མ་ཀུན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བའི།
བུ་ཚུང་སྟོན་པ་ར་ངེ་ཞིག་ལྟར་ཏེ།
ཨ་མ་བློན་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ།
ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྒྲུང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར། ལྷ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་ཞེས་པའི་ཨ་མ་
དེ་གང་ལ་སྦྱར་རམ་ཞེ་ན། ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས། གཤམ་དུ་པ་ཀུན་བཅའ་
ནས་མ་རྟེན་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྐབས་དེའི་པ་ཀུན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱར་ཡོད།

རྩོམ་ཆེན་འབྱུང་དེས་གྲོག་ཏུ་བསྟན་པས། །

ཞེས་པ་འདིས་རྟེན་འབྱུང་ལ་རྩོམ་ཆེན་མིང་བཏགས་ཤིང་། པ་མ་ངོ་མ་ཤེས་པ་
བར་སྐབས་པ་མ་ཡ་བྲལ་དུ་བྱིན་ནས། པ་མ་དང་ཁ་བྲལ་དུ་གནས་པ་རྩོམ་ཆེན་ཨ་མ་
ངོ་སྤྲད་པ་ལྷ་བའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་གནང་སྟེ། དོན་རྩོམ་ཆེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་གས་
དེས་ཆོས་ཅན་པ་ཀུན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་བར། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཨ་མ་རྟེན་པ་རེད་
ཅེས་ཟེར། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་གས་དེས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་དེ་སྤང་ཚུལ་
དང་མཐུན་མིན་བཅའ་སྐབས། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར། སྤང་ཚུལ་
ལྟར་ལས་གཞན་པའི་སྟོད་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཅམ་དེ་རྟེན་ཡོང་
བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྩོམ་ཆེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་གས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་

མཐའ་བདུན་དུ་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པའི་མཆོམས་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་མིང་རྒྱང་བཏགས་
ཡོད་ཅེས་ཞིག་ལས། མིང་བདུས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་མཐོང་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད།

ཨ་མ་བློན་ཅན་དང་སྟན་ཅིག་འདུག་ལ།

ཞེས་བ་ནི་ཁ་སང་ཞུས་བ་བཞིན། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་
བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨ་མ་ཟབ་མོ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
རང་ལ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་དེ་རང་ཉིད་བྱུང་བ་ཅེས་ཉིད་ནས་ཡོད་སྟེས་ཡིན། རང་གི་སེམས་གྱི་སྟེང་གི་ཆོས་
ཉིད་དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་བ་ཅེས་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོད་བཞིན་པས། ཨ་མ་བློན་ཅན་
ཆོས་ཉིད་དེ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཨ་མ་གཞན་མོའི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོག་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དེ་རྟག་པར་སྟངས་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་འཇིག་དེ་སྐྱེ་བ་ཁྱེད་ལ་སྦྱར་དགོས་གསུངས་པ་དེར་གོ་རྒྱུ་ཡོད།

ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཨ་མ་དེ་ད་ཆ་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་ཤེས་ལ་
ཁད་སྤང་གི་འདུག་གསུངས་ནས་ཁེངས་སྤྱང་གི་ཆོག་ཡིན། ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཨ་མ་ཆ་ཆང་ཤེས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་དོན་སྤྱིའི་སྤང་བ་དང་བྲལ་
པའི་ཨ་མ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྤང་གི་འདུག་གསུངས་པ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་
གི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཏུ་ཉལ་བ་སྟེ་སྟོན་འབྱུང་གི་དོན་ནམས་རྗེས་
དཔག་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་ཡོང་བས་ན། རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྟོན་ཏུ་བསྐྱེད་

བས་ཞེས་དང་།

ཡིན་ཡིན་མིན་མིན་དེ་ཨ་ཡིན་སྟེ་མོ། །

ཞེས་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་མིན་མིན་འདྲ་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་
བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་དེ་ཡིན་ཡིན་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་མིན་ནས་
སྟེ།

གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་འདི་ཨ་མའི་འཇུག་བག །

སྒྱེ་འཆི་འཕོ་འགྲུང་འདི་ཨ་མའི་རྩུན་ཆིག །

བསྐྱེམ་མེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེས་སོ། །

རོ་རོ་རྟེན་འགྲུང་དེས་སྒྱེ་བ་བར་རེའོ། །

ཞེས་ཨ་མ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྒྲོང་བའི་ཆོས་
ཉིད་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་རང་དབང་གིས་མ་བྱུང་བ། རྟེན་གཞན་
ལ་བསྐྱེས་ནས་ཡོད་བས། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེས་བྱུང་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཡོང་གི་
ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་
ཞིག་མིན་ན། རང་དབང་གིས་བྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལ་བསྐྱེས་པ་ཞིག་
ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། གཞན་ལ་བསྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན། ང་ཚོའི་མཛོན་
སུམ་གྱི་སྒྲོང་བ་ཆད་བྱུང་མང་པོ་ཞིག་པན་ཚུན་བསྐྱེས་ནས་འགྲུང་བ་འགྲོ་བཞིན་པ་
དང་འགལ་ཞིང་། ང་ཚོའི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐར་གཏུགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྣམས་འགྲུང་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་
དག་ཨ་མ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་འགྲུང་རམ་ཨ་མ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཨ་མ་

ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ཤར་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཨ་མའི་འཇུ་མ་བག་ལྟ་བུ་རེད་བཅས་གསུངས་པ་
ཡིན།

སྒྲིམ་ཆེ་འཕོ་འགྱུར་འདི་ཨ་མའི་རྩོན་ཆོག །

ཅེས་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་ནས་འགག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་
སྒྲིམ་ནས་ང་ཆོས་དེ་རྟག་ཏུ་བསྐྱད་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་དེ་དག་འགགས་
ཤིང་། ཡང་མི་འདོད་པ་ཞིག་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲད་པ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་
དབང་གིས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་དེ་རྩོན་ཆོག་གས། མདོར་ན་རང་དབང་
གིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱང་ནས་རྩོན་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

བསྐྱེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་སོ། །

ཞེས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་མཐོང་ན་ནས་ཡང་མི་
བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། བསྐྱེད་ཨ་མ་ཆོས་ཉིད་དེ་མི་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
བདེན་ན་ཡང་། དེ་སྤྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་རྣམ་འགྱུར་རྟེན་འབྱུང་སྣ་ཚོགས་པ་དེས་
ང་ཆོར་བཟང་དང་ངན་གྱིས་མགོ་འཁོར་ཐེབས་བཞིན་པས། བསྐྱེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་
བོ་བསྐྱེད་སོ། །ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱུར་ཆོག་གས་སྟུག།

རྫོང་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྒྲིབ་པར་རེད། །

ཞེས་རྫོང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཡག་པོ་ཆགས་པའི་ཐོག་ནས། རྟེན་འབྱུང་གི་
རང་བཞིན་ལ་དབྱུང་སྐྱབས། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་

དང་། ཨ་མའི་བཞིན་རས་དེ་ཤེས་ཐུབ་པར་བརྟེན་དཔྱད་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྐྱོབ་
པར་རེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་ཨ་མ་ཀན་མོ། །

ཁོ་ནའི་བློ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བ་རེ་སྟེ། །

གཟུང་འཛིན་འདི་ཉིད་ཀོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་མི་འདུག །

ཅེས་བ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་བདེན་
འཛིན་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱེད་ཐུབ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་མཐའ་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འགོག་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཨ་
མ་ཀན་མོ་ཁོ་ནའི་བློ་གྱིས་གྲོལ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་
པའི་ཆོས་འདི་དག་རིམ་རྒྱར་སྤང་བ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་བཙུག་སུ་མེད་པས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྐྱོབ་པའི་ལམ་བསྟན་
ཐབས་མེད་ལ། བསྟན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

འབྱུར་བ་སྣ་ཆོག་མ་འདི་འབྱུར་མེད་ཨ་མའི། །

རྣམ་འབྱུར་ཡིན་པས་ན་གྲོལ་རྒྱུར་འདུག་གོ། །

ཞེས་འབྱུར་མེད་ཨ་མའི་རྣམ་འབྱུར་སྣ་ཆོག་མ་བཟང་དང་རན་གང་ཡིན་ན་
ཡང་། རྒྱུ་ཅིག་རྒྱུ་ཅིག་གིས་འབྱུར་བ་འགྲོ་ཞིང་། རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ། རྒྱེན་
གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་འབྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གྲོལ་རྒྱ་ཡོད་

ཅེས་དང་།

ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་མེད་ཨ་མ། །

ཞེས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། མདོར་ན་
དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པས་བརྗོད་མེད་ཨ་མ་ཞེས་གསུངས།

ཅིར་ཡང་བརྟུ་བ་ཡི་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན། །

འདི་ག་ཅམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱ་འདུག་གོ། །

ཅིར་ཡང་བརྟུ་བ་ཞེས་རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུན་གྱི་
དབང་གིས་རྣམ་འགྲུར་སྒྲ་ཆོག་པ་འཆར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
འགྲུར་བ་སྒྲ་ཆོག་པ་འགྲོ་བ་འདིས་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་ལ། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་
བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་སྐྱབས། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
པ་མཐོང་བས་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བ་ཞིག་མེད་པ་འདི་གོ་རྒྱ་ཞིག་
འདུག་གསུངས་པ་དང་། ཡང་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་
ཅན་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། འདིའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་ཤོས་ནི། འབྲས་སྦྱངས་
མཁན་པོ་ཁྱིམ་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་མཐོང་བས་དེར་
གཟིགས་པར་བྱ།

པ་རྒྱན་བཅའ་བས་ནི་མ་རྟོག་པ་དེ། །

མ་རྒྱན་རྟོག་པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པའི། །

ཨ་མའི་པང་ནས་ནི་པ་རྒྱན་རྟོག་པས། །

པ་མ་བྲིན་ཅན་གྱིས་བྱང་སྟོབ་སྐད། །

ཞེས་པ་ཀུན་ནི་སྟོང་གཞི་དང་། ཆོས་ཅན་དང་། དགག་གཞི་བཅས་ཡིན་ལ།
དགག་གཞིས་དགག་བྱ་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་ཀུན་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་
འཁོར་འདས་ཀྱིས་མཆོན་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེའི་ངོ་མོའི་སྟོང་
ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་སྒྲུང་ཅམ་དེས་མ་ཆོམ་བར་དབྱང་
ན། རྟེན་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་
དང་། མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོ་གུ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དབྱང་ན་གཏན་ནས་རྟེན་
རྒྱ་མེད། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྟེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། མཐའ་བཞི་
གང་རུང་གི་སྟེ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ནས་བཅའ་སྐབས་མཐའ་བཞི་
གང་དུ་མ་བྱལ་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན། སྟེས་པ་དང་། འགག་པ། གནས་པ་གང་ཞིག་
ཡིན་ཡང་དབྱང་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་གཏན་ནས་མ་རྟེན་པ་ཅམ་པལ་ཆེར་མིན། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་
མ་རྟེན་པ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་
རེད། ཆོས་ཅན་འདི་རྣམས་འཆོལ་ས་ཞིག་ཡོད་ལ། བན་གཞོད་འདེན་མཁན་གྱི་
གཞི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། བན་གཞོད་འདེན་མཁན་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོ་
མོའམ་རང་བཞིན་བཅའ་སྐབས། མ་རྟེན་པའི་མཆོམས་ལ་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་
ཅམ་ཞིག་འོས་མེད་ཀྱིས་བྱལ་པ་རེད། དེ་ལྟར་དབྱང་ན་ང་ཆོའི་བསམ་སྒྲུབ་འདྲི་ནང་ལ་
གཞི་ནས་ང་རང་ཆོ་ལ་འཆར་སྟངས་ཇི་ལྟར་འཆར་མིན་བལྟས་ཆེ། མིང་བདུས་
བཞག་ཅམ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཆར་བར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་བ་
དང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་ཉམས་སྟོང་གི་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་ནས་གང་འདྲ་ཞིག་སྒྲུང་མིན་

བལྟས་ན། དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་ཡོད་ན། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་དགོས་ལ། དོན་གྱི་
ངོས་ནས་བྱུང་ན་བཅའ་ནས་ཉིད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཉིད་སྐྱབས་སྤང་བ་
ལྟར་དུ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ཞིག་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། བ་ཀའ་ཆོས་ཅན་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤོང་ཅམ་དེའི་སྤྱིང་ནས་བཞག་པས་ན། ཨ་མའི་བང་ནས་
སམ་གང་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་བལྟས་ཏེ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཉིད་
པས་པ་ཀའ་ཉིད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གྱི་ཨ་མའི་བཞིན་རས། །

ཞེས་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གང་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གདགས་ཆོས་གཉིས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མེད་ལ། གཅིག་ཏུ་བྱུང་
ན་གདགས་གཞི་དང་གདགས་ཆོས་འདྲིལ་རྒྱ་མེད་པ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཡང་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། དཔེར་ན། ང་ལ་བརྟེན་ནས་ང་བཏགས་ཞེས་
བརྗོད་ན་གོ་རྒྱུ་མེད། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་བཏགས་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། གདགས་
གཞི་གདགས་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་བྲེ་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ།
འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་ཐབས་མེད། མདོར་ན། གཅིག་དང་དུ་མའི་
རང་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན། ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་ན། དབྱ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་

དང་། སྤང་པོ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་གསུངས་ཡོད། ཡང་བདག་དེ་སྤང་པོ་ལས་
དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ནོ། །

རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ན། །

ཐེན་པ་མེད་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ། །

ཞེས་བདག་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་དཔྱད་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་
གི་མེ་ལོང་ངོས་ལ་སྤང་ཡང་། མི་བདེན་པ་རྩུན་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་
གྲུབ་ཅིང་བདེན་པས་སྟོང་བ། གསལ་པོར་ཤར་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས།

སྟོན་པ་ང་འདྲའི་ནི་རྟོག་དཔྱད་མ་ཁྱེས། །

སྤྱ་སྤྱབ་རྒྱ་གྲགས་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར། །

ཞེས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་གཞུང་གཙོ་བོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་དང་། རིག་པ་དུག་ཅུ་པ་སོགས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཙོ་བོ་
ཡིན། དེ་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཇུག་པའི་དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོག་གི་འགྲེལ་པ་དབུ་མ་ཆོག་གསལ། གཞན་
ཡང་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན།

འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། །

ཞེས་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།
འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། དྲང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྷག་མཐོང་རྒྱང་དུ་

སོགས་མཛད་ཡོད་ཅིང། བོ་ཉི་ལྷ་པོ་དེ་དག་གཞུང་བསྐྱིགས་ནས་གཟིགས་ན།

ཐག་རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀའ་ལས་བཞོལ་ནས། །

ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡི་མ་ཀན་མཐོང་རེ། །

ཞེས་བདག་གི་རང་བཞིན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཀན་དེ་
མཐོང་བའི་རེ་བ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། གོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཉམས་
སྟོང་དེ་དག་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བཅེ་བ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་སྒོ་
ནས་འདོམས་བར་མཛད་པ་ནི།

ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག །

ཚུགས་སྐབ་བདེན་སྐབ་སོགས་བཅད་ལ་ཞེན་པས། །

སྤང་བ་ལིང་ལིང་དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། །

དགག་རྩུ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྤང་སྟེ། །

ཞེས་ལུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྲ་མ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་
རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་སྒོ་བ་གཉིར་ཡང་ཆ་ཆང་གནང་ཡོད། དུག་དཔེའི་ནང་ཚུགས་
སྐབ་བདེན་སྐབ་དེ་དགག་བྱ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། ནུམ་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐབ་པ་དང་སུམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་བྱེ་དགོས། ནུམ་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
སྐབ་པས། ནུམ་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། ནུམ་པའི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐབ་
པ་དེ་འགོག་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཐོག་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤེས་ན།
སུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནམས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྐབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་དུ་
ཡང་སྤང་བ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་བཞག་ནས། དེའི་ཐོག་དགག་བྱ་

བདེན་བྱལ་ཅེས་པ་ཟུར་དུ་བཞག་ན། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་སྤེལ་ས། ཐལ་འགྱུར་བ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྟོན་རོ་མ་པལ་ཆེར་སྒོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་མ་བཞག་པར་ཡུལ་རང་གི་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་
བྱལ་བས་སྟོང་བ་ཟེར་བ་དེའི་སྟེང་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད།

སྤང་རོས་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྟོང་ལ། སྟོ་ལའང་འཆར་སྟོང་། གཞན་ཡང་
གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནང་། ལྷ་བའི་རང་བཞིན་བཅའ་བའི་ཕྱིར། །མ་རྟེན་པ་
ཡི་ཐལ་འགྱུར་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་བ་འཆོལ་བའི་ཆེ་བུམ་པའི་རང་བཞིན་
འཆོལ་བ་ལས་བུམ་པ་འཆོལ་བ་མིན། ཞེས་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་འཆོལ་
བ་གཉིས་དབྱེ་བ་སྤེལ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཐ་སྙད་ཆད་བྱལ་གྱི་བུམ་པ་དེའི་
ཐོག་ཏུ་བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིན་ཏུ་ནས་ཁག་པོ་འདུག་འགོག་སྒྱུ་བདེན་
བྱལ་ཅེས་པར་བཏགས་ཅིང་མིན་པར། རྟོན་གྱི་རོས་ནས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཇུ་བ་
མོ་འཇུགས་ས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟོ་ལ་ཤར་བ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་སྟེ་ཆོད་དུ་བཞག་ནས།
དེ་ལས་ལོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཤིག་སྟོས་དབྱད་ནས་ཕྱིན་ན། དགག་སྒྱུ་དུ་ཅན་
ཞིག་འཆོལ་བར་སྤང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

སྟོབ་བལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །

ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །

ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བས་སྟོང་བའི་སྟོབ་བལ་ཨ་མ་ཆོས་ཉིད་དེའི་
དབྱིངས་ལས་ཆོས་ཅན་སྟོ་ཆོགས་པ་དེ་དག་མིང་ཅིང་ཞིག་ལས། རྟོན་གྱི་རོས་ནས་
ལིང་ལིང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

གནད་ལགག་མ་ཐེགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ན། །

ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་གྲོས་དོགས་འདུག་གོ །

འོན་ཡོད་པའི་ཆད་དེ་རི་འབྲུག་དང་། ཡོད་པའི་དོན་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། རི་
རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན། ར་སྟེང་པའི་
ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་། རི་ལྷ་ར་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ར་སྟེང་པའི་ཆད་མ་གཞན་
གྲིས་གཞོད་པ་མེད་ལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དེ་འབྲུ་
ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོད་པའི་དོན་དེ་འཛོག་རྒྱ་ལས། ཡོད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་གའི་
ངོས་ནས་འདི་འབྲུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལོ། །

ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འབྲུའོ། །

རོང་རོང་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྤང་། །

པ་མ་མཛེའ་གཙུགས་གྲིས་འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །

ད་ལྟ་ང་རང་ཆོལ་བཟང་རན་གྱི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་མིང་འདོགས་སའི་དོན་རང་
མཆོན་པ་ཞིག་སྒོལ་ཤར་བ་དེ་དང་། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གཉིས་འགལ་འདུ་
ཡིན། དེས་ན་ང་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་དེས་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པའི་རོལ་པ་ཁོ་ནའི་
མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་སྒྲེས་ཤིང་། མིང་མིན་པའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་
དོན་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དེ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་འཛོག་རྒྱ་མེད་ལ། དོན་གྱི་ངོ་མོ་
དེ་བཙལ་སྐབས་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད། མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་རང་ནས་མིང་
ཅམ་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཤར་བ་དང་། དེ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་གཉིས་མཛེའ་
གཙུགས་ཡིན། རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་དེ་དང་། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོར་མིང་མིང་ཞིག་

ཤར་བ་གཉིས་ལགལ་བ་རེད། མིང་རེར་བྱུབ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡོང་མི་ཤེས་སོ། །

འཇམ་འཇམ་སྲིད་སྲིད་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་ངོ། །

ཞེས་སྟོང་ཞིང་སྤང་ལ། སྤང་ཞིང་སྟོང་བ་འཇམ་འཇམ་སྲིད་སྲིད་ཀྱི་ལགལ་འདྲ་
མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས།

བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་དང་ཤར་གསུམ་མཁན་པོས། །

ཨ་མ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཐལ་དཀར་གཟུགས་ལ། །

བེམ་པོ་འཇུ་མ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲུལ་ཁྲོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཆོས་བདག་མེད་ཅེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་ཡོད། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་འཛོགས་སྐབས། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཨ་མ་
ཆོས་ཉིད་དམ་ཨ་མ་བདག་མེད་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་བདག་མེད་སྤོ་མོ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་བ་དེ། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛོག་པ་ཞིག་གོ་མི་ཐུབ་
པར། གཞི་བྱུབ་ན་དངོས་པོས་བྱུབ་ཟེར་བ་དང་། འདྲུ་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གྲང་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཡོད་པར་
འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བགཤམ་ཅེས་ཀྱི་མེད་དགག་
དེ་རིགས་སྒྲོར་མ་ཤར་བར་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་མཇུ་བ་མོ་འཇུགས་ས་དོག་
དོག་ཅིག་ཡོད་དགོས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཨ་མ་ཆོས་ཉིད་དེ་
སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། ཐལ་དཀར་གྱི་གཟུགས་པོའི་སྟེང་
ནས་སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་ནས། ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐུན་

བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་བཅས་པོ་བདེན་གྱུ་ཅིག་བཞག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་ཟེད།

དེ་ནས་ནུས་རིག་སྤྱོད་བ་སེམས་ཙམ་བས་ཕྱི་དོན་བཅས་པོ་དང་། དེའི་ཚུལ་གཞི་
རྒྱལ་ཕྱོད་ཆ་མེད་སྤངས་ནས། དེས་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྤྱོད་
སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནང་འཛིན་བ་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་བག་ཆགས་སད་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་ཟེད། འོན་ཀྱང་ནང་ཤེས་བ་
དེ་བདེན་གྱུ་ཉ་འདོད་པས་སྒྲུང་ཆེན་ཐལ་དཀར་སྤེལ་སྟོན་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་
བཀོད་འདུག་ཟེད།

འཛིན་བ་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་སྤེལ་སྟོན་པ། །

གཉིས་མེད་ཚུགས་སུ་བ་ཀྱི་དོམ་བྱ་ངར་མའི། །

ཞེས་ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཞེས་པར་འགྲེལ་བ་ཁ་ཤས་ནང་བཞེད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་གསུངས་ཚུལ་ལ། རོས་ནས་དབྱེ་མ་སྟོང་པོའི་
ཁྲིད་ལྷན་བས་རང་རྒྱུད་གོང་འོག་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་རང་རྒྱུད་གོང་མ་མཁན་ཆེན་ཞི་
བ་འཆོ་དང་། རང་རྒྱུད་འོག་མ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན། དེའི་རྗེས་འབྲང་སྟོབ་དཔོན་
ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་གསུམ་ལ་ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཞེས་གསུངས། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་
པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་བ་ལ་རང་རྒྱུད་གོང་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་
འབྱོར་སྟོད་བ་བ་དེ་མདོ་སྟེ་བ་ལས་གྲུབ་མཐའ་མཐོ་ཞིང་། དེའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་
འཛིན་མཁན་གྱི་རང་རྒྱུད་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབྱེ་
མ་རང་རྒྱུད་བ་ལ་རང་རྒྱུད་འོག་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་སྟེ་པའི་ཕྱི་
དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བ་དང་ཆ་འདྲ་བར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་བ་

ཡིན་པས་དེ་ལྷར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཆན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། བྱི་གཟུང་
བ་དང་ནང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་བདེན་སྟོང་དུ་བཞེད་པས། གཉིས་མེད་ཚུགས་སྐབ་
གྱི་དོམ་བྱ་རང་མ་ཞེས་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་དེ་རྣམས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་
པ་ཞིག་མེད་པ་མེད་ལ་སྤང་རྒྱུ་འདི་དོན་རང་མཆན་པ་ཞིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ།
དེས་ན་གཉིས་མེད་ཚུགས་སྐབ་གྱི་དོམ་བྱ་རང་མ་རང་རྒྱད་ཤར་གསུམ་གྱི་མཁན་
པོས་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་བྱུང་པ་བྱུང་གི་ཆ་མི་བྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
བྱུང་བཀའ་གནས་བདེན་སྟོང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་། བདེན་བྱུང་གི་སྟོང་པའི་སྟོང་
གཞི་དེ་མེད་པ་མེད་ལ་སྤང་བའི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པར་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བར་གྱི་བདག་མེད་
སྤྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བཞེན་ཡོད།

དཔེར་ན། གང་ཟག་ཅེས་བརྟེན་སྐབས་སྤྱིར་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཡང་།
བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཆན་གཞི་རྣམས་ཡོད་གཅིག་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཆན་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཅིག་ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་རྟེན་
དགོས་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཕྱང་པོའི་ངོས་ནས་གང་ཟག་བྱུང་གི་ཡོད། ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་ཀྱང་། གང་གསུམ་གཞི་ཕྱང་པོའི་གསེབ་ནས་གང་ཟག་
ཞིག་རྟེན་དགོས་པར་འདོད་པས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་གྱིས་
མཆན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ཞིག་འདོག་གི་ཡོད། གང་
ལྷར་ཆང་མས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འདོད་པས། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཆན་

བཞེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་ཆེན་ཐལ་དཀར་དེ་ལ་ད་དུང་དོན་བྱུང་ར་མའི་
བཀོད་པ་འདྲ་ཞིག་ངོས་འཛིན་གནང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས།

ཐ་སྙད་སྣ་ཆོགས་ཤིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། །

ཨ་མ་ཀུན་མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ།

ཞེས་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་མན་ཆད་ཀྱིས། རང་སྡེ་བདག་མེད་
གསུང་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་མེད་སྤྲ་མོའི་དོན་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་
ལས་རང་གི་ངོ་པོས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དགོངས་པར་མི་འཁོར་བར་ཨ་མ་ཆོས་
ཉིད་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས།

ས་རྒྱིང་དཀར་འབྲུག་གི་མཁས་བྱུབ་མང་པོས།

ཞེས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་དབལ་ས་སྐྱ་པ་དང་། སྤྲ་འགྱུར་རྒྱིང་མ། དཀར་
འབྲུག་གི་མཁས་པ་མང་པོས་ལྷ་བའི་བཞེད་པ་གསུང་ཚུལ་ནི།

གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་རང་གི་རིག་པ། །

ཞེས་དབལ་ས་སྐྱ་པའི་ལྷ་བ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཅེས་དབལ་ས་སྐྱ་པའི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་གསུམ་སྐབས་དག་པའི་སྒྲུང་བ་གསུང་སྐབས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
གཅིག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་མོང་བའི་ལྷ་བ་རེད། དེ་ནས་རྒྱུད་གསུམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་སྟོང་བྱུང་འདུག་གསུངས་པ་ནི། བལ་ཆེར་སྤྲུགས་སྒྲུབ་མེད་དང་
འབྲེལ་བའི་ལྷ་བའི་ནམ་གཞག་ཅིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་ཡུལ་ཀྱི་འོད་གསལ་ཅེས་

མིན་པར། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་བྱགས་ཆེན་ཡོད།

དེས་ན་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། སྟོང་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་འཇུག་བརྗོད་བྲལ་ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཅེས་པའི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་རང་གི་རིག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་ནས་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ལྷ་བ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས།

ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་བཟང་རང་ཞལ། །

ཞེས་བ་འདིས་སྤར་འགྲུར་རྫིང་མའི་ལྷ་བ་གསུང་ཚུལ་ནི། རོ་བོ་ཀ་དག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགྲུང་བྱེ་བའི་ཐེག་པ་འོག་མ་བརྒྱད་པོ་དེར་སེམས་ལམ་འབྱེར་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་དགྲུང་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལམ་འབྱེར་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་ལམ་འབྱེར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རོ་བོ་ཀ་དག་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཅེས་གསུངས། དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པའམ་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཙོ་བོ་གཉུག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོར་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྫོགས་ཀྱི་གསུང་ནང་རོ་བོའི་རིག་པའམ་གཞིའི་རིག་པ་ཞེས་གསལ་བོ་གསུངས་ཡོད། རོ་བོའི་རིག་པའམ་གཞིའི་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། རིག་པ་ཐ་ཤོས་མཐར་ཐུག་པའི་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རིག་པ་རྫོགས་སྐབས་ཅུལ་གྱི་རིག་པའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཡང་གཞི་སྤང་ཤར་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་གཞི་ཡི་

རིག་པ་ལས་རྩལ་སྒྲུང་ཤར་བ། མདོར་ན་ཆོག་ས་ཏུག་གི་ཤེས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་
སྐབས་ལ། ཆོག་ས་ཏུག་གི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་རིག་ཆས་ཁྲབ་པར་
གསུངས་པ་དེར་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ། ཐེམ་པ་ལུགས་འབྱུང་དང་། འབྱུང་བ་ལུགས་
ལྷོག་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ན། སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ།
མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པ་དེར་ཐེམ་པ་ལུགས་
འབྱུང་ཞེས་དང་། དེ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ལས་མཆེད་པ།
མཆེད་པ་ལས་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་དེར་འབྱུང་བ་ལུགས་ལྷོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྷོག་གི་རིམ་པ་ནི་འཕེལ་རིམ་དང་འགག་རིམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། ཐེམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་མཐར་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་
ཤེས་པ་དེ་གཞིའི་རིག་པ་འཕམ་ངོ་བོའི་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལུགས་
ལྷོག་གི་ཐོབ་པ་ནས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲུང་བ། དེ་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་
ཀུན་རྟོག་བྱུང་བ་དེ་ནས་འོད་གསལ་དེ་ལས་རགས་པར་བྱེན་པས་འོད་གསལ་
ལས་རྩལ་སྒྲུང་ཤར་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་རྩལ་སྒྲུང་དེ་དག་ཀྱང་མཆེད་ས་འོད་གསལ་
ནས་མཆེད་པས་ན། རྟོག་ཆོག་ས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་རིག་ཆས་
ཁྲབ་པར་བརྟེན། རིག་ཆ་དེ་ལ་རྩལ་གྱི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད། ང་རང་ཆོར་རིག་ཆ་དེ་
ངོ་འཛོད་པ་ལ་རྒྱུན་གཞན་མང་པོ་འཛོམས་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱུན་གཞན་ནི་སྒྲིལ་ལ་
མོས་གྲུས་ཤུགས་དྲག་ཡོད་པ་དང་། ལུན་མོང་དང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འཁྲོ་
དངོས་གནས་ཆད་ལྡན་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་གིས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་རང་སོ་མ་བཅོས་

པ་དེ་ལྷར་བཞག་པའི་ཐུ་ལ་རྩལ་གྱི་རིག་པའམ་རིག་ཆ་དེ་རྡོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡོད།
རྩལ་གྱི་རིག་པ་རྡོ་འཕྲོད་ཅིང་དེ་ནས་རྡོ་པོའི་རིག་པ་ལ་པར་འབྲོ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

མདོར་ན། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་བས་རྡོ་པོ་ཀ་དག་ཅེས་པ་ནི། བདེན་སྟོང་ལ་གསུང་
གི་ཡོད། བདེན་པའི་སྟོང་པའི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ཡི་གདོད་མ་ནས་བདེན་པའི་
སྟོང་པས་རྡོ་པོ་ཀ་དག་ཅེས་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི། གཉུག་སེམས་སྤ་
མོར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྷར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྟོན་འཁོར་ལ་སེམས་བྱུང་གནས་འཁོར་
གསུམ་གྱི་ཆང་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་སྐབས་དབྱེད་བསྐྱོམ་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། དངོས་གཞི་རྫོགས་ཆེན་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་འཛོག་བསྐྱོམ་འབའ་ཞིག་ཡིན།
འོན་ཀྱང་སྟོན་འཁོར་ལ་སེམས་བྱུང་གནས་འཁོར་གསུམ་ཆང་འཆོལ་བའི་སྐབས་དབྱེད་
བསྐྱོམ་བྱས་ཏེ་སེམས་བྱུང་གནས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཆང་བཅའ་ནས་གང་ལྷར་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྡོ་པོ་ཀ་དག་དེ་དེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྷར་དེས་པའི་
ཐོག་ནས་དངོས་གཞིའི་རིག་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་དབྱེད་པ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་
བསྐྱོམ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ཏུ་འཁོར་བ་ཞིག་ཡོད། རི་པོ་དགེ་ལྷན་པས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་
སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་སྐབས། དབྱེད་པ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་སྐྱོམ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ཏུ་འཁོར་བ་
ཞིག་ཡོད། རྡོ་པོ་ཀ་དག་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ། གདངས་འགག་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཀྱང་
ཐུབ། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཀྱང་བཟང་རང་ཞལ། ཞེས་པའི་རིག་པ་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོའི་
རང་ཞལ་དེ་རྡོ་འཕྲོད་དེ་འབྲེལ་གྱིན། དེ་ནས།

མ་བཅོས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །

ཞེས་པས་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བ་གསུང་ཚུལ་ནི། བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་

ཞེས་པ་དེ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་དེ་བ་ཞིག་རེད་འདུག་ཅེ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཞི་གནས་སྒྲོམ་
ཚུལ་དང་། སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཉྩ་བ་སྒྲོམ་ཚུལ། དེ་ནས་རོ་གཅིག་
ཅེས་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲལས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྲག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དངོས་གནས་དེ་མིན་ནམ་སྤྲལ། རོས་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཤེས། ཅེ་གཅིག་
སྒྲོས་བྲལ་རོ་གཅིག་འགོག་མེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག་དཔེར་ན། ཆོད་ལྷན་རྗེ་བཙུན་
མི་ལའི་མགུར་མ་དེ་དག་ནང་དུ།

དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་བྱས་ན། །

དགེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མེད། །

ཆོས་སྐྱ་ས་ལའང་ལམ་ཡང་མེད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
གྱི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་སྐྱ་ས་
ལའང་ལམ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤེས་ཐབས་མེད། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་
སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་ཆོས་སྐྱའི་ས་ན་བྱུང་ཡོད་
ལ། ས་བཙུའི་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན། གོང་དུ་རྗེ་བཙུན་མི་
ལས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་དེ་ལ་སྦྱར་
དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དེའི་མཐུག་དེར།

ཞེ་མ་སེམས་ཅན་མེད་གྱུར་ན། །

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཅི་ལས་བྱང་། །

ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་མ་བཟག་མ་དབྱད་པའི་ངང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་སེམ་ཅན་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་། བཟག་ཅིང་དབྱད་ནས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
འཁོར་འདས་སོགས་ཅི་ཡང་མ་བྱུབ་པ་རེད་ཅེས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསལ་པོ་སྤྲེ་
ནས་གསུངས་ཡོད། སྤྱོད་བྲལ་ཞེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སྤུང་མོང་དང་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱོད་བྲལ་སྤྱོད་རིམ་དེ་འབྲེལ་གསུང་གི་མེད་དམ་སྟུམ།

ཡོད་མེན་མེད་མེན་གྱི་ཁས་སྒྲང་བྲལ་སོགས། །

ཞེས་དཔལ་བཅེགས་དང་། དེའི་རྒྱན་འཛིན་སློབ་མ་ཞང་ཐང་བ། སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པ་རྫོགས་པའི་བཞེད་པ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བ། ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་དང་། དོན་
དམ་གཞན་སྟོང་གསུང་མཁན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་བྱུབ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྣ་
ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

སྣ་ཆོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞལ་པོ་སྤྱོད་ཀས་ཀྱང་། །

གཤེགས་ལུགས་ཐེག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། །

མཚུབ་མོ་འཇུག་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཨང་། །

ཞེས་གོང་གི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་མི་བཞེད་པའི་ཐལ་འབྱུར་བ་མ་གཏོགས་
ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུབ་མཐའ་ཆང་མས་ཨ་མ་རྒན་མོ་
དེ་སྟོར་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཤམ་དེར་ས་རྩིང་དཀར་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་གོང་
མ་དེ་དག་གིས་བཞེད་པ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ངང་ནས་བཞག་པ་ལས་བཀག་མེད་ལ།
ནོར་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་མེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་སྟུམ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་དང་།

ཆོས་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། གོང་དུ་
ཁྱེས་ལྟར་གསལ་སྟོང་བྱུང་འབྲུག་ཅེས་བརྗོད་སྐབས། སྟོང་ཞེས་པས་དབྱ་མ་ཐལ་
འབྲུར་བའི་བཞེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་གཏན་ལ་པབ་ནས། དེའི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་
ཡོད། སྟོང་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་སྟོང་པ་དེ་བྱུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་ཁས་
ལེན་པའི་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་མིན་པར། ས་པཎ་གྱི་གསུང་ནང་
གསལ་པོ་ཡོད་ལ། གཞན་མང་པོའི་ནང་དུ་འདྲ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཀ་དག་ཅེས་བརྗོད་
སྐབས། གོང་ཁྱེས་ཞིན་སེམས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་ཆང་འཆོལ་བ་ཞེས་པའི་
ཆང་འཆོལ་ལུགས་ནི།

གཤེས་ལུགས་ཐེག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་དགོས་དོན་ཡང་། གྲང་ཐང་རིན་པོ་ཆའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མའི་
ནང་ལ།

འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །

འབྱུང་འཇིག་རགས་པའི་མི་རྟག་ཚུལ། །

མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་འཇམ། །

གཟུགས་སུ་མ་བྱུབ་གསལ་རིག་ཅམ། །

སྟོང་ལ་བདེན་མཐོང་རྣམས་འཆང་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་དབྱུང་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་དབྱ་མའི་གཞུང་མཐའ་
དག་གོང་འོག་བསྐྱེགས་ནས་བསམ་ཞིབ་དགོས་པ་ལས། ཐང་ཀ་ཐང་ཀའི་ཆོག་ཟེན་
གཅིག་ཤུས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཆང་འཆོལ་བ་ཞེས་ལས་སྤྲོ་པོའི་ཐོག་ནས་

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འགྲོ་འོང་ནང་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཤེས་པ་ལ་འགྲོ་འོང་གྱི་དུང་ལ་མེད། གཞི་རྩའི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུའང་ཡོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ནང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གསུངས་པ་དེ་དག་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཞེས་དབྱེད་པ་གྱི་དུང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལ་དབྱིབས་གང་འབྲེལ་གྱི་འདུག་གས། ཁ་དོག་གང་འབྲེལ་འདུག་ཅེ་ན། ཤེས་པ་གཟུགས་སུ་མ་གྱུབ་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཡོང་ཐབས་མེད། ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས། ཤེས་པ་རང་གི་ཆོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་སྤང་ཅན་དེས་མ་ཆོས་པར་དབྱེད་སྐབས། ཉིད་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཕམ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས། གཟུགས་སུ་མ་གྱུབ་པའི་སེམས་ཤིག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཆང་མིན་དབྱེད་པ་ཅན་གྱིས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ནས་མི་རྟོག་དེ་ལྟར་བས་ན། དེ་དག་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་གནང་དགོས།

རྫོགས་ཆེན་གསུང་སྐབས་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་ནས་གསུང་དགོས་ལ། གསལ་སྒྲོང་བྱང་འདུག་གསུང་པའི་སྐབས་སུའང་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་ནས་གསུང་དགོས། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུང་སྐབས་ཀྱང་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་ནས་གསུང་དགོས་སོགས་ནི་ཉ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སློན་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། གཉན་མགོན་གསུང་རབ་པའི་གསུང་རྒྱུ་ལྟར་ན། བསྟན་པ་སྤྱི་ཆོན་དང་གང་ཟག་སྒྲོས་ཆོན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གང་ཟག་སྒྲོས་ཆོན་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སློན་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་

ཁྱབ་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་ཆིག་བྱང་དུ་ཞིག་གསུངས་པ་དེས་ལྷ་བའི་ནམ་གཞག་ཆ་
ཆང་མྱོང་ཐོག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ངེས་བྱུང་པ་ཡོང་
གི་ཡོད། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་སྤྱི་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་འགྲེལ་ན་སྐབས་རེ་མ་རན་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་འགའ་ཞིག་ནང་། སྐབས་བདེར་བྱས་ཏེ་
སེམས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་ཆང་འཆོལ་བ་ཞེས་བ་དེའི་རིགས་དབུ་མའི་
གཞུང་དང་སྤེལ་ནས་ཏ་ཅང་སྒྲོས་པ་མེད་པར་མདོར་བསྐྱུས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡང་
ཡོད།

སྐབས་ཤིག་ངོས་གྱི་ངོ་ཤེས་རྫོགས་ཆེན་པ་ཞིག་ལ། ངོས་ནས་དབུ་མའི་སྒྲོར་
ཞིག་ཁྱིད་པ་ཡིན། ངོས་ནས་དབུ་མའི་སྒྲོར་ཁྱིད་པ་དེས་ཁྱིད་ལ་པན་ཐོགས་འདུག་
གས་ཞེས་བྲིས་པར། ཁོང་གིས་རྫོགས་ཆེན་ལ་པན་ཐོགས་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་བྱུང་། ཡ་མཆོན་ཞིག་ལ་ཀ་དག་ཅེས་པའི་ཆིག་ཞལ་འདོན་ལྷར་འདོན་གྱི་
ཡོད་ཀྱང་། ཀ་དག་གི་དོན་ཏག་ཏག་སྒྲོ་ལ་མ་ཤར་བ་དང་། ཁྱིད་སྐྱངས་དེ་ཡང་གོ་
བརྟེན་འགྲོད་པོ་ཞིག་པལ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟེ། གཞན་སེམས་བྱུང་གནས་
འགྲོ་གསུམ་ཆང་འཆོལ་བ་དང་། ངོ་ཐོ་ཀ་དག་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མིང་ཅམ་ཞེས་པ་དེ་དག་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནང་ཡོད། མིང་རྒྱུང་བཏགས་
ཡོད་ཅམ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་དེའི་དོན་ལ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད།

རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་ནང་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་དབུ་མའི་

གཞུང་དང་སྤྱེལ་ནས་རྩད་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་གཞི་མེད་རྩ་
བྲལ་ཞེས་པའི་གཞི་དེ་འདོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཟེར་བ་མིན། བཏགས་ས་ལས་སྤང་ཞིང་
སྲིད་པའི་ཆོས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་
ཞེས་པ་ནི། གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་ངོས་ནས་གཏན་ནས་མ་སྒྲུབ་པར་བརྟེན་དེ་ལྟར་
བརྗོད་ཅིང་། གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ལྟས་པ་ཆེན་པོ་རེད། གཞི་མེད་རྩ་
བྲལ་གྱི་གོ་དོན་དེ་སྤྱིར་མདོ་སྤེ་དང་། ཁྱད་པར་དབྱ་མའི་གཞུང་ནང་རང་སྟོང་ཞེས་
གསུངས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རང་སྟོང་གི་གོ་དོན་དེ་རང་ཉིད་རང་གིས་སྟོང་ཞེས་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་
བྱིན་ན། ཆོས་གང་ཡང་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
ཡོད། དེས་ན་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དེ་དབྱིས་བྱིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་དབྱིས་བྱིན་པར་ཤེས་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་
མེད་པའི་ལྷ་བ་རྩི་མ་རྩི་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

བྱེད་ཅོན་མ་བཞིག་པའི་སྒྲོ་ཚུབ་མི་དགོས། །

དོན་སྒྲུ་ཕྱེ་གཉིས་ནམས་དབྱེས་དབྱེས་མཛོད་ཅིག །

ཅས་དོན་སྒྲུ་ཕྱེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕན་གཞོད་དངོས་སུ་
འབྲེན་མཁན་དེ་དག་གི་རྩོམ་གཞི་རྒྱལ་མཉམ་ཆ་མེད་བསགས་ནས་སྒྲུབ་པ་རེད་
བསམ་བསམ་ན། ཁོང་ཆོའི་ཞེན་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ཕན་གཞོད་འབྲེན་མཁན་གྱི་འདི་
གཟུགས་དང་འདི་སྒྲུ་རེད་ཅས་པ་དང་། འདི་གཟུགས་བཟང་ལ་འདི་གཟུགས་ངན་
ཞེས་མཐུབ་མོ་འཐུགས་ས་ཞིག་ཡོད་པའི་རྩོམ་གཞི་རྒྱལ་མཉམ་ཆ་མེད་ཅིག་དགོས་

བ་ལས། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལ་བཞག་ན་མི་འགྲིགས་བསམ་བར་བཏེན།
ཁྱེད་རྣམས་སློང་འཆབ་མི་དགོས་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་ཞིག་
མེད་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་བཞིག་མི་དགོས་པར་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་ཕྱི་དོན་
ཞིག་བཞག་ནས། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་པན་དང་གཞོད། བཟང་དང་ངན།
སྦྱེ་དང་འཛིག་འཁོར་བ་དང་ཐུང་འདས་ཆང་མ་བདེ་པོའི་ངང་ཆད་བྱུབ་ལ་འཛོག་
བྱུབ་པས་སློང་འཆབ་མི་དགོས་པར་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

རང་རིག་མ་ཡིན་ཡང་ཆད་གཞལ་འཐད་པས། །

རྣམ་རིག་སྦྱ་བ་ཀྱན་དགྲེས་དགྲེས་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་སེམས་ཅེས་བ་སོགས་གྱིས་པན་གཞོད་འདྲེན་མཁན་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་
སྦྱང་ཅེས་གྱིས་ཡོད་པར་བྱུབ་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཆད་མས་བྱུབ་བ་ཞིག་དགོས་
ལ། དེ་ལྟར་དགོས་སྦྱབས་པན་གཞོད་འདྲེན་མཁན་གྱི་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་དེ་
དག་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། དོན་དེར་མི་བསྦྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཐོག་ནས། གཞི་དེ་ཡོད་མེད་ཐག་བཅད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཐག་གཅོད་མཁན་
གྱི་ཆད་མ་དེ་ཡུལ་ལ་བཟོས་ན། ཆད་མ་དེ་རྒྱས་མེད་ཆགས་ཤིང་། གཞན་ལ་བཏེན་
ནས་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དང་། འཇལ་བྱེད་ལ་བཏེན་ནས་གཞལ་བྱ་བཞག་ན། དེ་
གཉིས་པན་ཚུན་བཟོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་བཟོས་ནས་བཞག་ན་དབང་ཆེ་
ཚུང་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མི་རིགས་སོ་སྦྱེས་ནས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་སྦྱབ་བྱེད་རང་
རིག་ཆད་མ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར། རང་རིག་བཞག་ན་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་

དགོས་ལ། དེ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་སྤྱིང་བ་དང་ཡང་འགལ་བས། གཞལ་བྱ་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྒྲིབ་བྱེད་རང་རིག་ཁས་མ་སྒྲང་ཀྱང་ཚད་མ་བཞག་ཚོག་ལ།
ཚད་མ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱི་མའི་རྗེས་སྤྱི་བྱས་ནས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེའི་འཛིན་
སྤངས་རྗེ་ལྟར་བཟུང་བ་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་དོན་ལ་གནས་ཡོད་ན། ཡུལ་ཅན་དེ་
ཚད་མ་ཡིན། གཞལ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ། དེ་ལྟར་པན་ཚུན་བལྟོས་ནས་བཞག་གི་ཡོད། ཚོས་ཐམས་
ཅད་བལྟོས་ནས་བཞག་པ་ལས། བལྟོས་མེད་རང་དབང་གི་སྒྲོལ་བྱ་བ་བ་གཅིག་
ཀྱང་མེད།

དེ་ལྟར་བས་ན་རང་རིག་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ལ། རང་རིག་མེད་ན་ཚད་མ་དང་
ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་མི་ཤེས་སྤྱི་པའི་འཛིགས་སྤང་དང་ཞེད་སྤང་མི་
བྱེད་པར་དབྱེས་དབྱེས་མཛོད་ཅིག་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་
ཏུ་འཐད་ཅིང་། མིང་ཙམ་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་
འཐད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས།

རང་མཚན་མ་བྱུང་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བཟ་བས། །

ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀུན་དབྱེས་དབྱེས་མཛོད་ཅིག །

ཞེས་སྒྲོ་གནོད་མེད་དེ་ལ་སྤྱང་རྒྱའི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་སྤྱང་བའི་ཚོས་དེ་
འབྲ་ཞིག་ཐ་སྤྱད་ཏུ་ཡང་མེད་ཅེས་བཀག་ཀྱང་། མིང་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཆ་ཤིས་ཀུན་
འཛོག་སྒྱབ་པ་ཞིག་དང་། ཆ་ཅན་ཡང་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་འཐད་ཅིང་། བལྟོས་ནས་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐ་སྤྱད་མང་པོ་ཞིག་བདེ་པོའི་ཐོག་བཞག་སྒྱབ་ལ། བལྟོས་ནས་

གྲུབ་པ་མིན་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་མཁན་དོག་དོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་
བརྗོད་ན། ང་ཆོས་པར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། བལྟ་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲིལ་མི་
ཤེས་པ་ཞིག་དང་། བལྟ་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲིལ་མ་ཤེས་ན། ང་ཆོའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་
བའི་ནང་བསམ་སྒྲོ་ལེགས་པར་བཏང་ན། བལྟ་ནས་བཞག་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད་ལ། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ཡང་། དེ་གཞི་ལ་
བཞག་པའི་ཐོག་ཐ་སྙད་མང་པོ་བྱས་པ་དང་། ཡང་འབྱུང་འབྱུར་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ནའང་དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
དག་རང་མཚན་པ་ཞིག་དགོས་ན། དེ་དག་འདྲིལ་ཤེས་པ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཆགས་
ཡོད།

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་རྒྱའི་པར་ངོས་ནས་
དོན་རང་མཚན་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད།
ཡིན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་
ལ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ལ། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་ནས་བཟང་དང་
ངན། བན་དང་གཞོད། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཆང་མ་བདེ་པོའི་ཐོག་ནས་འདྲིལ་
ཤེས་པས་ན། འར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀུན་དགྱེས་དགྱེས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས།

གསལ་སྟོང་མི་འགལ་བའི་བཟུང་ཡང་ཆོག་གི།

སྟོབ་བའདད་བརྒྱད་འཛིན་རྣམས་དོགས་རྒྱུང་མི་དགོས།

ཞེས་སྤང་ཞིང་སྟོང་ལ། སྟོང་ཞིང་སྤང་བ། སྤང་སྟོང་འགལ་མེད། སྤང་སྟོང་བྱང་
འཇུག་གསལ་བ། སྟོང་བ། གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་བྱང་འཇུག་བརྗོད་བྲལ་ཞེས་པ་

ཆང་མ་བཏྲེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་བཞག་ཆོག་པས་སྒྲོབ་བཤད་
བརྒྱད་འཛིན་རྣམས་དོགས་ཆུང་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས།

ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་ངན་འཐད་པས། །

རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །

ཞེས་ངོ་བོ་ཀ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་
སྟོང་བའི་ཆ་ལ་བཟང་ངན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོས་པ་ཙམ་ལས། བཟང་ངན་གྱི་ཞེན་པ་མེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་གཉུག་
མའི་འོད་གསལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་ཙམ་དང་། འདི་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
གྱིས་རྣམ་རོལ་ཙམ་ཞིག་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་རང་གིས་རང་ཆོད་ཟེན་ནས་བསྟན་
པ་ཞིག་སྟང་བ་མཐོ་པོའི་སྐབས་ལ་པལ་ཆེར་ཡོད་ས་རེད། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པའི་ཆད་
ལ་མ་སྐྱེབས་བར་དུ། ཐ་སྟོང་བཟང་ངན་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཡོད་ལྟས་ཡིན་ལ། དགེ་སྤྲིག་
ལས་འབྲས་ཞེས་པ་དེ་དག་འཐད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས།

བཙུམས་ནས་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་འཆར་བས། །

རྟོགས་ལྟན་གན་པོ་རྣམས་མུ་ཆུགས་མི་དགོས། །

ཞེས་མ་བཙུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་མུ་
ཆུགས་བྱེད་མི་དགོས། རྟོག་བཏགས་བསྐྱོམས་ནས་གསལ་སྟང་ཐོན་སྐབས་རྟོགས་
ལྟན་གན་པོ་རྣམས་ལྟོད་དུ་འབྱོ་བས་ན། བཙུམས་ནས་བསྐྱོམ་པའམ་རྟོགས་བཏགས་
བསྐྱོམས་ནས་རྟོགས་མེད་བཙུམས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེབས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་

གསུངས།

ཡོད་མེད་སྤྱོད་བྱེད་ཁས་བླང་ཆོག་པས། །

རྟོག་གི་མགོ་མཐེགས་ནས་ཆབ་ཚུབ་མ་བྱེད། །

ཞེས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་དེ་རྒྱ་གཞུང་ནམས་སྟུ། ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་མ་
ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་
དག་གི་དགོངས་པ་བཞེས་ས་གང་ཡིན་འཆོལ་དགོས་པ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།
དེས་ན།

འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤངས་པ་ཚུང་ནམས། །

ཐ་སྙད་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིག་མ་མཐེན་ཡིན་སྲིད། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གནས་རེད། འོར་འཁྲལ་འདུག་གསུང་གི་ཡོད།
དབྱ་ཆད་སོགས་ཀྱི་གཞུང་བསྐྱེགས་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་ལྟ་དགོས་ཤིང་། ཐ་སྙད་སྤྱོད་
ཚུལ་གསལ་པོ་མེད་པའི་རིགས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤངས་པ་
ཚུང་བ་དག་གིས་མ་མཐེན་པར་འོར་འཁྲལ་ཡོང་སྲིད་པ་ལས། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་མཛད་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་སྟགས་སུ་མ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་
མིན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་རང་གཞུང་གཙོ་བོ་དེ་དག་འོར་འཁྲལ་གཏན་ནས་མེད།
འོན་ཀྱང་གཞུང་དེ་དག་དབྱ་ཆད་ཀྱི་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱེགས་ནས་གསུངས་ཡོད་
མེད་སྒྲ་ཆོགས་ཡིན་པར་བརྟེན། གོང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནམས།

ཁོ་བོ་བྱེད་ཅག་ལ་མི་གྲུས་མ་ལགས། །

པོག་ཐུག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས།

ཁོ་ཐོ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཤར་པོ་མེན་ཡང་། །

ཕ་མེས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་པོ་བཟང་པོ། །

རྟག་སྒྲོར་གུས་སྒྲོར་གྱི་བཞེན་ཚུལ་མཁས་པས། །

གཅིག་རྟགས་འབྲང་ལས་ནི་ཐར་པར་རེའོ། །

ཞེས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཐུགས་ལ་འབྲངས་ཡོད་པའི་ཞལ་བཞེས་གནང་གི་ཡོད།

ཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཆོལ་མཁན་རང་ཡིན། །

བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་ནི། བར་ངོས་སུ་འཆོལ་དགོས་པ་ཞིག་མིན། རང་བཞིན་མེད་པ་བཙལ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བོངས་དང་། དབུ་མའི་ལྷ་བ་གོ་བ་རེད། ལྷ་བ་གོ་བ་རེད་ཅེ་ན། ངས་གོ་བ་རེད། འོན་ང་ཞེས་པ་གང་ན་འདུག་ཅེས་བཙལ་ན་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འདི་ཐོག་ལ་སྟེན་བས་ཡོད། དེས་ན་སྤྱི་དང་ནང་གི་སྣང་བ་སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྣང་ན་ཡང་། དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་གཏན་ནས་མེད། གང་སྣང་བདེན་པར་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་ཞེན་པར། དེ་ཐམས་ཅད་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

བརྟུན་པ་མི་འགོག་སྟེ་བདེན་པ་རང་ཡིན། །

ཞེས་བརྟུན་པ་གང་ཞེ་ན། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་བརྟུན་པ་

ཡིན། རོན་ཀྱང་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ནི། དཔེར་ན། ཐག་ཁར་ཕྱན་པ་ཅུང་ཟད་བབ་
པའི་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་འོག་ལ། ཐག་ཁ་འབྲིལ་བ་ལ་འདི་སྐྱལ་རེད་བསམ་པའི་
འདིགས་སྐྱང་སྤྱེ་སྐབས། དེ་ལྟའི་འདིགས་སྐྱང་སྤྱེས་པའི་སྒོ་རོར་སྐྱལ་ཞིག་ཤར་ཡོང་
གི་ཡོད། སྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་རོ་མའི་ཐོག་ནས་སྐྱལ་སྐྱང་བ་དེ་གཉིས་ཐག་ཁ་དང་སྐྱལ་གྱི་
ཕུང་པོའི་རོས་ནས་སྐྱལ་མེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཐག་ཁའི་རོས་ནས་སྐྱལ་ཡིན་
པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། སྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རོས་ནས་སྐྱལ་ཡིན་པའི་
ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། རོན་ཀྱང་ཐག་ཁའི་སྤྱིང་ནས་སྐྱལ་སྐྱང་བ་དེར་ཁྱུ་མར་སོགས་
སྤར་ཏེ་བསྐྱར་དུ་ཞིབ་ཆགས་གིས་བལྟས་ཆོ། ཐག་ཁ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱལ་མིན་བསམ་
པ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོའི་སྤྱིང་ནས་སྐྱལ་སྐྱང་བ་དེར་ཁྱུ་
མར་སོགས་གསལ་པོ་སྤར་ནས་བསྐྱར་དུ་བལྟས་ཀྱང་སྐྱལ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསམ་ན་སྤྲ་མ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་དེར་ཐ་སྙད་
པའི་ཆད་མས་གཞོད་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན་པ་རོལ་ཡུལ་སྤྱིང་ནས་སྐྱལ་ལྟར་སྐྱང་ཚུལ་
མཚུངས་ཀྱང་། རྣམ་ཏྲུག་གི་སྒོས་བཏགས་པ་དེར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་མི་
གཞོད་གྱི་སྤྱིང་ནས་སྐྱལ་འཛོག་པ་ལས། ཕུང་པོ་རང་རོས་ནས་ཡིན་མིན་གྱི་ཐག་
གཅོད་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་གྱི་རོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕན་གཞོད་འདྲེན་མཁན་གྱི་བཟང་དང་རན་འཛོག་
དགོས་ལ། དོན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་མི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པ་དང་། མི་རོ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཚུངས་ཀྱང་། མི་ལམ་གྱི་མི་
བསད་པ་དང་མི་རོ་མ་བསད་པ་གཉིས་ལ་ལས་ལམ་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་བྱང་པར་

ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཆད་མིན་ཉག་མིན་ལ་ངལ་གསོས་ཆོག་གོ། །

ཞེས་པན་གནོད་འདྲན་མཁན་ཞིག་ཡོད་པས་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་ལ། བན་གནོད་ཡོད་ཀྱང་ང་རང་ཆོའི་སྟོང་རྣམ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཉག་པ་ཡང་མིན། དེ་ལྟར་ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་དབུས་ལ་ངལ་གསོས་ཆོག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཨ་མ་མ་མཐོང་ཀྱང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། །

པ་མ་བློན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བ། །

གནན་འདུག་པ་བཞིན་འཕྲད་པར་སྒྲུང་གིས། །

ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་དེ་བཀའ་བློན་ཆེའོ། །

ཞེས་པ་མ་བློན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་ཀྱང་། ད་ཆ་ཨ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ད་ལྟ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་མོད། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཨ་མ་ཆོས་ཉིད་དེ་གནན་འདུག་པ་བཞིན་མཐོང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་སྟོ་བྱར་དུ་སྟོང་དོལ་ནས་རྟེན་པ་མིན་པར་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་རིམ་ཅན་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བས་ན། ཐོས་བསམ་བྱ་ཡུལ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་བཟང་པོ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་ནས་ང་ཆོར་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་བློན་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས།

སྟོ་བཟང་གསལ་པ་དེ་བཀའ་བློན་ཆེའོ། །

བློན་ཅན་སྐུ་དེ་བཀའ་བློན་ཆེའོ། །

ཞེས་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་མཛུ་བ་བྲིད་
གནང་མཁན་གྱི་ཡབ་རྗེ་སློང་བཟང་གྲགས་པ་དེ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལོ། །དྲིན་ཅན་སྐྱ་མ་དེ་
བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལོ་ཞེས་གསུངས།

བཀའ་བྲིན་གཙོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་མཆོད་དོ། །

ཞེས་བཀའ་བྲིན་གཙོ་ཐབས་སྟེན་ཞུས་བཞིན་ཆོས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་
བྱས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ལ་རྩུང་བཙེན་ཞིག་གནང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
རྩུང་བཙེན་ཞིག་གནང་ན། རྒྱལ་བ་དགུའི་པའི་མཆོད་པ་ལྟ་མེད་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
བཀའ་བྲིན་གཙོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་མཆོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་མེད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་ཀུན་ལོ། །

རིག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་ལྟན་ཅིག་འཛོམས་ནས། །

ཀུན་བཟང་སྟོད་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས། །

མ་ཀུན་འགྲོ་བ་ཀུན་གཏན་བདེར་འབྲིད་དོ། །

ཞེས་སྐྱེ་མེད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་ཀུན་ལོ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་དེ་
དང་། རིག་པའི་བྱ་ཆུང་སྐྱེར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཆོས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་བྱ་ཆུང་དང་འབྲེད་བཟུང་གཉིས་ལྟན་ཅིག་རྩུང་འཛོམས་པའམ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
རྩུང་སྟོར་བའི་དོན་ཡིན། ཡང་ན་རིག་པའི་བྱ་ཆུང་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
སྐྱར་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
རོ་གཅིག་རྩུང་བས་ལྟན་ཅིག་རྩུང་འཛོམས་པ་ལ་གསུངས། དེ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་རྩུང་
འཛོམས་པའི་སྟེང་ནས། ཀུན་བཟང་སྟོད་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཞེས་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་
འདྲའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤོང་
ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་དེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན།

ཡང་ན་བདེ་སྤོང་ལྷན་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་ཆོ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྤོང་ཉིད་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བདེ་སྤོང་གི་རྣམ་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པ་
ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དེ་ཀུན་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྦྱར་ཆོག་པ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་སྤྱི་མེད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་རིག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་དུ་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཞི་བ་ཅམ་མིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རིག་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་དེ་བསྐྱོམ་གྱི་ཡོད་ལ།
དེ་ལྷ་བའི་ལམ་དེ་བསྟན་ནས་མ་གཏན་འགྲོ་བ་ཀུན་གཏན་བདེར་འཁྲིད་དོ་ཞེས་
གསུངས། དེ་ནས་ལྷང་སྤྱོད་པའི་དོན་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ནས་སྒོས་ཏེ་མཐུག་ཏུ་
སྤྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ནི།

ཨ་མ་ལ་རོལ་པའི་དོན་རྒྱུ།

ཨ་འོ་ལ་སྤྱིད་པའི་རྒྱུ་གོ།

འོ་ན་ལ་འདི་དུ་བརྒྱུངས་ནས།

ཨ་ཏོ་ལ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་དོ།

ཞེས་གང་བློ་ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་ཨ་མ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་
བརྩུན་ཆིག་བྲག་ཆའི་སྐྱད་བྱངས་འདི་ཡང་དབྱ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
ལུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་སྐྱུལ་པའི་གནས་མཆོག་རི་པོ་ཅེ་ལྷར་སྐྱས་པའི་ཡི་གེ་པ་
ནི་དགེ་སྦྱོང་དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའོ། །སར་མརྒྱ་ལོ། །

རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱོང་དགོས་པའི་སྐོར།

ལུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་ལྷ་མགྱར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་འདི་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཅེ་
ལྷར་མཇད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཇད་པ་དེ་
ཡང་རི་པོ་ཅེ་ལྷར་མཇད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་
འདུག །འདི་ཡན་ཆད་ཆོས་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱུང་པ་རེད། གཙོ་པོ་
རྒྱན་གཏན་ནས་དཔེ་ཆར་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས།

གསུང་རབ་ལ་ཞུགས་མདོ་སྤེ་བལྟ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ཡང་ཡང་བལྟས། བལྟས་པ་ལྷར་བསམ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན།

སྦྱང་དེབ་ལྷ་བྱར་མཆོན་ན་ཐངས་གཅིག་སྒྲོག་ན་འགྲིགས་ཀྱང་། བར་དོན་རིག་
པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཐངས་གཅིག་བསྐྱགས་པས་མི་འགྲིགས་པར་ཡང་ཡང་
བལྟ་དགོས། བལྟ་རྒྱུ་གསུང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ལྷར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཆར་དབྱ་

བསྐྱབས་ན་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་ཆར་དགྲ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟར་ཡང་ཡང་བསྟན་ཆེ་
གོ་བ་ཡག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྤར་མ་གོ་བ་གསར་དུ་གོ་བ། ལྷག་པར་གཞུང་གོང་འོག་
བསྐྱབས་ནས་བཏུ་ཐུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱབས་ནས་བཏུ་
རྒྱར་ལྷག་དོན་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་མེན་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་ལ་གོ་བ་བཅའ་
སྐབས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱིམ་ཀྱི་རིགས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་
སྤང་གསུམ་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་འདུག་ནས་བྱངས་དབྱེ་
བ་མང་པོ་མཛད་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་
ནམས་རྫོག་བསྐྱེལ་བ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་གསུངས་འདུག།

དེས་ན་གཞུང་དེ་རིགས་ལྷ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་པོ་དགེ་ལུགས་པ་
ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་དང་། ཕྱག་ཆེན། ས་སྐྱུའི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འདུག་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་ནམས་གཟེགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་སྐྱུ་དང་། བཀའ་བརྒྱད། རྟོང་མ་བཅས་
ནས་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པའི་གཞུང་ནམས་གཟེགས་རྒྱ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་
ཆོའི་མི་རབས་གོང་མ་དག་གི་ནང་དུ་ངོས་ནས་ཤེས་པ་ལ། དཔེར་ན། དགེ་ལུགས་
པའི་སྒྲ་མ་བྲག་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲ་མ་འཇམ་རོལ། མན་ངག་གསུང་རབ་
སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན་མཆོན་པ་མ་ཟད། བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དང་། ས་སྐྱུའི་
གསལ་སྟོང་ཟུང་འདུག་དང་། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དེ་དག་ཀྱང་མཆོན་ཀྱི་ཡོད།
ཁོང་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་བརྩམས་པའི་ནང་དཀའ་གནད་དེ་དག་གི་རིགས་ལ་གསལ་
བཤད་གནང་བ་ནམས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གོ་བ་ལེན་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་
འདུག།

དེ་བཞིན་རྩིང་མའི་ཕྱོགས་ནས་རྡོ་བྱུབ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་།
སྤྱལ་སྤྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་བཅས་ཁོང་རྣམས་རྩིང་མ་ཡིན་ན་ཡང་། དགེ་ལྷན་གྱི་
གཞུང་དབུ་ཆ་དང་སོགས་ལ་གཞིགས་རྟོགས་གནང་སྟེ་ཐུགས་ལ་རྩུང་མཁན་ཞིག་
ཡིན་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་དབུད་པ་གནང་བ་དེའི་རིགས་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་
ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་པན་པ་མ་ཟད། གང་ཟག་སྒྲེར་རང་ཉིད་ལ་
ཆ་བཞག་ཀྱང་གཞུང་པན་ཚུན་གསུང་སྟངས་མི་འབྲ་བ་ཡོད་པ་དཀའ་གནད་སྐབས་
མི་འབྲ་བ་རེ་གསུངས་པས་ན། དེ་རྣམས་པན་ཚུན་བསྐྱིགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་གོ་
བ་ལྟོང་སོ་ཆགས་པ་དང་། གོ་རྒྱ་ཆེན་འུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། རོས་ནས་དེ་
ཅུམ་ཤེས་ཀྱི་མེད། རོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དག་སྦྱང་སྦྱངས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་
རྣམས་ལྟ་སྐབས་གནད་འགག་ཅིག་འདུག་གཞུང་འདིའི་ནང་གསུངས་པ་ལ་གནད་
འགག་འདི་འབྲ་ཞིག་འདུག་གཞུང་དེ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འང་གནད་འགག་འདི་
རེད་འདུག་བསམ་པ་སོགས་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་དེར་བརྟེན་གཞུང་
དེའི་རིགས་མང་སོ་ཞིག་གོ་བདེ་བས་གཞིགས་ཐུབ་ན་ཡག་སོ་ཡོད།

ང་ཆོ་སྤར་གྱི་རང་རང་སོ་སོའི་རིང་ལུགས་གཙང་མ་དགོས་ཞེས་གསུང་སྟོལ་
ཞིག་ཡོད། རིང་ལུགས་གཙང་མ་ཞེས་པ་ནི། རང་རང་སོ་སོའི་རང་གཞུང་དེ་འཆད་
པའི་ཐད་ལ་སོ་སོའི་རང་གཞུང་དེ་གའི་སྟེང་ནས་གསུངས་པ་ལས། གཞན་མི་བསྐྱེ་
བ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་གསུངས་སྐབས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ཀ་
སྟག་གསུངས་པ་ལས། རྟོགས་ཆེན་དང་། ས་སྤྱིའི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སོགས་

ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་མཉམ་བསྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་རྫོགས་
བ་ཆེན་པོའི་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་གསུངས་སྐབས་ཀྱང་། རྫོགས་བ་ཆེན་པོའི་གཞུང་
གི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས། ལྷག་ཆེན་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་
དེ་དག་པར་མཉམ་བསྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། ས་སྐྱའི་རྒྱད་གསུམ་སོགས་
ལ་གོང་ས་ལྷ་བས་མཛད་པའི་བྲིད་ཡིག་ནང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱག་གསུངས་
པ་ལས། པར་བསྐྱེས་རྒྱུར་བསྐྱེས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རིང་ལུགས་གཙང་མ་ཞེས་པ་
དེ་འབྲུ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པ་ལས། དགེ་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དགེ་ལུགས་པའི་དཔེ་ཆ་
ལ་སྐྱག་ལས། གཞན་དག་ལ་བལྟ་མི་ཆོག་པ་པལ་ཆེར་མིན།

དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་དཔེ་ཆར་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ལ་བལྟ་
མི་ཆོག་པའང་མིན། དེ་རྣམས་གཞིགས་སྟབས་ན་དགེ་མཚན་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་པོན་
ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས། ས་སྐྱའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེར་དགག་པ་གནང་བ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་དགག་པ་གནང་བ་
དེ་ཅུ་མེད་ཀྱང་། ལྷིས་སུ་དགེ་ལུགས་པ་དག་གིས་རྟོང་མ་དང་བཀའ་རྒྱུད་དགག་
བཞག་གི་རིགས་ངོས་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ངོས་ནས་ལྷ་སྐབས་ཁ་ལས་འདི་
ལྟར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ཡིན་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་འཇགས་སྐབས་རེ་ཉུམ་
བཤད་ཐོན་བུ་ཡོད། དེ་འབྲའི་ཐོག་ལ། རྟོགས་སྤྲོས་མཛད་པའི་གཞུང་གཅིག་ལུང་
ཆ་འཛོག་མི་གནང་བར་གཞུང་གོང་འོག་བསྐྱིགས་གཞིགས་དགོས། དཔེར་ན། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བའི་སྐོར་གསུངས་པའི་གཞུང་རྣམས་གཞིགས་སྐབས། མདོ་རྟོགས་
ཀྱི་གཞུང་དེ་ཆོ་གཅིག་བུ་མིན་པར་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་དག་ཀྱང་སྟེལ་ནས་

གཟིགས་ན། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་ནང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་སྐབས་དབྱད་སྒོམ་དགོས་
གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐབས་སུ་གཟིགས་ན།
འཛིག་སྒོམ་འབའ་ཞིག་དགོས་པ་ཐག་བཅད་ནས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་
ནམས་གནད་འགག་ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལྟར་བས་ན་གོང་ཁུས་དེའི་རིགས་པར་རྒྱས་ཚུར་རྒྱས་ཆ་ཆང་མ་བྱུང་བའི་
རྒྱུན་གྱིས། དགག་བཞག་གནང་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་དགེ་ལུགས་
པའི་ནང་ནས་རྙིང་མར་དགག་པ་བསྐྱོན་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས། རྙིང་མས་ཆོས་ཉིད་
ཅེས་པ་དེ་དག་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཆ་ཆང་མ་དགོངས་
པར། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དགེ་ལུགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ནང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་
རང་ཡིན་ཤིག་གིས་དགག་པ་གནང་བ་དེ་འདྲ་མཐོང་རྒྱ་འདུག་དེས་ན་ང་ཆོས་གཞུང་
གོང་འོག་བལྟ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག

དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མ་མགོ་མཐོ་ཞིང་སྤྱིང་ཁམས་རྩུང་བ་ལྟར་
དབྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེས། མ་མགོ་ཐལ་བ་སྤྱིང་ཁམས་རྩུང་བ་ཞིག་
གིས་བལྟས་ན་དབྱད་པ་ཡག་པོ་མི་ཡོང་ཞིང་། མ་མགོ་ཐལ་བ་ཡིན་ནའང་། སྤྱིང་
ཁམས་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཉོག་ཅམ་མཐོང་བ་དང་ཆ་ཆང་ཞིག་མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་གོ་ལོག་ཅིང་བ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། མ་
མགོ་མཐོ་ཞིང་སྤྱིང་ཁམས་རྩུང་བ་ལྟར་དབྱད་པར་བྱའོ། །གསུངས་པ་འདི་ཉ་ཅང་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་འདུག

ལྷ་བ་པ་འདིར་གཙུག་ལག་སློབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། རོས་ཀྱིས་སྤར་ནས་ལུས་
ཟེན། འདིའི་དགེ་ཆེན་རྣམས་རང་རང་སོ་སོའི་ཡོང་ཁུངས་རྟིང་མ་དང་། དགེ་ལུགས།
ས་སྤྱ། བཀའ་རྒྱུད་སོགས་ནས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། འདིར་སླེབས་རྗེས་ཆང་མས་ས་
དགེ་བཀའ་རྟིང་གི་གཞུང་ཆང་མ་བཟུང་གོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ས་དགེ་
བཀའ་རྟིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་བོན་དང་བཅས་པ་ས་ཆ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མ་སྤུན་རྒྱུ་
འདྲེས་པ་འདི་ཐོག་ནས་དཔེ་ཆར་བཟུང་ས་ཡོད་པ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་
ལས་ཐེད། ང་ཚོའི་བྱ་སར་ཆ་བཞག་ན་དགེ་ལུན་པའི་གཞུང་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ས་ཡོད་པ་ལས། ས་སྤྱའི་ཆོས་སློར་དང་། རྟིང་མའི་ཆོས་སློར་སོགས་
གསལ་དགོས་བྱུང་ཆེ་མ་སྤུན་རྒྱུ་མ་འདྲེས་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་
བཞིན་ས་སྤྱ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དགེ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གཟིགས་དགོས་བྱུང་ན་མ་སྤུན་
རྒྱུ་མི་འདྲེས་པ་མ་ཟད་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ས་ཡང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད། འདིར་
ས་ཆ་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་མཉམ་འདྲེས་ཡོད་སྐབས་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ས་ཡོད་
ལ། དཔེ་མཛོད་དང་བཅས་པ་ཡོད་སྐབས་མ་སྤུན་རྒྱུ་ཏ་ཅང་འདྲེས་པོ་འདུག

མདོར་ན། ང་ཚོའི་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱི་འདུན་ཐོག་གང་ལ་
བཤད་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤར་གསོ་བྱེད་པའི་
སྐབས་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་འདྲིན་སྦྱོང་
སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གཞི་རྩ་གཏིང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལྟར་གནང་
ཐུབ་མཁན་ཀྱི་མི་ཐོན་དགོས་པ་ཡིན། བྱ་སའི་ནང་ལའང་། དགེ་ལུགས་ཀྱི་གདན་ས་
ཆོའི་ནང་ནས་རྟིང་མ་ས་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།

འདྲོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་མ་འཛོམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དཀའ་ངལ་ཡོད། ས་ཆ་འདིར་
རང་ཉིད་གྱིས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ནས་མ་འཛོམས་བྱ་བ་ཐབས་མེད། དེ་མིན་རིས་
མེད་ཀྱི་གཞུང་སྦྱངས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེའི་སྤྱི་ཁོག་ལོན་པ་བྱས། རིས་མེད་
ཀྱི་གཞུང་ཤེས་མཁན་ཞིག་གནས་འདི་ནས་བཟོ་སྟབས་པ་ཡིན།

རོས་ནས་རྒྱན་དུ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་གི་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་ནང་
རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པར་དག་སྤངས་སྦྱངས་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཡིན་ཚུལ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་
རྒྱད་རིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱབ་མཁན་ཆོས་པ་ཁ་ཤས་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྟོགས་
བཟོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས།

གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་བ་རེས། །

ཆོས་པར་མ་བྱས་ཀྱན་ལ་ཞིབ་དུ་སྦྱངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་འདུག་པས། གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་
འདི་ནས་རོས་པར་དུ་རིས་མེད་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་སྟབས་པ་བྱ་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེས་ན་བྱེད་རང་ཆོས་བསམ་སློབ་ཀྱི་ཡངས་ཚུལ་དང་། སློ་ཁོག་ཆེ་ཅི།
རྣམ་དཔྱད་ཡངས་ཚུལ་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆར་བཟུ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་རིང་འདིར་སློབ་པ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་དབང་གི་སྦྱིན་བདག་རེད། རིན་
པོ་ཆེའི་ཆོས་ཆོགས་ཁོངས་ནས་ལས་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས་འདུག་དང་རང་ཆོ་མང་
ཆེ་བ་ངོ་ཤེས་ཤིང་སྟག་རེད། བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྦྱོན་སྟགས་དམ་བཞེས་པའི་

སྐབས་ནས་བརྒྱད། རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དངོས་གནས་ཏ་ཅང་ཡག་
པོ་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟངས་ལ་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཞབས་
འདེགས་སྐབས་མཁན་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོས་སྤར་ཏུར་
བཅོན་གནང་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཡང་ཆང་མས་ཏུར་བཅོན་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་བྱེད་རང་ཆོའི་སྟོལ་བབ་ན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
རིས་སྤྱུ་མ་ཆད་པའི་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་གིས་སྤྱང་བཅོན་བྱེད་ཐུབ་ན། དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
པན་ཐོགས་ཏན་ཏན་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ཆོགས་རེད། དེ་རྙིང་
མའི་ཆོས་ཆོགས་རེད། དེ་བཀའ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཆོགས་རེད་ཅེས་བཞོད་དེ་ཏ་ལམ་
པན་ཚུན་བྲི་མ་སྤྱུ་མ་རིས་ཀྱང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད།
དེར་བརྟེན་བྱེད་རང་ཆོས་གཞུང་རི་ཅམ་མང་བ་གཟེགས་སུ་བ་ཀྱང་། དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་སུ་བ་པའི་
པན་ཐོགས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་
བྱུང་བ་ཡིན།

འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་
གང་། །གསུངས་པ་དེས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ། ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བར་བྱ།
ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཞེས་
གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ཤེས་ན། མདོ་
ཡི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། བསྟན་པ་སྦྱི་ལ་པན་པས་གཤམ་གནད་ཆེན་པོ་རེད་
འདུག་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་བཞེས་ཨང་། བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སྐབས་མཁན་ཀུན་
ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་བཅས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་གྱི། །

ལྷ་བའི་དཀར་གནད་གསལ་སྟོན།

ཉུ་དག་པ།

རྣམ་གྲུའི་དགེ་བ་ཤེས། ཆེ་རིང་ཆོས་འཕེལ་ལགས།

རྣམ་གྲུའི་དགོ་བཤེས། ཐུབ་བསྟན་ཚུ་ལ་གྲིམས་ལགས།

རྣམ་གྲུའི་དགོ་བཤེས། འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་ལགས།

མཐོག་མཐུད་དུ་འགོད་འཇུག

རྒྱལ་གྲ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༣༡ ནྤལ་དང་། སྤེལ་ ༣༠༡ ནྤལོར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆོང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་དཔར་

འགྲེམས་བྱས།